

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VI-a ORDINARĂ – FEBRUARIE 2013
Ședința din ziua de 21 februarie 2013
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Audieri parlamentare privind situația din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova și în special starea de lucruri la S.A.”Banca de Economii”, cât și asigurarea securității și stabilității financiare a Republicii Moldova. (Raportor – Dorin Drăguțanu, Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei.)
4. Audieri parlamentare privind situația din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova și în special starea de lucruri la S.A.”Banca de Economii”, cât și asigurarea securității și stabilității financiare a Republicii Moldova. (Raportor – Artur Gherman, vicepreședinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.)
5. Audieri parlamentare privind situația din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova și în special starea de lucruri la S.A.”Banca de Economii”, cât și asigurarea securității și stabilității financiare a Republicii Moldova. (Raportor – Veaceslav Negruța, ministrul finanțelor.)
6. Audieri parlamentare privind situația din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova și în special starea de lucruri la S.A.”Banca de Economii”, cât și asigurarea securității și stabilității financiare a Republicii Moldova. (Raportor – Victor Bodiu, Secretar General al Guvernului Republicii Moldova.)
7. Audieri parlamentare privind situația din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova și în special starea de lucruri la S.A.”Banca de Economii”, cât și asigurarea securității și stabilității financiare a Republicii Moldova. (Raportor – Vladimir Filat, Prim-ministrul Republicii Moldova.)
8. Dezbateri și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.46 din 7 februarie 2013 privind constituirea Comisiei de anchetă pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului deținut la ”Banca de Economii” – S.A. referitor la preluarea în locațiune a bunurilor și de acordare a creditelor.

Ședința începe la ora 10.02.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră, pentru a începe ședința plenului.
Secretariatul,
Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 98 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Jantuan Stella, Șova Vasili, Ceban Ion – la cerere.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova)*

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Înainte de a începe dezbaterile pe marginea proiectelor din ordinea de zi, cît și propunerile suplimentare la agendă, care au fost discutate ieri în cadrul ședinței Biroului permanent, aș vrea să vă informez, cu multă îngrijorare și tristețe, că, ieri, s-a produs o crimă odioasă, a fost asasinată familia, soția și copilul, domnului Tudor Rusu – primarul de Sofia, raionul Drochia.

Eu aș vrea să exprimăm familiei condoleanțele noastre și să păstrăm un moment de reculegere. *(Se păstrează un moment de reculegere.)*

Mulțumesc.

În continuare, vreau să vă anunț, stimați colegi, că, potrivit deciziei Biroului permanent, două subiecte votate anterior pentru agenda ședințelor de azi și mâine vor fi amîinate. Aici mă refer la subiectul sub nr.2 din ordinea de zi, e vorba de proiectul nr.4, pe care Biroul permanent îl propune să fie transferat pentru următoarea perioadă bisăptămînală.

De asemenea, Biroul permanent propune excluderea subiectului cu nr.8 din ordinea de zi, la fel din 22 februarie. Vorbesc aici de proiectul nr.998, transferul acestui subiect pentru o dată ulterioară.

Acestea au fost propunerile de excludere. Dacă mai sînt alte propuneri la acest capitol de excludere a unor proiecte votate săptămîna trecută? Doar la acest compartiment. Da?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Urmare a consultărilor pe care le-am avut în Frațiune, solicităm, de asemenea, ca proiectul nr.1257, nr.1 pe ordinea de zi de astăzi, să fie exclus din ordinea de zi. Proiectul nr.1914, nr.3 din ordinea de zi pentru astăzi, de asemenea, să fie exclus. Și proiectul nr.537, nr.4 din ordinea de zi de astăzi, să fie transferat pentru următorul ciclu bisăptămînal.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Cer scuze, domnule Reșetnicov.

Pe rînd. Microfonul nr.3. Nu v-am observat.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин Председатель,

Предлагаю исключить из повестки дня Парламента, как недостаточно обоснованные с точки зрения последствий, позицию №11 и №12, проекты 2107 и 2168.

Domnul Marian Lupu:

E de pe ziua de astăzi sau e de pe ziua de 22? Sau pe astăzi?

Domnul Oleg Reidman:

Pe astăzi.

Domnul Marian Lupu:

Pe astăzi. Am fixat.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi,

O propunere, la fel, de excludere din ordinea de zi, este prevăzută pentru ziua de mâine, data de 22 februarie, deși nu are număr, dar este inclusă prima în ordinea de zi, e vorba de depunerea jurământului de către candidații la Curtea Constituțională, desemnați din partea Consiliului Superior al Magistraturii.

Această propunere se întemeiază, în special, în baza articolului 11 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, care prevede: candidații la funcția de judecător al Curții Constituționale trebuie să aibă domiciliu în Republica Moldova.

În urma desemnării din partea Consiliului Superior al Magistraturii, am constatat că, cel puțin, un candidat, e vorba de domnul Panțîru, nu are domiciliu permanent în Republica Moldova. Propunerea noastră constă în următoarele: de a

excluse de mâine depunerea jurământului a acestor candidați și de a solicita suplimentar din partea Parlamentului o revizuire de către Consiliul Superior al Magistraturii sau o explicație, o dovadă că domnul candidat Panțîru dispune sau locuiește permanent în Republica Moldova, așa cum prevede articolul 11 din Legea cu privire la Curtea Constituțională. Această propunere, domnule Președinte, rog să fie pusă la vot.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, ca și toate celelalte.

Microfonul nr.5.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Propun excluderea din ordinea de zi a proiectului nr.998...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Eu deja am menționat aceasta la început: nr.4 și nr.998, mișcarea ulterioară.

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Nu știu cât e de relevant de exclus proiectul nr.1914 din ordinea de zi, căci avem jumătate de an de când, practic, acest proiect de lege vine de la Ministerul Sănătății. Este blocată activitatea farmaceutică. Sînt mulți farmaciști care ar dori să deschidă farmacii în mediul rural, dar datorită acestui proiect de lege este blocată toată activitatea farmaceutică. Eu cred că el trebuie lăsat. Avem jumătate de an.

Domnul Marian Lupu:

Eu am fixat această propunere.

Stimați colegi,

Toate propunerile înaintate de la microfoanele din sală, dumneavoastră știți, eu le voi supune votului.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Săptămîna trecută, cu majoritatea de voturi, am votat proiectul de Hotărîre nr.72 și am acordat vot de neîncredere deputatului Plahotniuc Vladimir. Argumentele au fost multe, după cum cunoașteți, inclusiv implicarea acestuia în atacuri raider din vara anului 2011. În aceste condiții, mă întreb: ce face Procuratura Generală? S-a sesizat sau nu? Are dosare pornite pe faptul atacurilor raider sau nu, unde figurează în aceste cazuri și numele domnului Plahotniuc?

De aceea, propun să fie invitat Procurorul General interimar cu informație amplă la acest subiect. Ar fi bine ca să răspundă și la o întrebare: când Parlamentul Republicii Moldova va primi cererea privind ridicarea imunității parlamentare a domnului Plahotniuc Vladimir? Solicit să puneți la vot această propunere.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Solicităm prezența în plenul Parlamentului, astăzi, a ministrului sănătății Andrei Usatîi, să ne explice care ar fi efectele clinice imediate ale „datului cu capul de asfalt și cu capul de pereți”, citat închis, a unor oameni de afaceri de către ministrul de interne?

De asemenea, solicităm prezența în plenul Parlamentului a ministrului economiei Valeriu Lazăr să ne confirme, prin cifre pertinente, eventual, creșterea ponderii investițiilor străine directe în economia națională. După ce investitorii străini au înțeles că personal Prim-ministrul Republicii Moldova are grijă ca amenzi aplicate acestora de către Inspectoratul Fiscal să fie derizorii, în detrimentul investitorilor locali, pentru care Premierul dă indicații să fie aplicate amenzi usturătoare sau chiar să le fie neîntârziat blocate conturile bancare. Desigur, în baza acestora stau, citez: analize și calcule, cel mai probabil, politice.

Solicităm ca această informație să fie difuzată ulterior pentru informare stupefiantă tuturor ambasadelor acreditate la Chișinău, inclusiv Ambasadei Federației Ruse pentru schimb de experiență în aplicarea unor metode nedemocratice în administrarea statului.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

O precizare. În mod normal dacă această invitație vine pentru Ora întrebărilor, dumneavoastră știți bine prevederile Regulamentului, că tot ce se fixează ca invitație în cadrul ședinței de astăzi se referă la săptămîna viitoare. Dacă, în caz contrar, insistați ca această invitație să fie parte componentă a ordinei de zi, pînă la Ora întrebărilor, va trebui să-mi specificați dacă este așa și dacă insistați să supun votului această propunere.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vă rog să mă înscrieți cu o declarație la sfîrșit de ședință.

Și pentru ordinea de zi. Vă rog să supuneți votului organizarea pentru săptămîna viitoare a audierilor parlamentare privind situația din raioanele de est ale Republicii Moldova.

Ca să mă explic. Negocierile în formatul „5 plus 2” au intrat în impas. La Tiraspol a fost deschis consulat ilegal, fără acceptul autorităților constituționale ale statului, consulatul Federației Ruse. Au fost mai multe informații vehiculate despre anumite mișcări de forțe acolo, inclusiv înnoirea echipamentelor militare, a grupului armatei ruse la Tiraspol.

De aceea, eu cred că este absolut necesar ca Parlamentul Republicii Moldova să organizeze audieri cu participarea viceprim-ministrului pentru problemele reintegrării domnului Carpov, ministrului apărării Vitalie Marinuța și, probabil, ministrul de externe, viceprim-ministru Iurie Leancă.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Eu, dacă nu greșesc, noi avem prevederi procedurale în Regulament cu referință la organizarea audierilor și există niște rigori în acest sens. Noi chiar, ieri, am discutat aceste subiecte în cadrul ședinței Biroului permanent. E nevoie de o adresare oficială, nu mai țin minte cîți deputați sau o fracțiune. Pe care motiv, din momentul în care s-a pronunțat cuvîntul „audieri”, noi sîntem obligați și întîi de toate să urmăm aceste rigori stipulate în Regulament. Și o să fie greu, imposibil regulamentar să supun votului. Să vedem cum procedăm în acest sens.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Vom respecta procedura. Pînă la ședința Biroului permanent, săptămîna viitoare, am să...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Mihai Godea:

...fac această adresare. Dar cred că este absolut importantă.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

În acest caz, se fixează în stenogramă. Și, în acest caz, rog să fie declanșate toate procedurile cerute de către Regulamentul Parlamentului. Cu atît mai mult, că solicitarea vine nu pentru zilele acestea, dar pentru săptămîna viitoare.

Microfonul nr.3.

Domnul Simion Grișciuc – Fracțiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să solicit în plenul Parlamentului prezența domnului ministru al mediului Șalaru cu informații relevante vizavi de SRL „Garma-Grup”, care a obținut din Fondul ecologic 25 de milioane, cu o informație ce s-ar referi la implementarea și garanția bancară pe care a avut-o „Garma-Grup”.

De asemenea, aș fi vrut să ne prezinte informația relevantă vizavi de cea mai ecologică iluminare din țară, care a fost acordată din Fondul ecologic în sumă de un milion 250 mii pentru Primăria orașului Hîncești.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Este fixat. Înțeleg că este pentru Ora întrebărilor.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Da. Mulțumesc.

Cu referință la propunerea făcută de domnul Godea. Deci aș vrea să reamintesc colegilor din Parlament că, la propunerea Frațiunii noastre, deja s-a votat organizarea unor audieri pe problema transnistreană în Parlament. Și, respectiv, eu cred că, într-adevăr, ar fi foarte bine venit ca aceste audieri să aibă loc numai cu condiția că ele vor fi foarte bine pregătite, în primul rînd.

Doi. Urmează, probabil, să propunem și un grup de lucru, care s-ar fi documentat în această problemă, pentru a prezenta un raport cît se poate de amplu pe marginea situației care se creează în Transnistria. Deci și plus, aș vrea să menționez că, conform legii votate în 2005 în Parlamentul Republicii Moldova, deci raioanele din stînga Nistrului se numesc Transnistria, respectiv Pridnestrovie și nu există raioanele de est ale Republicii Moldova, deci cum a menționat domnul Godea. Dar așa, ca o paranteză.

În rest, eu cred că urmează să ne documentăm foarte bine, deci problema transnistreană fiind o temă prea sensibilă, ca noi să ne apucăm acum să luăm niște decizii pripite, care vor fi în detrimentul reglementării acestei situații.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Propun în ordinea de zi proiectul de Hotărîre cu privire la crearea Comisiei privind verificarea situației la Banca de Economii. Care este motivul din cauza căruia statul nu a primit aproximativ 400 – 500 milioane venit, așa cum au avut celelalte bănci, după ce Parlamentul a injectat, a ajutat Banca cu 400 de milioane. Adică, reiese că cei 400, care le-am dat noi, au mai fost furați și aceștia.

Și doi. Solicit să fie invitat, astăzi, Procurorul General interimar, fie care ar fi, să dea explicații Parlamentului: de ce, pînă la ziua de astăzi, este ascuns, ținut în

sertar, fie în pod, cerdac, dosarul cu cazinourile? Dacă e vinovat Ghimpu, să fie înaintat act de învinuire lui Mihai Ghimpu. Dacă e vinovat Veaceslav Ioniță – Ioniță la Bernardazzi. Dar să vadă și să audă lumea cine este hoțul. Să știe lumea lucrul acesta.

Și ultimul...

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Regret că atunci când am propus să fie eliberat din funcție, n-am avut susținerea, altă dată au propus alți colegi din Parlament și nu am susținut noi.

Vă rog, domnule Președinte al Parlamentului, să vă conduceți de alineatul (3) al articolului 11, care scrie: prim-vicepreședintele și vicepreședinții Parlamentului pot fi revocați înainte de termen, la propunerea Președintelui Parlamentului, după consultarea fracțiunilor parlamentare, cu votul majorității deputaților aleși. Președinții comisiilor permanente pot fi revocați înainte de termen în condițiile articolului 11 alineatul (3). Ceea ce am citit numai eu, am dat citire.

Deci vreau să puneți la vot demisia domnului președinte al Comisei economie, buget și finanțe Ioniță, care, în loc să se ocupe de controlul, în primul rând al părții economice a Guvernului, este părtaș la tot ceea ce se întâmplă la noi în republică și, plus, joacă la cazinou pe banii statului.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Patru propuneri. Prima. Am propus, la ședința anterioară, să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Lege nr.2695, care se referă la revenirea la compensațiile nominative. Cu regret, acest proiect nu a fost inclus în ordinea de zi. Dat fiind importanța acestuia pentru păturile social vulnerabile, rog să fie pusă la vot încă o dată includerea acestui proiect în ordinea de zi.

A doua propunere. Ieri, în cadrul ședinței Comisiei parlamentare de profil, am avut audieri parlamentare la subiectul „Patente”. Vreau să vă spun că este un proiect de lege semnat de reprezentanții a trei fracțiuni parlamentare, care a fost avizat negativ de către Guvern. Situația este foarte, foarte dificilă. De aceea, propunerea noastră este, dacă nu se ajunge la un numitor comun pe parcursul următoarelor zile, să organizăm audieri parlamentare cu reprezentării Ministerului Economiei și Ministerului Finanțelor la acest subiect pentru săptămâna viitoare.

A treia propunere se referă la invitarea în Parlament a trei miniștri, văd că domnul Negruța este aici, ministrul finanțelor, referitor la situația din sectorul

bugetar și administrarea fiscală vamală, sînt mai multe întrebări la acest capitol. L-aș ruga, astăzi, să rămîna să răspundă la întrebări. Și încă doi miniștri, pentru săptămîna viitoare. Este vorba de domnul Șalaru și doamna Buliga.

Și a patra. Referitor la Transnistria. Au fost cîteva mențiuni la acest subiect. Vreau să expun poziția noastră, a socialiștilor: noi considerăm că Legea din 2005, aprobată în Parlamentul Republicii Moldova, trebuie sau abrogată, sau de stopat implementarea acesteia.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am cîteva propuneri la ordinea de zi.

Prima.

Stimați colegi,

Cu toții cunoaștem despre starea dezastruoasă a drumurilor din toată țara în pofida alocării pentru reparația acestora a miliarde de lei. La fel, de nenumărate ori au fost aduse fapte concrete privind delapidări de fonduri, admise de conducerea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în cazul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova.” În special, Centrul Național Anticorupție a stabilit în Raportul său de audit că acțiunile conducerii Ministerului duc la falimentarea acestei întreprinderi.

În acest context, stimați colegi, astăzi, cînd CNA încearcă a se impune ca un luptător aprig cu corupția, solicit convocarea în ședința de astăzi a Directorului CNA Anatol Chetraru, să ne vorbească despre acțiunile sau inacțiunile acestei instituții importante pe cazul menționat, precum și în alte cazuri.

Rog să fie supusă votului propunerea mea.

A doua propunere, prin care rog ca în ședința de astăzi să fie convocat de urgență domnul Recean, ministrul de interne, pentru a prezenta Parlamentului informațiile de care dispune privind datele Interpol, care se referă la deputatul PD Vladimir Plahotniuc.

Această propunere, la fel, rog să fie supusă votului.

Și a treia.

Stimați colegi,

Vinerea trecută, Parlamentul, în unanimitate, a adoptat raportul Comisiei de anchetă privind cazul din ”Pădurea Domnească”, în care se menționează clar aspectul de tănuire a infracțiunii. Ieri, însă, la un post de televiziune, reprezentantul Partidului Democrat, ai cărui reprezentanți sînt direct vizati în tănuirea acestei crime, a declarat către toată țara precum că nu a fost nici un fel de tănuire.

Rog astăzi Partidul Democrat, Frațiunea acestuia să-și facă publică atitudinea față de această declarație, să confirme, să-și reconfirme votul de vinerea trecută, iar acțiunile acestui deputat să fie cumva catalogate.

Vă rog mult să supuneți și această propunere votului.
Mersi.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu – Frațiunea PLDM:

În sesiunea trecută, am făcut o solicitare către Ministerul Tineretului și Sportului pentru a ne prezenta informația privind modul în care au fost utilizate resursele financiare în cadrul Programului de granturi pentru tineri.

Până în acest moment, nu am primit încă alocările pentru fiecare din ONG-urile care au participat. Spun aceasta, pentru că am primit petiție, pentru că au fost alocate direcționat către reprezentanții unui partid.

Solicít repetat prezența reprezentanților Ministerului Tineretului și Sportului în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Doamna Polihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

La ședința precedentă, a fost aprobată componența nominală a Comisiei pentru selectarea a 3 candidați în Comitetul Antitortură. Nu au fost delegați reprezentanții Frațiunii Partidului Democrat și ai Frațiunii Partidului Liberal. Vă rog foarte mult să delegați astăzi câte un reprezentant din fracțiunile dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Probabil, ultima propunere.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Chiorescu – Frațiunea PLDM:

Domnule Președine,

Solicít informația în ședința de plen a Parlamentului a domnului ministru al dezvoltării regionale și construcțiilor Răducan cu privire la construcțiile care au loc în fondul forestier, unde nu este implicată Inspecția în Construcții, deoarece Inspecția în Construcții a oferit certificate de construcție legală în extravilan.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Acestea fiind propunerile, pe care le-am înregistrat din sală, vom continua pe rând, pas cu pas.

Întâi de toate, referitor la ceea ce am menționat din start: mișcarea din agenda ședinței de mâine a proiectelor sub nr.4 și proiectul sub nr.998, ceea ce a fost discutat și acceptat ieri la Biroul permanent.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerile au fost acceptate.

În continuare, propunerea înaintată de domnul Streleț privind excluderea proiectelor nr.1257, nr.1914, nr.537. Cu referință la nr.1257 și nr.537, nu am văzut alte opinii în sală. Am putea să constatăm că, implicit, această propunere este acceptată. Cu referință la propunerea pe marginea proiectului nr.1914, am auzit și opinia exprimată de domnul deputat Gheorghe Brega, poziție care insistă să rămână pe ordinea de zi acest proiect.

În acest context, voi supune votului oricum toate propunerile, fiindcă ele au fost adoptate prin votul plenului Parlamentului, de aceea eliminarea lor din agendă trebuie s-o facem, la fel, doar prin votul plenului.

Cine este pentru propunerea domnului Streleț de a exclude din ordinea de zi proiectul sub nr.1257 rog să voteze. Majoritatea. Acceptat.

Cine este pentru excluderea din ordinea de zi, cu amânarea ulterioară a examinării, a proiectului nr.537 rog să voteze. Majoritatea.

Cine este pentru eliminarea din ordinea de zi, la propunerea domnului Streleț, a proiectului sub nr.1914?

Nu, nu... nu, nu, nu. Ele toate au fost votate săptămîna trecută și eliminarea lor din agendă trebuie să fie doar făcută prin vot.

Deci cine este pentru propunerea de a exclude din agenda zilei de astăzi proiectul nr.1914 rog să voteze.

Rog să fie anunțate rezultatele, colegi, fiindcă trebuie să am precizie.

Numărătorii?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 11.

Sectorul nr.3 – 20.

Domnul Marian Lupu:

31 de voturi ”pro”. Propunerea nu a fost susținută de către plen. Deci nr.1914 rămîne pe ordinea de zi.

În continuare, propunerea domnului deputat Oleg Reidman privind excluderea a două proiecte: nr.2107, nr.2168.

Cine este pentru propunerea de a exclude proiectul nr.2107 din agenda ședinței rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Rog alte rezultate.

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 18.

Domnul Marian Lupu:

- 18

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Zero. 46 de voturi. În total 98 prezență, deci este sub numărul necesar pentru ca această propunere să fi fost acceptată. Propunerea nu a fost acceptată de plen.

În continuare, propunerea domnului Reidman privind excluderea proiectului nr.2168.

Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

Domnule Președinte,

Îmi cer scuze pentru proiectul precedent.

Domnul Marian Lupu:

Stați... stați... stați...

N u m ă r ă t o r i i :

– 21.

Domnul Marian Lupu:

Stați, o clipă.

Dați-mi, vă rog, rezultatele pe acest vot.

N u m ă r ă t o r i i :

– 21.

Domnul Marian Lupu:

Cît?

N u m ă r ă t o r i i :

- 21.

Domnul Marian Lupu:

- 21.

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

- 0.

Domnul Marian Lupu:

- 0.

Vreau să vă zic că chiar și în condițiile... 49 de voturi... chiar și în condițiile acestea noi avem strict 50 de procente din prezența de 98 de deputați. 49:49, respectiv, oricum, nici această propunere nu a fost acceptată de plen. Aceasta fixez, ca rezultat. Deci nr.2107 și nr.2168 rămîn pe ordinea de zi.

Propunerea domnului Reșetnicov privind amînarea procedurii de depunere a jurămîntului judecătorilor de la Curtea Constituțională, conform deciziei adoptate anterioare de Consiliul Suprem al Magistraților.

Cine este pentru această propunere rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 - 28.

Sectorul nr.2 - 10.

Sectorul nr.3 - 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

38 de voturi, insuficiente ca număr pentru a constata că propunerea a fost acceptată. Acest subiect rămîne pe ordinea de zi.

Propunerea domnului Petrenco privind invitarea domnului Pîntea la subiectul menționat. Dar aici, totodată, este și propunerea domnului Ghimpu - invitarea domnului Pîntea la alt subiect indicat. Permiteți-mi, ambele propuneri, odată ce ele se referă la aceeași persoană, să le unesc într-un singur vot.

Cine este pentru aceste propuneri rog să voteze. Majoritatea, chiar vot unanim. Propunerea a fost acceptată: a domnului Petrenco și a domnului Ghimpu.

În continuare, la fel, propunerea domnului Ghimpu privind includerea pe ordinea de zi a proiectului, numărul nu a fost menționat, dar știu... cît? Nr.46, proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind instituirea Comisiei de anchetă.

Pe cînd ați propus-o, domnule președinte? Pe astăzi, pe mîine? Pe astăzi.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

E și logic, odată ce au loc audierile, după aceasta trebuie să...

Domnul Marian Lupu:

Noi am auzit, da.

Deci pe astăzi.

Domnul Mihai Ghimpu:

Da, odată ce au loc audierile, trebuie și comisia să fie formată în baza audierilor.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Supun votului această propunere privind includerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărâre a Parlamentului sub nr.46.

Cine este pentru rog să voteze. Vot majoritar. Propunerea a fost acceptată.

Propunerile care vin din partea domnului Igor Dodon. Dar, înainte de a supune votului, vreau să vă informez că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi, colegul nostru și-a sărbătorit ziua de naștere și să-i dorim un foarte frumos "La mulți ani!" (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Propunerea privind includerea pe ordinea de zi a proiectului sub nr.2695.

Cine este pentru rog să voteze.

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 11.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, stimați colegi.

39 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen.

Stimate coleg,

Cu referință la celelalte 2 subiecte. Ați menționat, pentru săptămâna viitoare, inclusiv patentele și, în caz de necesitate, dezbateri, audieri – săptămâna viitoare. La fel, invitarea celor 3 miniștri.

Propunerea mea, ca să fim în strictă concordanță cu Regulamentul, dumneavoastră știți că mâine ultimul subiect pe ordinea de zi este aprobarea proiectului agendei pentru următoarea bisăptămînală. În stenogramă aceste lucruri s-au fixat. Rog să fie incluse în lista de propuneri, care vor fi dezbătute aici, în plenul Parlamentului, înainte de aprobarea acestui proiect de agendă.

În continuare, propunerea domnului Petkov de a invita în ședința plenului Parlamentului directorul CNA și, respectiv, ministrul de interne.

Supun votului pe rînd.

Cine este pentru acceptarea propunerii de a invita directorul CNA în plenul Parlamentului? Rog votul dumneavoastră. Majoritatea. Propunerea a fost susținută de plen.

La fel, propunerea privind invitarea ministrului de interne. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea este acceptată.

Acestea au fost... păi, CNA eu am zis.

Domnule Ghimpu, vă rog, dacă aveți aici ceva suplimentar să propuneți...

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Odată ce se invită CNA și Ministerul de Interne, de la sine e clar că trebuie să fie invitat și Procurorul anticorupție. Păi, cum...

Domnul Marian Lupu:

Sînt obiecții?

(Rumoare în sală.)

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu mă învățați pe mine, vă rog. Ts-s-s, tăceți acolo...

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Colegul a ieșit cu această propunere...

Domnul Mihai Ghimpu:

Da.

Domnul Marian Lupu:

...pentru a avea tabloul general...

Domnul Mihai Ghimpu:

Aceste trei instituții trebuie să vină odată, e și normal.

Domnul Marian Lupu:

În acest context, supun votului dumneavoastră. Cine este pentru a suplimenta lista invitațiilor cu conducătorul Procuraturii Anticorupție?

Cine este pentru rog să voteze. Eu nu văd numărul necesar de voturi, stimate coleg, pentru a susține această propunere.

În rest...

Domnul Mihai Ghimpu:

Oricum, altă dată singuri o să-l roage să vină.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

În rest, toate celelalte solicitări care au fost se înscriu perfect în logica Orei întrebărilor.

Secretariatul,

Am să rog să generalizați aceste informații și să trimiteți, unde trebuie – și repetat, fiindcă au menționat unii colegi că s-au făcut asemenea solicitări și anterior, însă nu s-au prezentat.

O clipă doar, domnule președinte. Dați-mi voie să termin cu ordinea de zi.

Avem aceste rezultate ale votului privind propunerile înaintate. La fel, stimați colegi, Biroul permanent ieri a decis și vă este distribuită și o listă suplimentară la ordinea de zi pentru zilele de astăzi și mâine, și, în acest context, vreau să supun votului aprobarea Suplimentului la ordinea de zi.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea, s-a acceptat.

Stimați colegi,

În așa fel, avem toate modificările discutate și aprobate și avem agenda de care ne ghidăm în activitatea noastră în cadrul ședinței plenului astăzi și mâine.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Eu tocmai am înțeles. Dumneavoastră n-ați supus votului toate propunerile.

Domnul Marian Lupu:

Ba da.

Domnul Mihai Ghimpu:

Păi, cum, ba da? Ba nu.

Domnul Marian Lupu:

Dar care nu le-am supus, ia spuneți-mi.

Domnul Mihai Ghimpu:

Ba nu.

Domnul Marian Lupu:

Care nu a fost supus?

Domnul Mihai Ghimpu:

Propunerea mea de a include în ordinea de zi eliberarea președintelui Comisiei economie, buget și finanțe, a domnului Ioniță.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,
Nu vă supărați...

Domnul Mihai Ghimpu:

Și...

Domnul Marian Lupu:

...aceasta nu face parte din agendă. Este, de fapt, competența Președintelui Parlamentului. Eu sugestia dumneavoastră am înregistrat-o, dar nu...

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu-i sugestie, domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte,
Nu...

Domnul Mihai Ghimpu:

Mă scuzați, vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu este o sugestie, este o inițiativă a deputatului învinuit că am avut contribuție la acea falsificare a stenogramei cu cazinourile. Și aceasta a făcut-o președintele comisiei. Dar, odată ce propunerea vine din partea Președintelui Parlamentului, vă rog să supuneți la vot propunerea, fiindcă nu-mi aparține mie, dar dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

(Rîde.)
Stimate coleg,
Aceasta...

Domnul Mihai Ghimpu:

Că dacă nu era prevăzut de Regulament altfel, nu vă rugam.

Domnul Marian Lupu:

De acord. De asta și zic că rugămintea-solicitare și toate argumentele, am luat act de ele, mai ales că noi am votat cu dumneavoastră prezența aici astăzi a Procurorului General interimar la subiectul pe care l-ați invocat dumneavoastră, dar rog să înțelegem o chestie, că plenul Parlamentului nicicum nu poate să oblige Președintele Parlamentului să-și exercite funcțiile sale.

Deci exercițiul de vot nu are valabilitate juridică.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

De asta, dați-mi voie să vă informez, stimat coleg: și eu voi audia această informație astăzi, prezentată de domnul Procuror General interimar, cu foarte multă atenție și vă promit că voi trage concluzii respective și voi adopta o decizie potrivit legii.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dar dacă vine ziua în care n-o să mai reușiți să puneți la vot, ce facem atunci?

Domnul Marian Lupu:

Vom trăi și vom vedea.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Stimați colegi...

Domnule Stati,

Este a doua ieșire, foarte scurt.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

De procedură, am vrut să spun, deci.

Stimați colegi,

Ceva s-a întâmplat, probabil, a fost o neînțelegere.

Cu referință la propunerea colegului meu Artur Reșetnicov, care a menționat că domnul Panțîru a fost aprobat ilegal, cu încălcarea legislației în vigoare, în calitate de candidat la funcția de membru al Curții Constituționale și, respectiv, colegii din Alianță, din fosta Alianță, nu ne-au susținut, probabil că nu au înțeles. Este vorba de o ilegalitate, pe care noi acum ne apucăm s-o aprobăm suplimentar. Adică, el nu are nici o parte legală pentru a fi aprobat în calitate de membru al Curții Constituționale, fiindcă trăiește la București.

Oameni buni,

Noi adică ne apucăm acum să legalizăm niște lucruri care, pur și simplu, contravin legislației în vigoare.

Încă o dată, de aceea, vă rog, poate, ca să revedem această situație, deci, pentru a da posibilitate Consiliului Suprem al Magistraturii să rectifice această eroare a sa.

Domnul Marian Lupu:

Colegii au luat act de această informație.

Stimați colegi,

Potrivit acelor modificări ale ordinii de zi și potrivit discuțiilor și deciziilor adoptate ieri în cadrul ședinței Biroului permanent, vom începe cu subiectul nr.1: audierile parlamentare privind situația din sistemul financiar-bancar al Republicii Moldova și, în special, starea de lucruri la SA”Banca de Economii”, cât și asigurarea securității și stabilității financiare a Republicii Moldova.

Pentru acest subiect, pe care-l vom dezbate astăzi în plenul Parlamentului, la fel, potrivit și solicitării autorilor, și deciziilor Biroului permanent, au fost invitate următoarele persoane: domnul Dorin Drăguțanu, Guvernatorul BNM; domnul Artur Gherman, vicepreședinte la CNPF; domnul Veaceslav Negruță, ministrul finanțelor; domnul Victor Barbăneagră, viceministru al finanțelor; domnul Victor Bodi, Secretar general al Guvernului.

În acest context, eu voi solicita să discutăm nițel subiectele de procedură. Probabil că o să lăsăm timpul necesar, dar nu mai mult de jumătate de oră, pentru prezentarea informației sau rapoartelor ce-o să prezinte persoanele invitate, după care urmează runda de întrebări – răspunsuri. Noi, tradițional, aveam pînă la o oră jumătate, maxim, această rundă și, respectiv, dacă deputații vor exprima dorința pentru anumite luări de cuvînt, cu toate că noi nu avem nici un proiect de Hotărîre pe marginea acestui subiect, aceasta ar fi să fie normele de procedură. Se acceptă? Nu văd obiecții. (*Rumoare în sală.*)

Da, pentru fiecare vorbitor, fiindcă nu putem să-i obstrucționăm în acest sens.

Vorbitorii,

O să vă rog, la momentul începerii prezentării, să specificați de cît timp veți avea nevoie pentru prezentarea acelor informații.

Și, apropo, stimați colegi, am o propunere, ca să ne organizăm mai bine. La început audiem toate informațiile și, după aia, runda întrebări – răspunsuri. Sau cum doriți dumneavoastră.

Ori întrebări – răspunsuri după fiecare, ori îi ascultăm pe toți și după aia le punem întrebări, ce ziceți? (*Rumoare în sală.*)

Ascultăm pe toți și după aia întrebări – răspunsuri. Va fi, probabil, mai organizat în modul acesta.

Avînd aceste norme coordonate de procedură, îl invit la tribuna centrală pe domnul Dorin Drăguțanu, Guvernatorul Băncii Naționale.

Domnul Dorin Drăguțanu – *Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

O să am nevoie de circa 20 de minute, puțin peste 20 de minute pentru a prezenta informația cu privire la situația din sectorul bancar din Republica Moldova și evoluția acestuia în anul 2012.

La situația din 31 decembrie 2012, capitalul de gradul I total al sectorului bancar a constituit 6,9 miliarde lei și a înregistrat o descreștere pe parcursul anului cu 474 milioane lei sau 6,4 la sută. La situația din decembrie, toate băncile aveau capital de gradul I, conform capitalului minim stabilit de 200 milioane lei, cu excepția băncii "EuroCreditBank" și Banca de Economii.

Eu voi folosi, în general, informația care este, în general, făcută publică... deja făcută publică de bănci.

Descreșterea capitalului de gradul I a fost determinată de majorarea reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale, adică la credite, cu 977 milioane lei sau cu 61 la sută. Este evoluția care vine, în primul rând, din cauza situației economice dificile, dar și evoluția proastă la câteva bănci.

Reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale s-au majorat ca urmare a înrăutățirii calității portofoliului de credite la unele bănci. Micșorarea capitalului de gradul I a fost înregistrată la 4 bănci. Cea mai mare – la Banca de Economii, cu 596 milioane lei sau cu 82 la sută.

Media suficienței capitalului ponderat la risc pe sistem se menține în continuare la un nivel înalt, constituind 24,4 la sută. Limita cerută de Banca Națională este de 16 la sută.

Activele, conform standardelor internaționale de raportare financiară, au constituit 58,3 miliarde lei, majorându-se față de începutul anului cu 9 miliarde lei sau cu 18 la sută din contul majorării datoriilor cu 8 miliarde lei și a capitalului SIRF – cu 608 miliarde lei.

Portofoliul de credit brut în anul 2012, la sfârșitul anului 2012, a constituit 34,9 miliarde lei, aproape 35 miliarde lei, majorându-se pe parcursul anului 2012 cu 4,4 miliarde lei sau cu 14 la sută.

La 4 bănci, cum ar fi Banca de Economii, „Banca Socială”, BCR și „Energbank” au fost înregistrate micșorarea portofoliului de credit.

Respectarea de către bănci a indicatorilor lichidității relevă existența surselor adecvate de finanțare pentru acoperirea necesităților potențiale atât pe termen scurt, atât pe termen lung.

Astfel, lichiditatea pe termen lung este de 0,7 la sută, maxima fiind... 0,7 coeficientul, maxima fiind de unu.

Lichiditatea curentă pe sistemul bancar la finele anului a constituit 32,9 la sută. Minima este de 20 la sută.

Soldul depozitelor la 31 decembrie a constituit 39,7 miliarde, majorându-se, comparativ cu începutul anului, cu 7 miliarde de lei. Creditele, depozitele la persoane fizice s-au majorat cu 4,7 miliarde lei și la persoanele juridice – cu 2 miliarde de lei.

La 31 decembrie, în totalul depozitelor, 43,8 la sută au constituit depozitele în valută străină și 56,2 la sută au constituit depozitele în lei.

Notăm o evoluție pozitivă în ceea ce privește majorarea ponderii depozitelor în lei în totalul depozitelor din sectorul bancar.

Pe parcursul anului 2012, creditele neperformante în valoare absolută s-au majorat cu 1,1 miliarde lei sau cu 29 la sută, constituind 5 miliarde de lei.

1/3 a creditelor neperformante noi în sumă de 374 milioane lei i-a revenit Băncii de Economii. La situația din 31 decembrie, profitul aferent exercițiului pe sistemul bancar a constituit 573 milioane lei. Băncile, într-un an dificil, au înregistrat profit de 573 milioane lei. 12 bănci au înregistrat profit, deși la 7 din ele profitul a fost mai mic decât în 2011.

„Eximbank” a înregistrat o pierdere de circa 20 milioane lei, iar Banca de Economii a raportat pierderea record de 313 milioane lei în condițiile în care BEM ar avea potențial, dacă am lua în calcul rețeaua și volumul activelor, ar putea ușor genera profitul anual de 100, 120 milioane lei.

Dacă Banca de Economii nu ar fi înregistrat pierderi în anul 2012, sistemul bancar și-ar fi majorat profitul în anul 2012 cu 10 la sută și aceasta în condițiile unui an economic destul de dificil.

Și aici întrebarea: cum s-a ajuns că o bancă-simbol din Republica Moldova s-a transformat într-o sursă de diminuare a indicatorilor pe întregul sistem bancar?

În ultimii 3 ani, activele totale ale Băncii de Economii au crescut cu 1,8 miliarde lei. Total credite au crescut doar cu 330 miliarde lei. Volumul creditelor neperformante ale Băncii de Economii a crescut de la 375 milioane în decembrie 2009, la un miliard 380 milioane în decembrie 2012.

Accentuez că după 2009 volumul creditelor neperformante au crescut cu peste un miliard de lei la Banca de Economii. Situația este și mai gravă dacă se ia în calcul activele luate în posesie în schimbul rambursării creditelor neperformante. Acestea au crescut din 2009 de la 100 milioane la 600 milioane lei.

Există unele dubii cu privire la valoarea reală a acestor active și cât va reuși Banca să recupereze din vânzarea acestora. Ca rezultat al gestionării defectuoase a Băncii, capitalul normativ total s-a diminuat în 3 ani de zile cu 694 milioane lei, atingând în decembrie 2012 nivelul de 129 milioane lei. Adică, am asistat la o scădere cu 84 la sută a capitalului normativ.

Pentru anul 2012, Banca de Economii, așa cum am spus, a raportat o pierdere de 313 milioane lei. Creditele neperformante reprezintă 55 la sută din total portofoliu. Adică din 2 lei, un leu este neperformant, ceea ce este peste 10 ori mai mare decât capitalul normativ al Băncii.

Mă voi referi puțin la conducerea Băncii de Economii. Pentru gestiunea băncii de jure este responsabil Ministerul Finanțelor care reprezintă cele 56 la sută acțiuni ale statului în Adunarea generală a acționarilor.

Pînă în luna iunie 2012, majoritatea membrilor Consiliului Băncii de Economii au fost reprezentanții Ministerului Finanțelor. Pe data de 30 aprilie 2010, Adunarea generală a acționarilor a decis următoarea componență a Consiliului Băncii: doamna Matveeva, domnul Mămăligă, domnul Grosu, domnul Bănăruc și domnul Samoilă.

Candidaturile domnului Samoilă și Bănăruc au fost aprobate de Adunarea generală a acționarilor, fără a respecta criteriile de eligibilitate impuse prin regulamentele Băncii Naționale.

Domnul Mămăligă, care a fost numit în Consiliul de administrație, a fost aprobat de Banca Națională și ulterior numit în funcția de președinte al Consiliului de administrație.

La Adunarea generală din luna aprilie 2011, chestiunea cu privire la componența Consiliului de administrație a fost pe ordinea de zi, Consiliul de administrație având la acea dată doar 3 membri, dar reprezentantul statului a votat împotriva modificării componenței Consiliului de administrație.

Astfel, Consiliul de administrație a funcționat în continuare cu 3 membri din luna septembrie 2010.

Banca Națională a atenționat de nenumărate ori în scris despre faptul că la Banca de Economii, Consiliul de administrație nu are o componență completă și că acest lucru poate aduce riscuri semnificative pentru funcționarea Băncii.

Ce s-a întâmplat pe 16 februarie 2012? Un membru al Consiliului de administrație, domnul Grosu, și-a depus cererea de demisie din funcția de membru al Consiliului de administrație.

Ulterior, Banca de Economii a constatat că nu are un Consiliu de administrație funcțional și a convocat Adunarea generală extraordinară, pentru a alege un nou Consiliu de administrație.

De remarcat faptul că, în pofida avertizărilor Băncii Naționale, Banca de Economii, dar în special statul, a căzut într-o capcană, poate neașteptată, din cauza abordării iresponsabile problema cu privire la responsabilitatea Consiliului de administrație.

Din cauza demisiei unui membru, au rămas doar doi. Consiliul de administrație nu este funcțional, Banca nu este guvernată.

La Adunarea generală din 8 iunie 2012 s-a decis următoarea componență a Consiliului de administrație: domnul Victor Bodiu, domnul Veaceslav Mămăligă și doamna Elena Matveeva.

Domnul Mămăligă și doamna Matveeva, de la Ministerul Finanțelor, și domnul Bodiu Secretar general al Guvernului, și domnul Berlinschi, și doamna Nistor, reprezentanți ai acționarilor minoritari.

Noii membri ai Consiliului de administrație au fost aprobați de Banca Națională la 21 iulie 2012, iar, ulterior, domnul Bodiu a fost numit în funcție de președinte al Consiliului de administrație.

Conducerea executivă a Băncii de Economii a fost exercitată de către domnul Grigore Gacikevici în perioada 14 mai 2004 – 13 august 2012.

Pe 13 august 2012, noul Consiliu de administrație, de care am menționat, a constatat sau l-a eliberat din funcție sau a constatat expirarea mandatului domnului Gacikevici și a numit un director, un președinte al Băncii de Economii interimar, doamna Corina Burlacu, care a activat de mulți ani la Banca de Economii în funcție de director al Departamentului financiar-economic.

Ulterior, în august 2012, septembrie 2012, au fost eliberați din funcție acei 2 vicepreședinți și, ulterior, au fost eliberați din funcție unii membri sau unii directori de departamente din Bancă.

În ultima perioadă, au fost lansate o serie de mituri sau, mai bine zis, piste false care să justifice situația deplorabilă de la Banca de Economii. Și așa fi vrut aici să prezint o informație, pentru a aborda în mod obiectiv acele mituri.

În primul rând, s-a lansat ideea că problemele de la Banca de Economii au apărut în perioada când Consiliul de administrație al Băncii nu a fost funcțional.

De asemenea, s-a vehiculat că fostul președinte al Băncii nu a fost demis anume din cauza nefuncționalității Consiliului de administrație și pe această cale Banca Națională respinge orice fel de afirmații de genul acesta.

Aproximativ 80 la sută din creditele neperformante, miliardul de care am vorbit eu, au fost acordate în perioada când Consiliul de administrație al Băncii a fost funcțional.

Consiliul Băncii de Economii a fost informat despre neregulile depistate de Banca Națională și trebuia să ia măsuri urgente. Să presupunem că din anumite motive Consiliul Băncii de Economii nu a avut curajul sau posibilitatea să-l demită pe domnul Gacikevici, dar, conform articolului 8 punctul 9 al statutului Băncii de Economii, chestiunile, citesc: chestiunile ce țin de competența altor organe de conducere a Băncii pot fi examinate de Adunarea generală a acționarilor.

Prin urmare, chiar dacă Consiliul Băncii de Economii nu a reacționat la avertizările Băncii Naționale, acționarii Băncii erau obligați să intervină pentru eliminarea neregulilor identificate.

Mai mult deît atât, chiar dacă nu s-a demis președintele Băncii, de ce nu au fost demise toate persoanele din Comitetul de credite care au aprobat acel miliard de lei credite neperformante?

În al doilea rând, s-a lansat ideea că Banca de Economii înregistrează pierderi semnificative din creditarea întreprinderilor de stat. Trebuie de remarcat că Banca de Economii are 3 credite semnificative compromise, acordate acestor întreprinderi de stat în suma totală de 161 milioane lei.

Toate creditele au fost acordate înainte de 2009. Dacă s-ar lua în considerație un al patrulea credit care, deocamdată, este viu, dar prezintă anumite riscuri, în total în prezent Banca de Economii este dispusă față de întreprinderile de stat cu suma de 269 milioane lei. Creditele neperformante este de 1,4 miliarde lei.

În al treilea rând, se vehiculează ideea că problemele actuale ale Băncii au apărut din cauza preluării de către aceasta a obligațiilor de achitare a depozitelor persoanelor fizice ale „Investprivatbank” de circa 580 milioane lei, deși această tranzacție a pus inițial unele presiuni pe Banca de Economii, în special în 2010 și 2011.

Această problemă a fost rezolvată spre sfârșitul anului 2011, când Parlamentul a adoptat Legea privind unele măsuri suplimentare de asigurare a stabilității financiare în baza căreia creanța sau activele nocive aferente „Investprivatbank” față de Banca de Economii au fost preluate de către Ministerul Finanțelor contra hârțuilor de valoare de stat în sumă de 437 milioane lei.

Astfel, la sfârșitul anului 2011, problema „Investprivat” a fost complet exclusă din bilanțul Băncii de Economii, iar Banca de Economii nu a înregistrat pierderi semnificative din urma acelei tranzacții.

Problemele actuale ale Băncii de Economii, de fapt, au fost cauzate doar de creditarea defectuoasă și managementul iresponsabil al Băncii de Economii.

De fapt, Banca Națională a atenționat atât Ministerul Finanțelor, cât și membrii Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară, cum... mai departe, pe parcursul anilor 2010, 2011 și 2012, 2011 că problema „Investprivat” trebuia rezolvată urgent.

Acest lucru a fost rezolvat, deoarece la acea dată Banca Națională avertiza: dacă nu rezolvați problema „Investprivatbank” vine alt tăvălug din urmă care se numesc creditele neperformante.

Ce a făcut Banca Națională în toată această poveste? În perioada analizată, Banca Națională a efectuat 6 controale pe teren. De fapt, Banca Națională venea de două ori pe an, lucru fără precedent în modul de control al Băncii Naționale, în urma cărora au fost emise hotărâri ale Consiliului de administrație al Băncii Naționale cu privire la măsurile de remediere și crearea reducerilor suplimentare pentru pierderi.

De fiecare dată, rezultatele inspecțiilor Băncii Naționale au fost discutate cu membrii Consiliului Băncii și cu conducerea executivă. Ce spun? Doar să citesc ce au spus sau ce semnale dădeau acele controale și acele hotărâri ale Consiliului de administrație.

Hotărârea din 1 iulie 2010. Concluzii. Capitalul normativ s-a diminuat cu 39 milioane lei din cauza pierderilor din credite.

Calitatea portofoliului s-a înrăutățit. Este media pe sistem. Creditele neperformante au constituit 19 la sută din total portofoliu. Media pe sistem – 16 la sută.

Conducerea Băncii – avertizată pentru gestionarea imprudentă a Băncii.

23 iunie 2011. Concluzii. Capitalul normativ s-a diminuat cu 172 milioane lei. S-a atenționat asupra acumulărilor de probleme la două grupuri de companii în suma totală de 634 milioane lei. S-a atenționat despre acumularea riscurilor. 634 milioane lei. Banca Națională a emis avertismente pentru Consiliul de administrație al Băncii și președintelui pentru gestionarea imprudentă a Băncii.

11 noiembrie 2011. Concluzii. Capitalul normativ s-a diminuat cu 289 milioane lei. S-a constatat raportarea sistematică eronată a Băncii de Economii. Banca acordă credite dubioase la două grupuri de companii, ascunzând expunerea prin companii interpușe aparent fără nici o legătură cu aceste grupuri.

Banca nu dezvăluie profilul de risc și calitatea reală a activelor Băncii. Nu a clasificat corespunzător creditele. Banca Națională a sancționat cu avertisment membrii Consiliului de administrație și președintele, și vicepreședintele Băncii.

S-a prescris auditul intern al Băncii de Economii să verifice controlul intern la acordarea creditelor.

S-a propus un acord de remediere pentru Bancă.

26 aprilie 2012. Concluzii. S-a constatat riscul de diminuare în continuare a capitalului normativ cu 277 milioane de lei. S-a atenționat asupra tranzacțiilor dubioase cu cele două grupuri de care am menționat mai sus.

Banca Națională a prescris Băncii să ia măsuri urgente de sporire a capacității managementului.

23 octombrie 2012. Concluzii. Capitalul normativ s-a diminuat pînă la 69 milioane lei. Pierderi suplimentare de credite de 107 milioane lei. S-a constatat că mărimea capitalului normativ al Băncii nu este suficient pentru absorbția tuturor pierderilor din creditele neperformante.

În luna ianuarie 2013, Banca Națională a efectuat un alt control pe teren. Conform datelor preliminare, există riscul de pierderi suplimentare din credite neperformante de 410 milioane lei.

În toată perioada, Banca Națională a aplicat sancțiuni și a impus măsuri de remediere la Banca de Economii. Ce s-a întreprins?

Pe 1 iulie 2010, s-a aplicat avertisment Consiliului și președintelui Băncii și s-a impus neadmiterea pe viitor a încălcărilor constatate repetat.

23 iunie 2011. Se avertizează Consiliul și președintele Băncii asupra necesității lichidării încălcărilor constatate repetat de Banca Națională.

S-a impus aprobarea prealabilă, din partea Consiliului Băncii, a tuturor creditelor mai mari de 5 la sută din capitalul Băncii. Limita pentru toate băncile era de 10 la sută pentru expuneri individuale și 15 la sută pentru grupe, la Banca de Economii s-a impus 5 la sută limita, pentru a fi aprobată de Consiliul Băncii, pentru a obliga Consiliul Băncii să atragă o atenție formal legală asupra calității creditelor. La acea dată, limita era de 35 milioane de lei. Deci fiecare credit de 35 milioane de lei și mai mult trebuia să meargă prin Consiliu.

11 noiembrie 2011. S-a sancționat cu avertisment Consiliul Băncii și președintele, și un vicepreședinte al acesteia. 22 martie 2012. Aprobarea prealabilă din partea Consiliului a tuturor creditelor mai mari de 2,5% din capital. Noi am micșorat limita în care Consiliul de administrație să urmărească acordarea creditelor, să ia sub control calitatea creditelor. La acea dată, suma era de 15 milioane lei. Fiecare credit mai mare de 15 milioane lei trebuia să treacă prin Consiliu. La un capital de 69 milioane de lei, cît a fost în vară, limita era de 3 milioane de lei. Adică, noi am impus Consiliul, într-adevăr, să ia în mînă și în control direct activitatea de creditare a Băncii.

26 aprilie 2012. S-a sancționat, din nou, cu avertisment, Consiliul Băncii și președintele, și un vicepreședinte al acesteia. Se interzice distribuirea dividendelor pînă la notificare scrisă a Băncii Naționale, pentru a preveni decapitalizarea Băncii prin acordarea de dividende.

Deși situația era dificilă, trebuie de spus, era deja dificilă, conform rezultatelor din 2011, dacă nu mă înșel, Banca totuși a plătit dividende, deși se vedea clar că se decapitalizează.

Care au fost sursele principale ale pierderilor? Ele sînt multe, dar trei surse principale ale acestor pierderi. Avem trei grupe de companii, fiecare grup are mai multe companii legate între ele, cu suma totală de 897 milioane lei, față de care deja s-au recunoscut pierderi de 441 milioane lei. Există risc că doar din aceste trei

grupuri, la 31 martie, să fie înregistrate pierderi suplimentare de 250 milioane lei, iar la 30 iunie încă pierderi suplimentare de 97 milioane lei.

Un grup. 11 octombrie 2010, Banca Națională depistează că au fost acordate două credite, fiecare câte 84 milioane lei, în total 168 milioane lei la două companii necunoscute, care răscumpără un credit neperformant la o bancă și-l înregistrează în bilanțul contabil ca fiind bun.

Banca Națională avertizează imediat că această tranzacție este suspectă și roagă Consiliul de administrație să investigheze cazul. Managementul ne explică, inclusiv Consiliul de administrație, că probleme nu sînt și creditul este OK.

Peste un an de zile, în schimbul rambursării creditului, gajul este luat în posesie de către Bancă. Deci doar într-un an de zile creditul a devenit compromis și activele au fost luate în posesie, iar acum Banca trebuie să depună eforturi, să-și recupereze acești bani – 168 de milioane prin vânzarea activului. Și nu este clar, care, de fapt, este valoarea reală a acestor active?

Al doilea grup. Să-l numim grup energetic sau al resurselor energetice. Expunerea totală în decembrie – 446 milioane lei, provizionul creat sau pierderile deja recunoscute – 267 milioane lei. La 31 martie, dacă situația nu se va înrăutăți, încă 200 milioane lei pierderi din acest credit. Și această problemă a fost raportată încontinuu de către Banca Națională către Consiliul de administrație al Băncii de Economii.

Al treilea grup. Să-l numim grup de construcții. Expunerea totală – 283 milioane lei. Pierderea, deja recunoscută, 123 milioane lei. În următoarele șase luni – posibile pierderi suplimentare de 100 milioane lei.

Trei grupuri.

Banca Națională nu a comunicat doar cu Consiliul de administrație al Băncii de Economii, Banca Națională a fost în comunicare permanentă și cu Comitetul Național de Stabilitate Financiară.

După cum știți, pe 2 iunie 2010, prin Hotărîre de Guvern, a fost creat Comitetul Național de Stabilitate Financiară, în care intră: Prim-ministrul în calitate de Președinte, Guvernatorul Băncii Naționale – vicepreședinte, ministrul economiei, Secretarul general al Guvernului, ministrul finanțelor, președintele Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului, președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare și Directorul general executiv al Fondului de Garantare a Depozitelor din Sistemul Bancar.

Aș menționa următoarele atribuții ale Comitetului Național de Stabilitate Financiară: gestionează crizele financiare extraordinare; prezintă Guvernului propunerile de politici și măsuri în scopul protejării depozitelor, capitalizarea și recapitalizarea băncilor; restabilește credibilitatea în sistemul bancar și propune măsuri adiționale și imediate în caz de producere a crizelor extraordinare în sistemul bancar.

Banca Națională, după cum am spus, a comunicat cu regularitate, formal și informal, membrilor Comitetului Național de Stabilitate Financiară despre agravarea situației de la Banca de Economii. Din păcate, avertismentele Băncii Naționale nu prea au fost auzite nici la Comitetul Național de Stabilitate Financiară.

Să vă dau unele exemple de comunicări. 20 decembrie 2011, Comitetul Național a deci să analizeze situația dificilă de la Banca de Economii, să efectueze un audit special la Banca de Economii, pentru elucidarea situației dificile. Un astfel de audit special nu a fost efectuat pînă în prezent. De asemenea, s-a luat decizia de penalizare a conducerii Băncii de Economii. Acest lucru s-a întîmplat peste nouă luni de la luarea deciziei.

5 aprilie 2012. Banca Națională a comunicat formal că, pe parcursul ultimilor doi ani, capitalul normativ total al Băncii de Economii s-a diminuat cu 479 milioane lei. În cazul în care situația va continua, Banca va avea nevoie de capital social suplimentar.

Am sărit puțin în urmă. În 29 decembrie 2010, Banca Națională a comunicat că, în octombrie – noiembrie 2010, Banca de Economii a avut o activitate de creditare fără precedent, au fost acordate credite de 467 milioane lei sau jumătate din toate creditele acordate în perioada dată, octombrie – noiembrie 2010, de tot sistemul bancar. Cea mai mare parte a acestor credite acum sînt în lista creditelor neperformante.

5 octombrie 2012. Banca Națională a informat, printre altele, mai multe subiecte, dar a informat că volumul creditelor neperformante a atins suma de 1,2 miliarde lei, iar capitalul Băncii este de 69 milioane lei. Banca Națională a informat că va urmări îndeaproape implementarea de către noua conducere a Băncii de Economii a Planului de măsuri de rehabilitare a Băncii. Și a anunțat, în octombrie 2012, în cazul în care acest plan nu va aduce rezultate vizibile în următoarele 4 – 5 luni, vor fi necesare măsuri suplimentare mult mai categorice pentru capitalizarea Băncii, printre care și majorarea capitalului social.

28 decembrie 2012. A avut loc ședința Consiliului de Stabilitate, la care s-a discutat serios și în detaliu problema de la Banca de Economii, un raport amplu atît din partea Consiliului Băncii, cît și din partea Ministerului Finanțelor și a Băncii Naționale.

S-a decis, la acea dată, de organizat o altă ședință în luna ianuarie 2013, pentru a elabora Planul de măsuri de rehabilitare a Băncii. Pînă la această dată, ședința Comitetului Național de Stabilitate Financiară nu a avut loc.

Totuși trebuie să recunosc, pe 6 februarie 2013, a avut loc ședința subcomitetului tehnic al Comitetului de Stabilitate Financiară din care fac parte: ministrul finanțelor, ministrul economiei, Președintele CNPF și Guvernatorul BNM, unde iar s-a discutat foarte serios despre problemă și s-a hotărît să propună Comitetului Național de Stabilitate Financiară majorarea capitalului social al Băncii de Economii cu circa 500 – 700 milioane lei în funcție de evoluție a portofoliului de credite și realizarea gajului în primul trimestru 2013.

Pe lîngă Comitetul Național de Stabilitate Financiară, Fondul Monetar Internațional a fost foarte atent și a urmărit ceea ce se întîmplă la Bancă. Banca Națională a informat în permanență Fondul Monetar despre deteriorarea situației la Banca de Economii și pericolele care puteau să apară din această zonă pentru implementarea cu succes a Programului Republicii Moldova susținut de Fondul Monetar.

Știm că, încă din anul 2010, reprezentanții Fondului Monetar au discutat la nivel de Guvern problemele de la Banca de Economii. La o anumită etapă, îngrijorările Fondului Monetar au început să fie transpuse în memorandum sau suplimentele de memorandum, elaborate la finalul fiecărei misiuni de evaluare. Vă rog să atrageți atenția la schimbarea de tonalitate a Fondului Monetar Internațional în documentele sale.

Memorandumul suplimentar după misiunea din noiembrie 2010 .

Extras. Ministerul Finanțelor, prin reprezentanții săi din Consiliul Banca de Economii, va insista pe ameliorarea auditului intern și a controlului intern și pe consolidarea supravegherii managementului Băncii de către Consiliul de administrație al Băncii de Economii.

Memorandumul din mai 2012 sau în urma misiunii din luna mai 2012. Sectorul financiar rămîne a fi puternic, deși deteriorarea recentă a calității activelor Băncii de Economii cu capital de stat majoritar trezește îngrijorare. Guvernul, în calitate de reprezentant al acționarilor majoritari, va întreprinde măsuri decisive în vederea fortificării capacității manageriale a Băncii de Economii și a practicilor de creditare ale Băncii, precum și aducerea capitalului Băncii înapoi la nivelul minim necesar. Închei citatul.

Memorandumul pregătit, de fapt, nu memorandumul, dar memoriul semnat în urma vizitei din noiembrie 2012. În timp ce majoritatea băncilor au o poziție financiară solidă, scăderea calității activelor și problemele Băncii de Economii cu capital majoritar de stat sînt simptome ale unor riscuri emergente. Concluzionează Fondul Monetar.

Misiunea este profund îngrijorată de situația precară la Banca de Economii, care cere atenție imediată și totală a autorităților.

Pe parcursul ultimilor trei ani, Banca s-a angajat în practici de creditare dubioase, în pofida avertizărilor repetate din partea Băncii Naționale. Eforturile recente de consolidare a performanței Băncii încă nu a adus rezultate semnificative. Rezervele de capital continuă să se reducă, Planul de acțiuni al acționarilor nu este în totalitate adecvat, realizarea lui a fost lentă, iar Comitetul de Stabilitate Financiară nu s-a implicat suficient în evaluarea situației și implicațiilor acesteia asupra întregului sistem bancar.

Înainte de a trage concluziile, ar trebui totuși de menționat rolul noii conduceri, care a fost numită în vara anului 2012 la Banca de Economii. După cum am menționat, în luna iunie 2012, acționarii Băncii de Economii au ales un nou Consiliu al Băncii și un nou Președinte al Băncii. Noul Consiliu al Băncii de Economii și noua conducere executivă au adoptat, în luna septembrie 2012, un Plan de măsuri de remediere a situației Băncii. Acest plan a inclus, printre altele, următoarele măsuri de îmbunătățire a capitalizării Băncii:

1. neadmiterea înrăutățirii calității portofoliului de credite;
2. executarea gajului aferent creditelor compromise;
3. vânzarea activelor luate în posesie în schimbul creditelor nerambursate;
4. majorarea capitalului social la Banca de Economii.

În luna septembrie 2012, Banca Națională a considerat că este potrivit să acorde o șansă noii conduceri a Băncii de Economii și acționarilor acesteia să

rezolve de sine stătător problemele cunoscute și să recapitalizeze Banca. După o perioadă de aproape cinci luni se poate constata că atât noul Consiliu al Băncii de Economii și noua conducere executivă, cât și acționarii acesteia nu au progresat semnificativ în procesul de stabilizare a Băncii de sine stătător.

Concluzii.

Situația Băncii de Economii s-a înrăutățit din cauza practicilor dubioase de creditare practicate, în special, în anii 2010, 2011 – jumătatea anului 2012. Schemele dubioase de creditare au fost descoperite de Banca Națională și nu de alt organ al statului.

Consiliul Băncii de Economii, conducerea executivă și acționarii acesteia au eșuat să reacționeze prompt la numeroasele avertizări oficiale din partea Băncii Naționale și nu au luat măsurile cerute de Banca Națională pentru stoparea creditării dubioase și îmbunătățirea controlului intern al Băncii.

Banca Națională a informat în toți acești ani, în repetate rânduri, factorii de decizie, care sînt direct sau indirect responsabili de administrarea Băncii de Economii despre deteriorarea situației financiare a Băncii și riscurile semnificative de decapitalizare a Băncii. Mă refer aici la reprezentanții statului în Consiliul de administrație al Băncii și membrii Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Banca Națională a identificat prompt neregulile la Banca de Economii, pe care le-a comunicat, în repetate rânduri, factorilor de decizie, pentru a fi întreprinse măsuri de remediere. Banca Națională a aplicat sancțiunile de rigoare și legale în conformitate cu legea, pentru a obliga managementul Băncii și Consiliul Băncii să redreseze situația. Banca de Economii se confruntă în prezent cu o criză gravă de încredere din partea clienților săi, ceea ce, într-adevăr, cauzează un oarecare reflux de depozite.

Deși Banca de Economii are o capitalizare slabă, aceasta rămîne a fi lichidă și-și onorează toate obligațiile. Totuși, pentru buna funcționare, Banca de Economii are nevoie de sprijinul direct al statului. Astfel, pentru redresarea situației este necesară o majorare a capitalului social al Băncii de Economii cu 700 milioane lei.

Această majorare va permite absorbția pierderilor iminente din credite și crearea unei rezerve pentru eventuale pierderi din credite. De asemenea, este imperativ de numit în funcția de conducere a Băncii, inclusiv în Consiliul Băncii și în Comisia de cenzură, persoane profesioniste cu independență totală și garantată față de organele statului. Noua conducere va avea misiunea de a reorganiza Banca, astfel încît aceasta să devină profitabilă și să-și recapete buna reputație și încredere a clienților.

Pentru a evita astfel de situații în viitor și a ține Banca de Economii cît mai departe de banii contribuabililor, Banca trebuie să fie administrată ca o Bancă privată, chiar dacă are 56 la sută din acțiuni ale statului.

La momentul oportun, Banca de Economii va trebui să fie vîndută către un investitor strategic cu renume internațional, astfel încît statul să-și recupereze investițiile în Bancă. Cu excepția Băncii de Economii, situația în sistemul bancar rămîne stabilă, iar majoritatea indicatorilor sînt în creștere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Domnule Drăguțanu,

Spuneți-mi, vă rog, cine-i președintele Comitetului de Stabilitate Financiară?

Domnul Marian Lupu:

O clipă, domnule Guvernator.

Stimați colegi...

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu, nu, eu vreau de procedură și să vin cu o propunere, fiindcă pe urmă o să fie târziu. Cine-i președinte, domnule Drăguțanu?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Președintele... Conform Hotărîrii de Guvern, Președintele Comitetului Național de Stabilitate Financiară este domnul Prim-ministru.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Ceea ce am auzit noi nu ne permite să fim indiferenți și rog să fie invitat aici și domnul Președinte al Comitetului de Stabilitate Financiară, domnul Prim-ministru Vlad Filat, la această tribună.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Noi am avut, într-un fel, bine, nu a fost supus votului, dar a fost un sfat cu dumneavoastră, eu am propus două variante: că-i ascultăm pe toți, apoi runda de întrebări – răspunsuri. Văd că mai mulți deputați sînt la microfoane și îmi transmit mesaje că ar dori să fie scenariul 1, după fiecare luare de cuvînt – runda de întrebări – răspunsuri. Dacă se insistă, vă rog.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Într-adevăr, sînt necesare intervenții, eu cred că, după fiecare luare de cuvînt, deoarece sînt unele întrebări de concretizare. Eu, sincer să vă spun, ca persoană care am gestionat la diferite etape crize mai mici, vreau să vă spun că ceea ce am auzit, pe noi, pe toți absolut, indiferent de culoarea politică, trebuie să ne pună în gardă.

Eu mă înscriu cu luare de cuvânt la acest subiect, dar am două întrebări, domnule Guvernator. Două întrebări foarte simple.

Spuneți, vă rog, câte mijloace bănești au fost retrase în ultimele săptămâni de către deponenții Băncii de Economii?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu sînt sigur că informația publică va fi publicată la sfîrșitul lunii. Ceea ce vreau eu să spun că, într-adevăr, Banca, cum și am menționat, înregistrează un oarecare reflux de deponenți.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Guvernator,
Am înțeles. Informația...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Dar Banca continuă să-și onoreze toate obligațiile.

Domnul Igor Dodon:

Am înțeles. O întrebare, atunci, mai simplă pentru dumneavoastră. Dat fiind faptul că este secret comercial prima, posibil, cu toate că nu sînt singur, pentru că ține de depunerile a sute de mii și, poate, mai mult de un milion de persoane. Capitalul normativ, ați spus, la momentul actual, este sub prevederile legislației.

Domnul Dorin Drăguțanu:

129 milioane...

Domnul Igor Dodon:

Cerințele 200.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Cerințele 200.

Domnul Igor Dodon:

Ce se întîmplă dacă, pe data de 31 martie, prezentarea rapoartelor către Banca Națională, capitalul normativ al Băncii de Economii va fi sub limita prevederii de legislație. Ce trebuie să facă Banca Națională și un Guvernator al Băncii Naționale în această situație?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Legea instituțiilor financiare prevede expres retragerea automată a licenței oricărei bănci care are capitalul mai mic de 1/3 din minimum. Ceea ce spun eu acum este că există problema cu capitalizare și că există imperativ, nevoie de a fi luate măsuri de susținere a Băncii, măsuri imediate.

Domnul Igor Dodon:

Prin urmare...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vor fi și măsuri ulterioare, care vor trebui luate, dar imediat trebuie de luat măsuri.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Drăguțanu,

Prin urmare, în cazul în care, pînă pe 31 martie, o lună și cîteva zile, cîteva săptămîni, nu se ia o decizie de majorare a capitalului normativ, atunci Banca Națională va fi obligată să suspende licența Băncii de Economii.

Și a doua întrebare, pentru că la prima nu ați răspuns, fiind secret comercial. Ați spus acest lucru în luare de cuvînt, însă încă o dată prompt, situația s-a înrăutățit după anul 2009.

Nu are nimic creditele acordate întreprinderilor de stat pînă în anul 2009 și nu are absolut nimic cu situația de la ziua de astăzi, situația și preluarea unor active ale "Investprivatbank". Da sau nu?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu am menționat că, din 1,4 miliarde lei credite neperformante, 1 miliard de lei credite neperformante a fost generat după anul 2009.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Guvernator.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин губернатор,

Существенные neajunsuri, будем так говорить, возникли, когда Банка де економий начал процессы перекупки кредитов у других банков. Меня и нашу фракцию интересует вопрос: в этом процессе Национальный банк наблюдал за ним, наблюдал за качеством тех кредитов, которые уходили из одних банков, где они и числились, так сказать, неперформанцэ, и приходили в Банка де економий?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Neperformante.

Domnul Oleg Reidman:

Да, как перформанте.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională nu pune câte un inspector bancar în spatele Președintelui băncii. Una.

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Doi. Banca Națională, în mod normal, în gestiunea normală, în activitatea normală a băncilor, atât timp cât nu este în... spunem, măsuri administrative impuse din cadrul Băncii Naționale, Banca Națională vede post-factum.

Trei. Noi urmărim de... aproape lunar creditele acordate. Deci creditele preluate de Banca de Economii, noi le vedem la sfârșitul lunii, cu o întârziere de 2 săptămâni, cum au plecat dintr-o bancă, ca proaste, și cum intră la Banca de Economii, ca bune. Lucrul acesta este văzut post-factum, pentru că noi nu putem și nu este corect...

Domnul Oleg Reidman:

Este clar.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...că ținem conducerea sau administrarea unei bănci, în momentul în care noi observăm lucrurile acestea, noi comunicăm Consiliului Băncii: aveți grijă ce faceți, ați făcut aici o greșală sau poate sînt alte probleme. Deocamdată, puneți capital deoparte, adică înregistrați pierderile, deodată...

Domnul Oleg Reidman:

Este clar.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...iar mai departe, rezolvați-vă cu ele și nu mai faceți în viitor la fel.

Domnul Oleg Reidman:

Răspunsul este clar.

Domnule Guvernator,

Spuneți, vă rog, dar care a fost reacția Consiliului Băncii la acțiunile comunicare Banca Națională?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Doar în cazul "Moldcarton", primul răspuns a fost: da, creditul a avut probleme la banca... la o altă bancă, iar la noi acest credit va fi ideal. La care noi am spus: noi urmărim doar creditul ăsta, pas cu pas. În momentul în care apare prima, cea mai mică întârziere de plată a dobînzilor și a ratei la credite, voi o să fiți obligați să înregistrați pierderi. Noi am pus presiune deodată. Ce s-a întîmplat?

Peste mai puțin de 12 luni Banca execută gajul la acel credit. Deși, inițial, spunea că acel credit este OK.

Domnul Oleg Reidman:

Господин Дрэгуцан,

То, что вы говорите, это, безусловно, формальная сторона... формальная сторона дела. Здесь в отношении Банка де економий Национальный банк поступал точно так же, как он поступает в отношении всех других коммерческих банков, невзирая на то, что подавляющая доля средств в Банка де економий и капитала в Банка де економий принадлежит государству, частью которого является и Национальный банк. Поэтому это формальные вещи, вы имеете возможность общаться с членами Совета Банка за пределами отношений НБМ, БЕМ. Мы говорим о сути дела, а не о форме.

Спасибо.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Doar să fac un comentariu. Banca Națională supraveghează în mod unitar, obiectiv și conform legii orice bancă din Republica Moldova, indiferent de originea capitalului și de țara de origine a capitalului. Pentru noi este la fel: o bancă mică, locală, o bancă mare cu capital de stat, o bancă mică cu capital mic de stat. Banca de Economii este societate pe acțiuni, care funcționează conform Legii societăților pe acțiuni și a Legii instituțiilor financiare, iar statul, statul este doar acționar acolo și Banca de Economii nu este o prelungire sau nu este legat cu appendice cu statul. Asta ceea ce spun eu.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Domnule Guvernator,

Noi am fi dorit la început... microfonul nr.2.

Domnul Dorin Drăguțanu:

A, da, nu v-am văzut, stați aici...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi am fi dorit la început să auzim o informație despre întreg sistemul financiar, v-ați accentuat mai mult pe o bancă comercială.

Întrebarea mea simplă este prima: Dumnezeuastră, ca Guvernator, acel care aveți responsabilitate să asigurați direct stabilitatea sistemului financiar, buna funcționare, cum credeți, dacă este executată public o instituție financiară, nu are importanță care, în fața tuturor camerelor, cu implicarea politicienilor, cu întrebări, cu discuții (câte s-au discutat până acum și câte se vor mai discuta) care este șansa, oricare instituție financiară, în momentul în care la tribuna Parlamentului se discută

despre o instituție cu toată mass-media, care este șansa unei instituții financiare ca să reziste unui astfel de atac?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Unui astfel...?

Domnul Veaceslav Ioniță:

...de atac... mediatic?

Care este șansa unei instituții financiare, care ar fi ea, orișice bancă, cea mai performantă bancă. Când este atât de mult atacată mediatic, care este șansa ei să supraviețuiască?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu am menționat în raportul meu...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vorbim despre ziua de astăzi...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...nu despre raport.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca, în cazul nostru Banca de Economii, este slăbită și ea trebuie să fie ajutată, susținută...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu de aceasta, eu vorbesc despre faptul, domnule Guvernator, ce se întâmplă când o instituție financiară este atacată mediatic cu utilizarea tribunei Parlamentului și cu toate aceste lucruri, ce se întâmplă? Orice instituție, nu vorbim despre Banca de Economii.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule... domnule deputat,

Vă rog să...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cum credeți dumneavoastră: ce poate să se întâmple?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Vă rog să formulați concret întrebarea...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă întreb ca Guvernator.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...la care eu să vă răspund concret...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă întreb...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...și să nu fiu obligat să fac discuții despre teoria comunicării ș.a.m.d.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă... răspunsul... vă întreb...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Dumneavoastră sînteți membru...

Domnule deputat,

Dumneavoastră sînteți membru în Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Întrebarea? Sînteți membru.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Întrebarea este: de ce noi am ajuns să discutăm în Parlament despre Banca de Economii, cînd dumneavoastră aveți obligația, făcînd legătura dintre Comitet și Parlament, să discutați pe culoare, în comisii să discutați problema respectivă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Bine.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Puneți-mi, vă rog, întrebări concrete și eu vă răspund.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Bine.

Domnul Marian Lupu:

Altă întrebare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

În calitate de... da, în calitate de membru...

Domnule Guvernator,

Nu știu care este obligația dumneavoastră astăzi în fața Parlamentului și ce aveți... ce sarcină aveți, dar eu am următoarea întrebare: atunci când în comisie s-a discutat despre atacurile raiderilor la o altă bancă și când am investigat, și s-a reușit 2 persoane să fie scoase din funcție pentru ceea ce s-a făcut, sper că și aici vom reuși să identificăm cine atacă Banca de Economii în prezent, atunci dumneavoastră la ședință ați solicitat, deoarece vorbim despre informație privată, în acest caz cred că informația este cu mult mai sensibilă, ați solicitat ca ședința comisiei să fie închisă, timp de 20 de minute, cât s-a prezentat raportul.

Cum considerați, astăzi, tot ce ați prezentat dumneavoastră pînă în prezent, tot ce ați făcut, interesul public, cetățenii noștri, sistemul nostru financiar, prestația dumneavoastră astăzi, interesul public va avea de câștigat sau putem să ne trezim cu o situație neplăcută?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu o să-mi fac autoevaluarea în afara Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5... Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte...

Domnule Guvernator,

Apoi... Domnule Președinte,

De câte ori a fost discutat la Comitetul de Stabilitate Financiară, în urma raportului dumneavoastră, situația de la Banca de Economii?

Domnul Dorin Drăguțanu:

A fost discutat cu precădere în... spre sfîrșitul anului 2012, dar s-a discutat...

Domnul Mihai Ghimpu:

Deci sfîrșitul lui 2012...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...și cu alte subiecte, s-a discutat foarte mult și cu problema "Investprivatbank", pînă la rezolvarea ei. Desigur, pot fi anumite evaluări la nivelul de discuții, sentimentele care au fost discutate. Eu am avut rușinea să particip la o... la un Comitet Național de Stabilitate Financiară, la care au participat, au fost invitați și Misiunea Fondului Monetar. Mie mi-a fost rușine că eu am asistat și am participat la acea Comisie.

Domnul Mihai Ghimpu:

A fost luată vreo decizie de acest Comitet în favoarea Băncii sau nu?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Au fost luate anumite decizii care ulterior n-au fost implementate în practică de către Banca de Economii.

Domnul Mihai Ghimpu:

A doua întrebare. Dumneavoastră ați spus că în toamna 2010 au fost date credite de 467 de milioane. Noi știm că în noiembrie 2010 au fost alegeri parlamentare. Mai concret: în ce dată și în ce lună au fost date aceste 467 de milioane? Căci reiese că au fost date în preajma alegerilor parlamentare. Spuneți luna, dacă nu data, nu țineți minte. Octombrie?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu vă pot spune data.

Domnul Mihai Ghimpu:

Septembrie?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu, ceea ce vă pot eu spune este că suma aceasta de 470 de milioane s-a dus la 7 companii, la 7 companii...

Domnul Mihai Ghimpu:

Off-shore-uri au fost printre ele?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu.

Erau 7 companii, dintre care una, destul de cunoscută, care n-a ridicat întrebări și 6 companii cvasianonime.

Domnul Mihai Ghimpu:

Deci în ce lună?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Octombrie – noiembrie.

Domnul Mihai Ghimpu:

Octombrie. În urma acestor credite au avut loc transferuri direct de la Banca de Economii direct la firme off-shore și în ce sumă?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu acum nu vă pot spune, nu am informația aceasta.

Domnul Mihai Ghimpu:

Să-mi răspundeți, vă rog, în scris.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Din informația, pe care dumneavoastră ați prezentat-o, rezultă că situația precară în care a nimerit Banca de Economii se datorează, în primul rând, administrării proaste și a creditelor care au fost oferite. Și dumneavoastră ați vorbit că Banca Națională de neamurate ori a venit cu intervenții, cu reacții la adresa Băncii de Economii care, însă, nu au fost auzite.

În legătură cu aceasta, eu vreau să vă întreb: care este problema? Dacă credeți că sînt careva curențe legislative, dacă se impun careva modificări legislative, astfel încît să nu mai fie posibil să se repete atare de situații pe viitor?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Problema la Banca de Economii este una fundamentală. Este vorba despre guvernanta corporativă, este vorba despre modul cum managementul acestei bănci înțelege să facă business bancar. Și, de aici, ceea ce am propus... prin propunerile pe care le-am dat eu în concluzii, faptul susținerii Băncii de Economii acum nu înseamnă că noi am eliminat problema. Ca să nu mai venim în această situație, unu: management independent total de către... de la orice organ de stat, în orice formă. Știm că acum, de exemplu, în unele țări vecine, la întreprinderi de stat, se fac concursuri și se aduc manageri, chiar și străini, prima. Și, a doua, readucerea, reorganizarea modului de a face business acestei bănci, astfel încît ea să intre pe profit, ea are sau, cel puțin, avea cînd era în puteri, capacitatea să genereze anual un profit de 100 – 130 milioane lei și, la un moment oportun, cînd avem o bancă reorganizată și o bancă profitabilă, de analizat ideea de privatizare a băncii, de vînzare unui investitor strategic cu renume, astfel încît noi mai mult la așa discuții să nu participăm.

Domnul Igor Corman:

Spuneți, vă rog, legislația este bună, dar nu este implementată ori se impun careva modificări și în acest context?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu n-am văzut curențe legislative care au afectat direct această problemă. Nu putem să... nu pot să spun că legislația...

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...e perfectă, dar curențe directe eu nu am văzut.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

De două ori mi s-a adresat autorul propunerii cu solicitarea să supun votului dumneavoastră invitarea pentru continuarea acestei discuții și pe președintele Consiliului Național pentru Stabilitate Financiară – domnul Prim-ministru.

Supun votului. Cine este pentru ca să-l invităm pe domnul Prim-ministru la subiectul pe care-l dezbatem astăzi? Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea de la microfonul nr.5 a fost susținută de plen.

Secretariatul,

Rog să transmiteți invitația de urgență șefului Cabinetului de miniștri.

Continuăm.

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Guvernator,

Vorbeați despre credite neperformante într-o sumă de aproximativ 1 miliard 300 de milioane. Spuneți, vă rog frumos, din informația pe care o aveți și din cifrele și caracteristicile, eventual, ale gajului și ale bunurilor luate în posesie, cât credeți, un estimativ, ar putea fi recuperat din acest miliard trei sute?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Va fi o veste bună dacă banca va recupera, cel puțin, jumătate.

Domnul Andrian Candu:

Mersi.

Și a doua chestiune. Ați comunicat în discurs că în iulie, pare-mi-se, 2012 a fost schimbat Consiliul de administrație, există un președinte nou al...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Iunie.

Domnul Andrian Candu:

...iunie 2012. Ce măsuri au fost întreprinse și, în general, cum își desfășoară activitatea acest Consiliu din iunie 2012?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Chiar de la schimbarea Consiliului noi am fost în legătură directă cu... cu ei și lucrul ăsta este știut. Banca a elaborat, împreună cu Executivul nou, a elaborat un plan de măsuri, destul de ambițios, care ar fi permis sau scopul acelui plan de remediere este de redresare a situației de sine stătător. Planul a fost foarte ambițios. Din păcate, așa cum am spus, implementarea lui este destul de întârziată și, din motive obiective, poate și din anumite motive subiective.

Ca să vă dau un exemplu: în plan este un punct de vânzare a activelor luate în posesie. Noi știm că banca a anunțat o licitație sau o serie de licitații, la care se vînd active de aproape 1 miliard de lei, lucru ce este bun. Sigur, unele licitații au

loc, altele – nu au succes. Ideea care eu cred este că astfel de licitații trebuiau organizate deja în octombrie 2011... octombrie, hai să spunem începutul lui noiembrie 2011, nu că ar fi adus și ele ceva rezultate, pentru că licitațiile, totuși, sumele sînt mari și obiectele sînt destul de complexe, dar ideea este că planul este, conducerea nouă depune eforturi, dar rezultate vizibile nu sînt. De aceea și sîntem în situația de a discuta aceste...

Domnul Andrian Candu:

Dar ca o sumarizare, dacă ați lua-o, sută la sută, și în timp desfășurat, cît a fost realizat în procente din ceea ce trebuia a se realiza pînă la ora actuală?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Planul avea măsuri cantitative și măsuri calitative. Dacă să vorbesc din punct de vedere cantitativ, mare lucru nu se vede, deci capitalul normativ este la 129 de milioane, cantitativ. Calitativ, sînt anumite îmbunătățiri: lucrul cu clienții, colectarea datoriilor, menținerea calității. Lucrurile calitative sînt făcute, dar cantitativ, ceea ce este important pentru activitatea băncii, nu prea sînt vizibile și anume din această cauză, eu cred că nu este nimic deosebit dacă noi vorbim deschis despre probleme și cum să le rezolvăm.

Domnul Andrian Candu:

Dar au fost date...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Și nu mai așteptăm.

Domnul Andrian Candu:

Dar au fost date credite neperformante în această perioadă, în aceste 6 luni?

Domnul Dorin Drăguțanu:

După numirea noii conduceri și avînd în vedere situația cu capitalul băncii, banca, practic, a intrat într-un regim de conservare, ca să spun așa. Noi... calitatea creditelor noi nu trezește semne de întrebare la noi, credite noi, adică credite după noua conducere. Problema e că volumul de creditare este de 5 ori mai mic decît în vremurile bune ale băncii. Deci banca, practic, nu creditează...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Bine. Mersi.

Microfonul nr.2.

Domnul Simion Furdui – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Spuneți-mi, vă rog, pe parcursul discursului dumneavoastră eu am observat că pe parcursul a doi ani, în orice caz așa am înțeles eu, monitorizați foarte atent

cea ce se întâmplă la Banca de Economii, i-ați preîntîmpinat de nenumărate ori, de aici și întrebarea mea: dacă dumneavoastră ați... văzînd ceea ce se întâmplă, că se încalcă chiar și anumite legi... ați sesizat alte organe de drept și de ce dumneavoastră nu ați aplicat dreptul dumneavoastră, acordat prin lege, de administrare specială sau ce v-a încurcat ca să aplicați și să vă folosiți de acest drept?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi, la Banca Națională, pe lângă iregularități, adică lucruri care trebuie de evaluat, au fost greșeli, incompetență, neglijență, am identificat și cazuri clare de fraudă, pe care le-am prezentat Consiliului Băncii și, ulterior, am cooperat cu toate organele abilitate de anchetă în elucidarea acestor cazuri.

Doi. În ceea ce privește măsurile speciale sau măsurile administrative care pot fi impuse de Banca Națională. Aceste măsuri, desigur, există, dar urmările implementării unei administrări speciale asupra băncii este destul de greu de cuantificat, pentru că, pe de o parte, se instaurează administrare specială în scopul de a asigura deponenții că lucrurile se vor îmbunătăți, dar este riscul că o mare parte a deponenților o să înțeleagă, poate și temporar, că, de fapt, situația este foarte gravă și în acest lucru noi întotdeauna am analizat foarte atent oportunitatea implementării administrării speciale.

Și în momentul în care conducerea, Consiliul Băncii a fost schimbat, conducerea executivă a fost schimbată, nu... și aveam asigurările sincere, și vedeam eforturile de a îmbunătăți situația, rostul unei măsuri administrative de dragul administrației, ca să spunem așa, măsurilor administrative, era foarte mic, dar riscurile erau foarte mari.

Ceea ce am făcut noi este, am pus toate piesele pe masa factorilor responsabili și chiar le-am arătat cum să le pună cap la coadă, să vadă cam cum le iese lor puzzle-ul.

Domnul Simion Furdui:

Domnule Guvernator,

Administrarea specială presupunem că nu numai e asigurarea depozitelor bancare, dar presupune și recomandări, presupune și preluarea unor anumite funcții de conducere, pentru a ameliora situația și a dezvolta Banca.

Dar a doua întrebare. În iulie 2012, la Banca de Economii s-a schimbat Consiliul de administrație. Banca Națională a autorizat 2 reprezentanți a 4 firme ale minoritarilor.

Spuneți-mi, vă rog, dacă Banca Națională, autorizînd aceste 4 firme sau acești 2 oameni, ca reprezentanți ai acestor 4 firme, au examinat credibilitatea lor și care au fost motivele că, imediat după autorizare, ei au cerut 1,2 miliarde drept compensație de la stat și pe care motive au fost invocate de către ei, și care a fost motivul cerinței ca să reexamineze de ce în 1998 statul a devenit acționar majoritar la Banca de Economii?

Mulțumesc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Noi am aprobat membrii Consiliului de administrație din iunie 2012, respectînd strict prevederile legale și Regulamentul Băncii Naționale, și rigorile Băncii Naționale, și, în același timp, Banca, la acea dată, avea nevoie de un Consiliu care să se implice plenar în ameliorarea situației.

Eu nu am cum să comentez orice acțiune sau inacțiune a oricărui membru al Consiliului de administrație al Băncii de Economii.

Așa că răspunsurile dumneavoastră, din păcate, o să... întrebările dumneavoastră o să rămîină fără răspuns.

Domnul Simion Furdui:

Bine. Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Guvernator,

În discursul pe care l-ați avut, ne-ați spus că unul dintre membrii Consiliului de administrație, și anume cetățeanul Banaruc, a fost numit cu încălcări ale procedurii legale. Vreau să ne spuneți ce ați întreprins în acest sens? Cine a insistat asupra acestui fapt și cui i-a convenit această ilegalitate?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu este vorba despre o ilegalitate. Cînd vorbim despre administratorii numiți la băncile comerciale, noi vorbim iarăși de factori calitativi. Noi vorbim, în primul rînd, despre experiența de muncă ș.a.m.d., cunoștințe, ș.a.m.d.

La Adunarea generală a acționarilor, acționarii au dreptul să decidă orice vor ei. Ei nu sînt obligați să se consulte cu noi. Ei nu sînt obligați să ne întrebe: putem noi pe cineva să-l adoptăm sau nu? Ei sînt liberi să ia orice decizie.

Desigur, este recomandabil ca atunci cînd numești pe cineva la Adunarea generală, să te uiți peste Regulamentul Băncii Naționale și să vezi dacă acea persoană este eligibilă sau va putea fi acceptată de către Banca Națională.

Ceea ce am avut noi, situația este că cu 2 membri propuși în funcția de membru al Consiliului de administrație în Adunarea generală din 30 aprilie 2010, acele persoane nu au întrunit condițiile necesare. Ele sînt diferite și eu aș prefera acum să nu vorbesc despre ele.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dar totuși s-a insistat, pînă la urmă, ca anume această persoană care nu se plia pe Regulament, pe condițiile pe care le-ați impus dumneavoastră, să fie.

Domnul Dorin Drăguțanu:

S-a insistat. Noi am discutat mult. Dacă nu mă înșel, mai mult de două luni în care tot eram în perioada de discuții, ping-pong de scrisori ș.a.m.d., pînă cînd noi am luat decizia finală să nu mai continuăm, hai să spunem, cu discuții interminabile.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Nu mai am întrebări, doar o remarcă. Calitatea întrebărilor pe care le-a pus deputatul Igor Dodon, nu știu cît, ce fel de economist este, dar, ca politician, demonstrează că lasă foarte mult de dorit. În astfel de situații să vii cu astfel de aprecieri apocaliptice, cred că este lipsă totală de respect față de cetățeni.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Guvernator,

Vreau, mai întîi de toate, o întrebare pentru precizare. Dumneavoastră, în raportul dumneavoastră, ați menționat că creditele acordate pentru întreprinderile de stat au fost pînă la 2009. La fel, au fost și o bună parte din creditele neperformante. Apoi, la întrebarea domnului deputat Dodon, dumneavoastră ați spus că după 2009.

Vreau aici să fie o precizare, deoarece, repet, din raportul dumneavoastră am înțeles că aceste credite acordate întreprinderilor de stat care, de asemenea, nu au fost cele mai bune credite acordate, au fost pînă la 2009.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Da.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă ați putea aici... Și apoi, încă o întrebare, pentru nuanțare. Poate nu aveți informația, dar totuși anul 2009 a fost un an în care s-a schimbat guvernarea. O parte, cea mai mare parte a anului 2009 la guvernare a fost Partidul Comuniștilor, apoi a venit Alianța pentru Integrare Europeană.

Aceste informații sînt importante pentru totuși a discerne cine poartă responsabilitate pentru administrarea Băncii. Cui îi revine, administrativ și politic vorbind, acele greșeli la care dumneavoastră v-ați referit?

Aceasta este prima întrebare.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu am înțeles întrebarea dumneavoastră. Cui îi revin ce: politic administrarea?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Nu. Responsabilitatea administrativă. Dumneavoastră v-ați referit, ați folosit ca un an de referință 2009. Eu nu am înțeles exact de ce ați folosit acest an. Dacă l-ați folosit în contextul schimbărilor care au avut loc în Republica Moldova, atunci ar fi nevoie de precizat. Pentru că, repet, și domnul deputat Dodon a pus această întrebare.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Da.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Până...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Am înțeles.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

...sau după 2009?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Am înțeles.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Înțelegeți cum este.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Acum am înțeles. A fost și la ceea ce am spus eu în raportul meu este că, într-adevăr, Banca de Economii are 3 credite mari la 3 întreprinderi de stat care sînt neperformante și care aduc pierderi în suma totală de 161 milioane lei. Aceste credite au fost acordate înainte de 2009.

Întrebarea domnului Dodon a fost: soldul de 1,38 miliarde lei cînd a fost generat? Și răspunsul meu a fost că după 2009 un miliard de lei a fost generat în credite neperformante.

De ce fac împărțirea între 2009 sau altă dată, este, în principal, o ancorare în timp a schimbării modului de afaceri a Băncii de Economii. Adică, în vara anului 2009 a fost examinat un raport de control la Banca de Economii cu privire la 2008 și, în urma aceluși raport, s-a identificat că trebuiau de creat provizioane suplimentare de 3 milioane de lei, și în rapoartele anterioare cam tot așa era.

Adică, vorbim de unele greșeli de 3 milioane de lei în clasificarea creditelor înainte de 2010 și apoi un șir lung de rapoarte care venea cu pierderi – 170 de milioane, 280 de milioane, 107 milioane.

Deci eu vorbesc despre trecerea Băncii de Economii într-o altă... alt stil de business și de calitate a activelor. Despre aceasta vorbesc. Deși este doar o tendință, nu este un lucru legat de anul calendaristic ca schimbare de, mă rog, de Guvern ș.a.m.d. Nu acesta a fost scopul.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Oricum, ați folosit anul 2009. Cred că aceste clarificări sînt aproape suficiente ca să înțelegem la ce v-ați referit, mai cu seamă că ați menționat acele credite oferite întreprinderilor de stat pînă la 2009.

A doua întrebare. Dumneavoastră, de asemenea, v-ați referit la funcționalitatea Consiliului de administrație și el n-a fost funcțional. Evident că lipsa funcționalității acestui Consiliu a creat mari probleme pentru administrarea Băncii, dar, în același timp, funcționalitatea Consiliului depinde, într-o anumită măsură, de Banca Națională, depinde de dumneavoastră.

Dumneavoastră sînteți acel care îi validați pe acești membri în Consiliu. Anterior, răspunzîndu-i domnului Munteanu, v-ați referit și la acele criterii de eligibilitate. Și aici apare o întrebare, cel puțin din informația pe care o cunosc, unii membri în Consiliul de administrație au fost, li s-a legalizat statutul lor într-un termen foarte restrîns. Pentru alții termenul a fost pînă la 3 luni de zile. Cum se explică lucrul acesta?

Adică, pentru că, repet, aceste tergiversări ridică și ele anumite semne de întrebare. E vorba de funcționalitatea Consiliului de administrație și dacă acest Consiliu nu funcționează, evident că se creează breșe în activitatea și în managementul Băncii.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu n-aș folosi, stimate domnule deputat, cuvîntul tergiversări. Nu lansați sau cel puțin v-ași invita să nu lansați.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Pentru că se creează impresia, domnule Guvernator, și v-am întrebat. Dumneavoastră sînteți în drept să răspundeți acum.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Ideea care este. Numirea unui membru în Consiliul de administrație nu este o chestiune mecanică. Nu se privește doar din prisma criteriilor de eligibilitate. Sînt și alte criterii, cum ar fi afilierea membrilor Consiliului de administrație, istoriile lor anterioare în sistemul bancar, datoriile neachitate față... Este un lucru foarte larg.

Problema majoră aici este, unu. În momentul în care acționarii numesc niște candidați la funcția de membru în Consiliul de administrație, poate chiar știind că nu sînt eligibili, ulterior se cheltuie foarte mult timp, pe de o parte noi să-i convingem argumentat care este problema. Pe de altă parte, acționarii să înțeleagă care e problema.

Acest lucru poate să se întîmple într-o săptămînă. Acest lucru poate să se întîmple și în două luni, cum ați spus.

În anumite cazuri, noi spunem, recomandăm, nu putem impune acționarii, le recomandăm. Persoana respectivă nu poate fi membru în Consiliu. Haideți voi să-l retrageți, faceți o nouă Adunare generală a acționarilor, extraordinară, numiți niște membri în Consiliu, eligibili, și problema este respinsă.

În momentul în care vine tot timpul confruntarea că cine are dreptate, nu are dreptate, se duce timp. Se pierde timp în asta și din această situație, în anumite circumstanțe, unii membri sînt aprobați mai repede, la alții încheierea dosarului durează mai mult timp.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Sper că este așa, deoarece, repet ce am spus, s-a creat impresia că au fost aplicate standarde duble. Unii, aparent neeligibili, au fost confirmați...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Haideți...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

...confirmați într-un termen restrîns. Alții – într-un termen tergiversat sau îndelungat.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Haideți să vă mai spun ceva. Pentru a evita situații de genul acesta, noi avem un memorandum de înțelegere, semnat cu Ministerul Finanțelor, prin care Ministerul Finanțelor se obligă deja, se obligă în memorandum, o înțelegere, un gentleman... dacă grăim că nu are efect juridic, ca să spun așa, să ne anunțe din timp despre candidaturile care vor fi numite în Consiliul de administrație, astfel încît noi din timp să spunem e OK, nu e OK, ca să nu mai avem după aceasta acel ping-pong de scrisori, că e bun, că nu e bun.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Guvernator,

Așa o întrebare. Dumneavoastră ați confirmat că au fost acordate multiple credite neperformante, care au adus pierderi substanțiale Băncii de Economii.

Prima mea întrebare este: admiteți dumneavoastră că aceste încălcări multiple care au fost, aceste pierderi, de fapt, s-au realizat ca urmare a unor acțiuni ilegale care ar putea fi calificate drept componente de infracțiune, fie însușire, fie escrocherie, care au adus prejudicii deosebit de mari?

Dacă cunoașteți cauze, careva cauze penale în această gestiune și care este situația în acest sens? Anume cu încălcarea prevederilor care pot atrage la răspundere penală.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Dumneavoastră știți că noi, la Banca Națională, nu dăm calificări din punctul de vedere al Codului penal cum, ce se întîmplă cu anumite operațiuni.

Domnul Serghei Sîrbu:

Cauze penale în administrare există la Banca de Economii?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Dumneavoastră... este cazul public, s-a făcut public. Sînt anumite cazuri penale pe anumiți factori de... din conducerea executivă de organele de anchetă la care noi furnizăm toată informația.

Plus la aceasta, repet, noi am identificat, deja cînd am intrat în detalii foarte mari am identificat cazuri evidente de falsificare a dosarului, hai să spunem așa, dosarelor de credit.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Și despre informația, și despre aceasta am comunicat mai departe Consiliului Băncii. Expres le-am cerut să anunțe organele de anchetă și să investigheze cazul.

Nu uitați un lucru: în final, responsabilitatea de combatere a fraudei într-o bancă stă pe seama Consiliului de administrație al Băncii și al Executivului, nu al Băncii Naționale. Deci de la aceasta să punem accentele corect. Dar pe parcursul controalelor noastre, evident, există posibilitatea ca noi să descoperim astfel de situații pe care noi le raportăm.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, anume aceasta eu și am vrut să confirmați dumneavoastră că, într-adevăr, există elemente ale infracțiunii în anumite acțiuni.

Și a doua întrebare. Dumneavoastră ați propus două soluții: capitalizarea Băncii și, ulterior, privatizarea. Ați menționat că pentru capitalizare.

Domnul Dorin Drăguțanu:

La momentul oportun eu am spus.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Ați menționat că pentru capitalizare sînt necesare circa 700 milioane de lei. Dacă cunoașteți dumneavoastră, dacă există astfel de mijloace financiare pentru a capitaliza, din ce surse va fi capitalizată și dacă chiar va fi capitalizată ce va face Banca Națională pentru ca acești bani care, de fapt, sînt banii contribuabililor, să nu fie compromiși dintr-o eventuală gestiune, absolut ineficientă de mai departe a Băncii de Economii?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Pentru ca această investiție să nu fie compromisă, trebuie schimbat modul de gestiune a băncii. Eu am spus lucrul acesta: schimbați, schimbăm managementul, aducem oameni profesioniști independenți. Prima condiție.

În ceea ce privește există mijloace, nu există mijloace, vă rog să mă scuzați, eu spun care este problema din punct de vedere tehnic. Deocamdată noi nu am avut și evaluarea noastră care este necesarul de suport. Noi n-am avut încă discuții, hai să spunem, în detaliu cu Ministerul Finanțelor despre sursa de finanțare a unui eventual sprijin din partea statului.

Aceasta e... altă întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Întrebarea e foarte simplă. Conform Acordului Alianței, care a fost publicat recent, funcția de Guvernator al Băncii Naționale a revenit Partidului Liberal.

Dumneavoastră cum credeți, așa ceva este compatibil sau cum se corelează, în general, cu prevederile Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, având în vedere că instituția dumneavoastră este una autonomă și responsabilă în fața Parlamentului, și nu în fața Partidului Liberal?

Și în continuare. Nu credeți că acest "bardak", care este actualmente în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, se datorează anume faptului că...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...mă scuzați.

Domnul Grigore Petrenco:

...că sînteți responsabili...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Unde?

Domnul Grigore Petrenco:

Sînteți subordonați...

Domnul Dorin Drăguțanu:

"Bardak" unde?

Domnul Grigore Petrenco:

Eu vă rog să ascultați pînă la capăt. Sînteți subordonați Partidului Liberal, și nu Parlamentului. (*Rumoare în sală.*)

Cum se corelează faptul că ați fost propus de Partidul Liberal cu legea, cu prevederile legale ale Legii cu privire la Banca Națională?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Eu n-am cum să comentez acorduri sau alte documente...

Domnul Grigore Petreco:

De cine ați fost propus, domnule Guvernator? De ce partid?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Dumneavoastră vreți să vă răspund?

Domnul Grigore Petreco:

Sigur, răspundeți.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă răspund.

Domnul Grigore Petreco:

Da.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu comentez acordurile politice. În funcția de Guvernator al Băncii Naționale eu am fost propus de Președintele Parlamentului conform legii și adoptat cu majoritatea deputaților din Parlament. Acesta este răspunsul...

Domnul Grigore Petreco:

Domnule Guvernator,

Aceasta ne... deci cunoașteți. Nu ne povestiți acum...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petreco,

Întrebări la subiect.

Domnul Grigore Petreco:

Recent, domnule Guvernator, a fost publicat Acordul Alianței, prin care această funcție de Guvernator al Băncii Naționale a revenit Partidului Liberal.

Dumneavoastră nu confirmați acest lucru?

Domnul Marian Lupu:

Altă întrebare la subiect.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu comentez acordurile politice. Eu sînt Guvernator al Băncii Naționale și nu fac politică.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Grigore Petreco:

Atunci încă o întrebare.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Grigore Petreco:

Domnule Guvernator,

Atunci când un Guvernator al Băncii Naționale face declarații în presă, în mass-media, care afectează tot sistemul bancar și duce la panică în rândurile populației, deponenților, ce trebuie să facă acest guvernator?

Domnul Dorin Drăguțanu:

La ce declarație vă referiți?

Domnul Grigore Petreco:

Nu, eu întreb, în general, când se fac asemenea declarații de Guvernatorul Băncii Naționale.

Domnul Dorin Drăguțanu:

La ce declarație vă referiți? Pentru că eu sînt convins că nu am dat...

Domnul Grigore Petreco:

Noi astăzi discutăm situația...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nici o declarație...

Domnul Grigore Petreco:

La Banca de Economii.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...care să afecteze stabilitatea sectorului financiar. Spuneți-mi concret.

Domnul Grigore Petreco:

Domnule...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...care sînt declarațiile?

Domnul Grigore Petreco:

Noi astăzi discutăm...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Și eu o să vă răspund.

Domnul Grigore Petrenco:

...discutăm situația la Banca de Economii. Cunoașteți foarte bine declarațiile dumneavoastră.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Spuneți-mi exact care declarații. Eu vă spun că eu nu cred și sînt convins că n-am avut nici o declarație în presă care să afecteze Banca de Economii.

Domnul Grigore Petrenco:

Dar declarațiile de astăzi cum credeți: o să afecteze sau nu?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu cred că și declarațiile de astăzi arată faptul că în Parlamentul Republicii Moldova se discută foarte serios problema la Banca de Economii. Aceasta eu văd.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Guvernator,

Dumneavoastră, în informația pe care ați prezentat-o, în prezentarea care ați făcut-o, v-ați referit, în mod special, la creditele neperformante și ați numit și o serie de companii beneficiare ale acestor credite. Spuneți-mi, în măsura în care puteți face acest lucru, vă permite legea și dispuneți de informație, există vreo legătură între companiile beneficiare de credite neperformante de rudenie, conform legii, sau au același proprietar? Și cine sînt proprietarii lor? În măsura în care puteți face public informația respectivă.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu pot spune public despre această informație. Noi cunoaștem, la Banca Națională, în detaliu, pînă la ultima persoană fizică care controlează acele credite. Și, dacă este necesar, noi putem discuta despre acest lucru fără presă.

Domnul Mihai Godea:

Fără presă.

Domnule Președinte,

Atunci, probabil, ar trebui o parte din ședință să fie închisă și să discutăm, ca să ne informăm foarte clar ce se întîmplă.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Voi ține cont de acest lucru.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Bolboceanu – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Guvernator,

Ne-ați menționat de câteva ori despre nefuncționalitatea Consiliului Băncii de Economii. Pe de altă parte, ați menționat, și cunoaștem de acum toți, suma creditelor neperformante de un miliard 300 milioane de lei. Ca să înțelegem și noi mai bine situația și ce s-a întâmplat la Banca de Economii, spuneți-ne, vă rog, în ce perioadă Consiliul Băncii a fost nefuncțional? Și care este perioada când au fost eliberate majoritatea din aceste credite neperformante?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Consiliul de administrație al Băncii a fost nefuncțional în perioada aprilie 2010 – mijlocul lui septembrie 2010 și în perioada mijlocul lui februarie 2012, prima săptămână 2012. Mai mult de 80 la sută din creditele neperformante au fost acordate în perioada când Consiliul Băncii era funcțional.

În plus, au fost date credite mai deocheate în perioada când Consiliul nu a fost funcțional, dar noi nu am văzut, atunci când Consiliul a devenit funcțional, ce au făcut ei cu aceste credite. Dar 80 la sută din credite au fost date atunci când Consiliul funcționa foarte bine.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Și o subîntrebare atunci, domnule Guvernator. Dacă este așa cum afirmați dumneavoastră, că 80% la sută din credite au fost acordate când Consiliul Băncii era funcțional, atunci, spuneți-ne, vă rog, dacă cunoașteți, care sînt alte motivele că Banca de Economii a nimerit în așa o situație delicată?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu cred că am înțeles. Alte motive...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Altele...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu am prezentat viziunea noastră...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Pentru că noi ne uităm că unul din motive că Banca... ar fi fost și nefuncționalitatea Consiliului.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Eu nu am spus că problema Băncii e din cauza că Consiliul nu a fost funcțional. Eu am spus...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Acum am înțeles.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...din contra, există idei că Banca are probleme din cauza nefuncționalității Consiliului. Iar în Raportul meu eu am spus că, de fapt, nu este cea mai mare problemă nefuncționalitatea Consiliului în generarea creditelor performante. Aceasta a fost.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Și 80 la sută din credite au fost date...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Au fost date atunci când Consiliul era pe loc, când Consiliul venea la Banca Națională, pentru a discuta rapoartele, când președintele Consiliului se întâlnea la Banca Națională cu Guvernatorul și asculta citind din raport care sînt problemele, unde sînt problemele și ce trebuie de făcut. Despre aceasta eu vorbesc.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Și a doua întrebare este legată de acele 700 de milioane, pe care le-ați menționat că sînt necesare pentru a fi injectate în Fondul social al Băncii de Economii.

Un an în urmă, Parlamentul a acordat 400 de milioane Băncii de Economii și tot cam într-o astfel de manieră eram convinși că, după aceasta, totul va fi bine și Banca va merge în creștere. Ce se va întâmpla? Să admitem că Parlamentul va găsi o soluție pentru redresarea acestei situații delicate, care o avem astăzi la Banca de Economii. Ce va fi mai departe peste un an de zile? Iarășî ne vom pomeni într-o situație când de acum va fi necesar un miliard să injectăm în Banca Națională, să acordăm Băncii Naționale de acum într-o altă situație?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Acele 400 de milioane, la care ați făcut referință, în 2011, nu au nici o legătură cu calitatea portofoliului de credit. Aceea a fost o măsură extraordinară, susținută și de Fondul Monetar Internațional, și de Banca Națională, de a scoate definitiv problema „Investprivatbank” din bilanțul Băncii de Economii. Aceasta este o problemă.

Problema, de care noi vorbim acum, este necesarul de capital pentru absorbția pierderilor din credite neperformante. La acea dată, noi deja spuneam că trebuie de rezolvat urgent problema cu „Investprivatbank” și de ocupat urgent de

calitatea creditelor, ca să nu ajungem în viitor, în ziua de astăzi, să discutăm acest lucru. Din păcate am ajuns.

Ce se întâmplă în viitor? Eu am sugerat, deci aceasta este ca o propunere logică, ca să nu mai fim noi în asemenea situație:

1. Banca trebuie să fie gestionată într-un mod complet independent și diferit, și performant. Prima. Manager independenți, profesioniști, complet nelegați de organele statului.

2. Managementul respectiv să implementeze un plan de restructurare a modului de afaceri a Băncii (produse, servicii ș.a.m.d., planul tarifar ș.a.m.d.)

Și trei. După ce Banca își va reveni, ea nu are cum să nu-și revină, în caz că va fi susținută și va avea management independent și profesionist, de căutat și de analizat oportunitățile de a o da, de a o vinde unui grup bine recunoscut internațional bancar, astfel încât acel grup să se ocupe de ea...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Domnule Guvernator...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...și să acopere orice probleme.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Banca Națională ce va întreprinde, reieșind din această, nu, experiență tristă?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională face ceea ce a făcut până acum, identifică problemele și i le spune acționarului, și dacă acționarul nu ia decizii, atunci ia decizii Banca Națională. Ceea ce spun eu este că noi vom continua să supraveghem foarte atent, și nu doar Banca de Economii, noi supraveghem și alte bănci foarte îndeaproape și, în momentul în care o să avem derapaje, noi vom lua măsurile cerute din punct de vedere legal.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Domnule Guvernator,

Mă scuzați, dar dacă am nimerit în așa o situație, mi se pare că toți avem partea sa de vină. Că dacă atunci n-o recunoaștem, eu sînt aproape de gîndul că, în timpul imediat apropiat, vom mai nimeri în așa situație.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule Guvernator,
Stimați colegi,

Aveam și eu două întrebări la dumneavoastră, tehnice, dar din discuțiile care, astăzi, parcurg, evident că nu poți să fi indiferent la tot ce se aude și tot ce se discută la tema dată. Cu atât mai mult că am fost și eu martor când, în '98 – '99, am contribuit și cu alți colegi, care nu sînt așa mulți în Parlamentul actual, ca Băncii de Economii să-i revină cota statului și să revină într-o modalitate normală. Și, astăzi, cu regret, constat și mi-i rușine să fiu la guvernare într-o Alianță, să ajung la aceea să constat că am adus la faliment, iarăși, această Bancă.

Îmi pare rău când noi vorbim că toți sînt vinovați, dar cred că fiecare dintre noi poartă răspundere. Da, evident, acei care au furat sute de milioane pe parcursul tuturor acestor ani, miliarde, și stau ca fraierii mari manageri ș.a.m.d. și ne citesc lecții de fiecare dată.

Dar, totodată, domnule Guvernator, ați venit în Parlament cu o majoritate de modificări privind legislația, în care ați cerut atribuții Băncii Naționale. Vreau să vă întreb: de ce dumneavoastră nu ați acționat conform legislației când ați avut posibilitatea administrării speciale să folosiți legea? Sau ce v-a încurcat și ce mai trebuie de făcut ca să evităm tot ceea ce avem noi astăzi?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Eu am mai răspuns la o întrebare similară. În gestionarea acestei probleme, Banca Națională și-a îndeplinit atribuțiile sale legale prompt și corect, și deschis cu conducerea Băncii de Economii și cu acționarii.

În prezent, eu nu văd probleme, carențe semnificative în legislație, care ar sta nemijlocit la baza problemei. Toate băncile care au avut probleme în Republica Moldova nu a fost din cauza legislației.

Să-l citez pe domnul Guvernator Talmaci: în momentul în care acționarii și Consiliul Băncii începe să lucreze cu Codul penal, dar nu cu Codul civil pe masă, nimic nu mai poate salva acea bancă.

Noi vorbim despre guvernare, despre guvernanta corporativă la o bancă. Aceasta trebuie de îmbunătățit. Modul în care membrii Consiliului de administrație înțeleg că această funcție nu este un activ care îți generează beneficii...

Domnul Valeriu Guma:

Domnule Guvernator...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...dar este o obligație...

Domnul Valeriu Guma:

Aceasta am auzit.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...care poate să se expună.

Domnul Valeriu Guma:

Eu v-am întrebat pe dumneavoastră personal: avînd în vedere că noi toți ducem răspundere într-o măsură oarecare, dumneavoastră sînteți satisfăcut, ați făcut tot necesarul personal ca Guvernator? Aceasta mă deranjează și aceasta e mai important pentru mine acum.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională consideră că noi am aplicat corect, luînd în calcul toate condițiile situației, pentru a gestiona această situație.

Domnul Valeriu Guma:

A doua întrebare. Noi, un an în urmă, am făcut o investigație, o emisie de hîrtii de valoare, unde am închis o problemă care a fost generată cu deponenții de la o altă bancă comercială, care a falimentat, și am închis întrebarea aceasta prin Banca de Economii, aproape 600 de milioane, dintre care au participat și băncile comerciale, care nici nu le-a întrebat nimeni, 100 și ceva de milioane, care au compensat. Au rămas atunci întrebările deschise și vreau să vă întreb pe dumneavoastră astăzi, noi am avut atunci o îngrijorare foarte mare, cînd gajurile de la Banca „Investprivatbank”, activele, să spunem așa, care peste noapte dispăreau prin diferite judecăți. Și noi atunci am spus: da, OK, noi închidem, ca să nu facem probleme Banca de Economii, aceste 400 și ceva de milioane din banii statului, dar care este situația astăzi, în momentul de față cu cele 400 și ceva de milioane pe care statul i-a investit și trebuie să recupereze banii aceștia? Care este situația?

Fiindcă înțelegem: cu managementul Banca de Economii „performant”, care a fost, mari succese nu putem să avem. Dumneavoastră...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă referiți la „Investprivatbank”?

Domnul Valeriu Guma:

Da, da.

Domnul Dorin Drăguțanu:

După cum știți, după emisiunea acelor hîrtii de valoare, Ministerul Finanțelor urmează să încaseze de la lichidatorul „Investprivatbank”, aflat în curs de lichidare, orice sumă obținută. Procesul este foarte greu, foarte multe dosare în judecăți cu întîrzieri, cu amînări, cu răsturnări de situații, multe dosar penale ș.a.m.d.

Domnul Valeriu Guma:

Aveți vreo cifră în perioada aceasta de un an de zile, ceva s-a încasat sau nu?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Din ceea ce cunosc eu, nu s-a progresat foarte mult de atunci.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Situația, pe care ați prezentat-o, astăzi, în ansamblu și în special, privitor la Banca de Economii, este, cel puțin clară. Dar întrebarea mea constă în faptul că despre existența anumitor pericole asupra stabilității economice sau financiare ori a securității Republicii Moldova se cunoaște, cel puțin, deja din presă și în public de un an de zile, încă în februarie 2012 au apărut primele premise și le cunoașteți: divergențele, conflictele, în special în ceea ce privește administrarea, cum este Consiliul, în special conflictele dintre acționari și multe altele.

Eu nu voi intra în esența problemelor financiare în întrebarea mea, dar, considerînd că statul are instrumente suficiente pentru a interveni și a preveni, și a păstra stabilitatea, și a asigura securitatea financiară și economică a țării. Și unul dintre aceste instrumente este Consiliul Suprem de Securitate, unde, pe lângă altele, conform atribuțiilor, se examinează și situația cu securitatea financiară. Dumneavoastră, în calitate de Guvernator și conform decretului Președintelui, sînteți membru al Consiliului Suprem de Securitate.

Spuneți-mi, vă rog, prima mea întrebare: în această perioadă, din februarie 2012 – pînă în ziua de astăzi, a fost convocat de către Președintele Țării Consiliul Suprem de Securitate? Și a fost examinată tema stabilității, s-o formulăm așa, mai general, stabilității sau securității financiare, în special sau în speță, a situației de la Banca de Economii?

Domnul Dorin Drăguțanu:

A fost.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dacă a fost acest Consiliu și s-a examinat această situație, spuneți-mi, vă rog, care au fost recomandările, concluziile și acțiunile în urma acestui Consiliu?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Ar fi mai bine să obțineți informația de la Secretarul Consiliului Suprem de Securitate. Ceea ce vreau eu să spun este că noi prezentăm cu regularitate informația în scris ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Guvernator,

Să înțelegeți corect...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...cu privire la aceasta.

Domnul Artur Reșetnicov:

...eu v-am întrebat nu numai în calitate de Guvernator, dar și în calitate de membru al Consiliului Suprem de Securitate. Dacă spuneți că a fost, noi cunoaștem că există Președinte, formal există, acum spuneți că a fost ședința Consiliului Suprem de Securitate, despre care noi nu cunoaștem, poate a fost noaptea, poate în alt timp, dar care au fost recomandările și concluziile Consiliului Suprem de Securitate, din partea acestei autorități?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă repet încă o dată, eu nu pot să vă citez exact care-i situația.

Domnul Artur Reșetnicov:

Păi, nu exact, în general care au fost recomandările?

Domnul Dorin Drăguțanu:

De întreprins măsuri de îmbunătățire a situației.

Domnul Artur Reșetnicov:

Pentru că, dacă urmărim logica răspunsului dumneavoastră că a fost, nu s-a întâmplat nimic, nu s-a întreprins nimic, am ajuns în situația când să raportați situația gravă în Parlament, ajungem la concluzia, dacă nu sînt corect, vă rog să mă corectați, că a fost în zadar, a fost un Consiliu formal în care nu s-a luat nici o decizie și nu s-a intervenit în agravarea situației.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu aș privi altfel lucrurile și nu vreau să dau note politice.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu politice, cel puțin o recomandare a Consiliului Suprem de Securitate.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Expres pentru stabilitatea financiară în Republica Moldova și coordonarea activităților instituțiilor statului în acest sens este creat Comitetul Național de Stabilitate Financiară, restul eu nu comentez...

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Guvernator,

Atunci eu sînt nevoit, în situația în care spuneți că a avut loc ședința Consiliului Superior de Securitate la această temă, mai departe nu spuneți nimic, nici nu prezentați recomandările sau concluziile, eu vă rog, în calitate de membru al Consiliului Suprem de Securitate, dumneavoastră, ca Guvernator al Băncii Naționale, să-mi prezentați extrasul din hotărîrea acestui Consiliu.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Noi tot vorbim de ”credite neperformante”, ”credite neperformante”, probabil că este un termen așa, cum să vă spun, diplomatic, un termen științific. Ca lumea să înțeleagă ce înseamnă ”credite neperformante”. Aceasta cam înțelesul așa, în traducere ar însemna că cineva, prin falsificări de acte, prin fel de fel de șmecherii, fel de fel de hoții a luat banii de la Bancă, i-a pus în buzunar și bine, mersi. Asta-i. Căci ”credite neperformante” este un termen așa, științific, dar, în realitate, iată ce reprezintă.

Cineva, prin șmecherii, falsificări de acte, a luat banii și a pus bine, mersi în buzunar. Și întrebarea mea după acest...

Domnule Guvernator,

Întrebarea mea. Spuneți, vă rog, după cele ce am auzit eu astăzi, nu vă pare că atât conducerea Băncii, cât și Consiliul de Administrare să-și dea demisia în momentul de față?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Sînt acționari care hotărăsc acest lucru, încă o dată vă spun. Acționarii poartă responsabilitatea, acționarii trebuie să ia această decizie. Din punct de vedere al clasificării creditelor neperformante, tehnicile de generare a lor sînt diferite, ele chiar pot să apară și din cauze obiective (afacerea nu merge bine, se întîmplă ceva cu produsul pe care îl vinzi ș.a.m.d.)

Creditul neperformant este creditul care fie n-a fost rambursat, fie prezintă riscuri semnificative că nu va fi rambursat conform contractului.

Domnul Gheorghe Brega:

Nu, dar, în cazul de față, ce am auzit, asta cam e spre asta, s-au luat banii din Bancă, s-au pus în buzunar.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi identificăm cazurile, ancheta încadrează din punct de vedere juridic situația.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Întrebarea mea reiese dintr-o afirmație făcută de dumneavoastră de la tribuna Parlamentului, citez: Banca de Economii trebuie să fie administrată ca o

Bancă privată, deși statul este acționar majoritar. Banca trebuie să fie vîndută unui investitor strategic.

Spuneți-mi, vă rog, alertarea cetățenilor Republicii Moldova prin mediatizarea excesivă, timp de cîteva săptămîni, prin unele și aceleași mass-media, nu urmărește scopul urgentării afirmațiilor dumneavoastră? Și poate ne spuneți și investitorul strategic sau măcar partidul din care face parte?

Mulțumesc. (*Aplauze*)

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Banca Națională nu cumpără și nu vinde bănci și nu negociază cu nici un investitor. Prima întrebare.

A doua. Banca trebuie să fie administrată ca o bancă privată. Aceasta înseamnă că, deși statul are 56 la sută, seriozitatea și grija banului trebuie să fie de parcă banul tău e acolo. Aceasta am spus.

Iar în ceea ce privește privatizarea, dumneavoastră aveți o memorie fenomenală, dar probabil, ați omis cuvîntul din citatul meu: la momentul oportun, după ce banca va deveni profitabilă.

Domnul Tudor Deliu:

Trebuie să fie vîndută...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Deci nu forțez la momentul...

Domnul Tudor Deliu:

...unor investitori strategici.

Domnul Dorin Drăguțanu:

...oportun, după ce banca va fi profitabilă. Nu interpretați spusese mele că eu urgentez privatizarea. Ceea ce eu spun este că, dacă doriți să nu mai discutăm despre acest subiect, despre Banca de Economii controlată de Stat, atunci unica soluție este dea merge spre asta. Nu uitați, privatizarea nu este doar un mod de acumulare a mijloacelor bănești la buget. Privatizarea...

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Guvernator,

Eu cer scuze...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...este un mod de luptă al corupției.

Domnul Tudor Deliu:

...nu-mi citiți mie lecție de privatizare, eu v-am citat ceea ce ați spus-o dumneavoastră.

Domnul Dorin Drăguțanu:

N-ați citat... n-ați citat exact.

Domnul Tudor Deliu:

Fix... fix mot a mot. O să vă...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Nu ați citat exact.

Domnul Tudor Deliu:

O să vă demonstrez.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Mai citez încă o dată.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Bine.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

...doamnă vicepreședinte,

Domnule mult stimat Guvernator,

Doare, ustură și astăzi noi mai specializăm enorm situația deplorabilă a Băncii de Economii, banca în care statul deține 56 de procente din acțiuni. Eu o să reiterez cele spuse de colegii mei și, inclusiv, dumneavoastră, nu vă acuz, involuntar sau conștient, ați făcut parte acelor speculații lansate în presa de pseudoanalști politici, membri de partide etc.

Eu vreau, ca simplu cetățean și știind că sistemul financiar-bancar este un complex din punct de vedere al sistemului de supraveghere, ce au funcții de reglementare și intervenție pe această piață, pentru a evita situații neplăcute, precum:

Unu. A fost falimentată "Investprivatbank", "Universalbank", referitor la "Universalbank" – Gorbunțov, care se află în căutare de Interpol, care a avut atentat asupra lui cu arme de foc din partea domnului Proca, killer moldovenesc, care-i reținut la Moscova. Mai departe, "Businessbank", și perioade mai grele prin care a trecut, vă aduc aminte, și "Victoriabank" în perioada anului 2008 ca, ulterior, această bancă să-și revină din senin și să devină printre primele bănci din Moldova. Făcînd o analiză per ansamblu al sistemului monetar în perioada ultimilor 5 – 7 ani, au demonstrat niște tendințe extrem de periculoase pentru securitatea economică a statului. Ne referim aici la atacurile raider, falimentări,

preluări ilicite de acțiuni ale Băncii de Economii și devalorizarea peste noapte a acțiunilor Băncii de Economii.

Acum îmi apare întrebare logică, care rezultă din competențele celor care ar trebui să supravegheze acest sistem, această piață. De ce Banca Națională, de ce CNPF, CNSF nu au luat nici o atitudine față de aceste fenomene, având informația operativă despre fiecare tranzacție efectuată pe piața financiară. Or, aceste instituții plătite din banii publici se ocupă de protecționismul banditismului economic-financiar-bancar și, în loc să depisteze aceste iregularități, se antrenează în discuții care au menirea de a destabiliza opinia publică. De ce aceste instituții nu au reacționat prompt și nu au luat atitudine față de cele întâmplate? Aceasta este prima întrebare.

Domnul Dorin Drăguțanu:

De ce... Prima întrebare: de ce Banca Națională n-a acționat prompt? Eu am înțeles.

Domnul Ion Butmalai:

Păi, eu m-am adresat către dumneavoastră, dumneavoastră trebuia să fiți atenți...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu sînt atent.

Domnul Ion Butmalai:

...întotdeauna știu că întrebarea o să fie superficială.
Și a doua întrebare. Vă rog, stimați colegi, eu am solicitat răspuns. De ce Banca Națională și toate organele respective, avînd informația operativă, nu au luat măsuri...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională...

Domnul Ion Butmalai:

...concret...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională a acționat prompt...

Domnul Ion Butmalai:

...conform legislației în vigoare...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...conform atribuțiilor sale și prevederilor legale. Răspunsul la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Ion Butmalai:

Bine. Mersi. Nu sînt satisfăcut de întrebare.

A doua întrebare. Ca să nu mergem... de răspunsul dumneavoastră de la prima întrebare – nu.

La a doua întrebare este foarte simplu. Tot ca cetățean, v-o adresez la ziua de astăzi: cine o să ne facă claritate în întrebarea respectivă? Sînteți dumneavoastră, la ziua de astăzi, competenți să ne faceți o claritate astăzi în Parlament sau nu? Și dacă da – da, dacă nu, o să vină timpul că noi o să știm concret ce este la ziua de astăzi în sistemul economic-bancar al țării? Putem noi să auzim un răspuns concret de la dumneavoastră? Sau dacă nu, spuneți-ne, căci o să se ocupe organele de drept, organele de anchetă și ei, respectiv, o să vă aducă la cunoștință de situația creată în sistemul economic al țării și sistemul bancar.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Eu aud de la un microfon că această discuție agită populația, de la alt microfon – ca să încep a spune nume concrete, tranzacții.

Dacă dumneavoastră aveți necesar și dacă Parlamentul hotărăște, în orice formă, eu sînt gata, într-o formă închisă, atunci cînd e vorba despre secret comercial și bancar, să vă dau toată informația disponibilă la Banca Națională.

Domnul Ion Butmalai:

Bine, dacă o să fie constituită comisia...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Pentru că deja nu mai știu: să mă întorc, vorbesc prea mult sau vorbesc prea puțin.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Guvernator,

Dumneavoastră ocupați funcția și trebuie să vă întoarceți așa cum trebuie, pentru interesele naționale.

Dacă se va constitui o comisie de anchetă parlamentară și dacă este necesar, noi trebuie, în ședință închisă, cum spuneți dumneavoastră, să clarificăm toate întrebările, ca să ne fie clar nouă, deputaților, organul legislativ suprem, ca noi să putem răspunde cetățenilor.

Domnul Dorin Drăguțanu:

De acord.

Domnul Ion Butmalai:

Și dacă este nevoie de o ședință închisă, poftim, care-i treaba?

Domnul Dorin Drăguțanu:

De acord.

Domnul Ion Butmalai:

Să cunoaștem și noi cine-i ”cu pufușor pe botișor” și cine trebuie să fie tras la răspundere.

Domnul Dorin Drăguțanu:

De acord.

Domnul Ion Butmalai:

Da, vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Petru Știrbate – Frațiunea PLDM:

Vă mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Am ascultat cu atenție raportul dumneavoastră. Eu n-o să mă dau în date tehnice, fiindcă nu sînt finanțist și nu știu, dar niște chestii care, pentru cel care ascultă, cît și pentru mine, niște întrebări foarte, foarte simple.

Ați spus de cîte ori că ați sesizat în rapoarte, ați făcut niște întrebări, interpelări. O întrebare foarte simplă. Dacă dumneavoastră, ca Guvernator, vă reproșați că nu ați făcut totul ca să stopați la timp declinul în Banca de Economii, ca să nu întreb altceva... acuși, al doilea-i alta, mai interesantă... dumneavoastră vă reproșați, ca Guvernator, că, uite, aceasta n-am făcut și uite unde am ajuns?

Domnul Dorin Drăguțanu:

La momentul actual, uitîndu-mă în urmă cu trei ani și văzînd modul în care noi am acționat, modul în care noi am lucrat, am sancționat și am informat, eu cred că noi am dat toată informația necesară ca acționarii și Consiliul băncii să ia decizia. Dacă lucrurile sînt de altă natură sau pot fi văzute de altă natură, aceasta doar istoria și timpul o să arate.

Domnul Petru Știrbate:

Domnule Guvernator,

După cum știm, în funcția dumneavoastră de Guvernator dumneavoastră aveți un instrument foarte clar și nu știu dacă l-ați cerut, acel de administrare specială, de ce nu ați făcut-o?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Administrarea specială nu a...

Domnul Petru Știrbate:

S-o cereți. Nu se acorda, era o altă întrebare.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Administrarea specială nu este prin sine administrare specială nu este soluția problemelor.

Faptul că ai un deget în care ai infecția la deget și te duci la doctor nu înseamnă că degetul s-a rezolvat, degetul oricum are probleme.

Domnul Petru Știrbate:

Vă mulțumesc. Aici era întrebarea... n-am spus, n-o spun... de ce n-ați rechemat administratorul, simplu, mai moldovenește, pentru omul cel de la țară să înțeleagă. De ce nu ați rechemat administratorul, dumneavoastră îl confirmați, dumneavoastră îl rechemați. De ce nu ați făcut, știați doar că se fac niște lucruri acolo? Aceasta era întrebarea: de ce nu ați făcut?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi am dat toată informația necesară, ca acționarul să ia decizii...

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumesc.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Și am anunțat aceasta din 2010.

Domnul Petru Știrbate:

Și a doua întrebare.

Mulțumesc, domnule Guvernator.

A doua întrebare.

Ați spus de capitalizare... posibile situații de ieșire: capitalizare, privatizare. Știți numele și zona off-shore unde o să se ducă? Cine o să ia Banca de Economii?

Domnul Dorin Drăguțanu:

N-am înțeles.

Domnul Petru Știrbate:

N-ați înțeles? Ați spus o ieșire din situație de astăzi, ați propus-o dumneavoastră la sfârșitul raportului, eu am ascultat cu atenție.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Așa.

Domnul Petru Știrbate:

Capitalizarea și, eventual, privatizarea, da?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Da.

Domnul Petru Știrbate:

Așa. Și de aici întrebarea mea simplă: știți deja cine o s-o preia și în ce zonă off-shore o să plece...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională nu vinde bănci. Aceasta discută acționarii. Acționarii pun management, managementul transferă banii. Totu-i foarte simplu.

Domnul Petru Știrbate:

Vă mulțumesc, domnule Guvernator, și eu cred, totuși, trebuie să vă asumați și dumneavoastră răspunderea unde s-a ajuns. Sînteți capul finanțelor în Moldova, mă refer... banilor.

Domnul Marian Lupu:

Și ultima întrebare.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean – Frațiunea PCRM:

Da, mulțumesc.

Eu o să am o întrebare foarte scurtă, dar, înainte de a o pune, am să fac o mică introducere.

Deci noi din... noi, în Moldova, din 2001 pînă în 2009, sistemul bancar... știți că am înregistrat o continuă creștere a activelor totale, volumului de creditare de la an la an. Deci toate procesele acestea, pînă la urmă s-au încununat cu introducerea Moldovei în ratingul revistei specializate "The Banker", care este o revistă specializată a ziarului "Financial Times". Știți că sistemul financiar-bancar al Moldovei, potrivit rezultatelor anului 2008, a fost declarat numărului 5 din lume sub aspectul stabilității și solvabilității.

Am avut și un Guvernator timp de 18 ani, pe care-l cunoaște, de fapt, toată lumea și numele căruia a intrat în mai multe manuale. Un om care a asigurat introducerea valutei naționale, un om care a construit sistemul bancar, un om care a construit Banca Națională, un om care a asigurat stabilitatea și bunăstarea sistemului bancar în Moldova și care, din anumite motive, în septembrie 2009 a considerat că e cazul să plece.

Ce avem noi acum? Și aceste lucruri reies din raportul dumneavoastră. Deci numirea Guvernatorului Băncii Naționale pe criterii politice, acesta fiind înaintat de Partidul Liberal în frunte cu Mihai Ghimpu. Avem atacuri raider în sistemul bancar, avem impunerea instituțiilor bugetare și întreprinderilor de stat, precum și a întreprinderilor cu cota majoritară a statului să-și transfere conturile și toate operațiunile financiar-bancare din Banca de Economii, o bancă de stat, după cum cunoașteți, în, adică la Plahotniuc. Avem descreșterea activelor în sistemul bancar, fapt despre care dumneavoastră ați relatat și în cadrul discursului dumneavoastră.

Avem creșterea volumului creditelor dubioase, neperformante, compromise etc. Avem descreșterea volumului creditării per total în sistemul bancar. Avem incapacitatea managerială și jocuri politice multiple și foarte murdare în jurul Băncii de Economii.

Spuneți-mi, vă rog, domnule Guvernator: în așa situație, salariul dumneavoastră oare justifică o asemenea rușine sau, cum se spune în popor, un așa ”pozor”? Oare n-ar fi cazul dumneavoastră, bărbătește, să vă depuneți demisia? Timp de 3 ani și jumătate atâtea ați făcut, eu nu mai înțeleg, sincer. (*Aplauze.*) Ca și un cetățean simplu. O rușine.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, domnule Guvernator.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Haideți să vă explic eu ce-am făcut eu acești 3 ani, pe scurt.

În primul rînd, bănci au avut probleme în toți acești 20 de ani în Republica Moldova.

În al doilea rînd, probleme cu gestionarea frauduloasă a băncilor au avut loc în Republica Moldova în toți acești 20 de ani.

Transferurile de conturi a întreprinderilor de stat sau a altor întreprinderi este o chestiune comercială. Activele în stil bancar continuă să crească într-un ritm peste media în regiune. Creditele neperformante, la data actuală, de 14,5 la sută, mult sub nivelul creditelor neperformante din criza 2009. Creditele noi acordate sînt în descreștere din cauza conjuncturii dificile economice, dar și din faptul că Banca de Economii nu creditează. Avem minimul istoric al ratelor dobînzilor la credite, avem ratele dobînzilor la depozitele stabile. Avem creșterea ponderii creditelor în lei, atît la credite... pondere total credite, atît în lei, cît și în depozite și la credite. Avem inflația, care este la un nivel care n-a fost văzut mult timp în urmă.

Prin urmare, eu tratez lucrul acesta doar ca o declarație, hai să spunem de... o declarație în Parlament a unui deputat, da? Și nu trebuie să mă justific eu în fața dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Bine. A doua întrebare?

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean:

Nu, dumneavoastră nu aveți nici un drept să-mi comentați întrebările. Eu am întrebat. Oare justifică salariul dumneavoastră o asemenea rușine, n-ar trebui dumneavoastră să vă depuneți demisia? Cum credeți dumneavoastră? Pînă la urmă, ca și bărbat.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu nu voi comenta întrebarea dumneavoastră...

Domnul Iurie Muntean:

Nu veți comenta. E clar dar.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Iurie Muntean:

Cu aceasta ați răspuns.

Întrebarea a doua. Dumneavoastră ați raportat un lucru, da, sau anumite lucruri, pe care deja le negați. Noi, ca și cetățeni, vedem alte lucruri în realitate. Spuneți-mi, vă rog, ținând cont de ceea ce ați prezentat dumneavoastră acum, în ultimele câteva minute, cetățeanul Moldovei trebuie să se simtă fericit și trebuie să mulțumească fosta Alianță pentru că s-a născut și trăiește în așa o țară de succes ca Republica Moldova?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Eu doar am răspuns la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Iurie Muntean:

Nu. Credeți că cetățeanul trebuie să fie fericit?

Domnul Marian Lupu:

Cetățeanul o să răspundă singur.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Guvernator,

Pentru acei care au avut foarte mari succese pînă în 2009, spuneți, vă rog, "Investprivatbank" în ce an a falimentat și care au fost motivele?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Iunie 2009, credite neperformante și raportare frauduloasă.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Acestea au fost întrebările.

Domnule Guvernator,

Vă mulțumesc.

Rog să luați loc. (*Aplauze.*)

În continuare, îl invit la tribuna centrală pe domnul Artur Gherman, vicepreședinte CNPF, la solicitarea autorilor care au propus ideea.

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Frațiunea Partidului Democrat cere o întrerupere de 30 de minute, ca să...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Poate nu 30 de minute, dacă acceptați, un 25 de minute, 23, pînă la orele unu... 13:00.

Deci anunț pauză la solicitarea Frațiunii. Revenim la orele 13:00. Cred maximum 05.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

După remarcă mea, după mine, avem cvorumul prezent în sală.

Sectorul nr.3 este aproape în corpore.

Sectorul nr.2 – mai puțini. Sectorul nr.1. Să numărăm totuși încă o dată și să mă conving de acest lucru.

Domnule Ganaciuc,

O să-mi anunțați rezultatele. Da, Secretariatul mă anunță că avem numărul necesar de deputați în sală, care constituie cvorumul, situație care ne permite să continuăm ședința plenului.

La această etapă, în continuare fiind la subiectul audieri privind situația în sistemul financiar-bancar și în special la Banca de Economii, îl invit la tribuna centrală pe domnul Artur Gherman, vicepreședintele CNPF.

De cât timp va fi nevoie pentru prezentarea raportului, domnule vicepreședinte?

Domnul Artur Gherman – vicepreședintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:

De vreo două minute.

Domnul Marian Lupu:

Poftim?

Domnul Artur Gherman:

Vreo două minute.

Domnul Marian Lupu:

Două minute. Vă rog.

Domnul Artur Gherman:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Deoarece competența Comisiei Naționale a Pieței Financiare se extinde excesiv asupra sectorului financiar nebancar, eu vă voi informa pe scurt numai în limita atribuțiilor Comisiei.

Deci, în primul rând, ceea ce se referă la tranzacțiile cu acțiunile Băncii în cauză.

După cum cunoașteți, în anul 2011 au fost înregistrate, în baza hotărârilor instanței de judecată, 5 tranzacții cu acțiunile emise de Banca de Economii conform cărora acțiunile de la niște SRL-uri din Moldova au fost transferate pe conturile companiilor off-shore.

Deși conturile respective erau blocate prin ordonanța CNPF, acțiunile date au fost în luna martie 2012, au fost trecute de pe conturile companiei off-shore, acestor două companii off-shore la conturile a 4 persoane juridice din Federația Rusă.

Temei pentru înregistrarea transferurilor nominalizate au servit două ordonanțe emise de Judecătoria economică de circumscripție a municipiului Chișinău, judecător Victor Orăndaș și două ordonanțe emise de aceeași instanță la data de 12 martie 2012, judecător Natalia Plugari.

Conform hotărârilor instanței de judecată, transferurile au avut loc în scopul achitării unor datorii. Ca măsură preventivă, CNPF a aprobat ordonanța nr.15/2 din 30 martie cu privire la aplicarea unor restricții, prin care s-au blocat în registrul deținătorilor de valori mobiliare emise de Banca de Economii conturile personale ale noilor proprietari.

Totodată, CNPF a informat Ministerul Finanțelor, Comitetul Național de Stabilitate Financiară și Banca Națională a Moldovei despre transferurile sus-menționate, fiind solicitată poziția Băncii Naționale a Moldovei dacă transferurile de acțiuni nominalizate cad sub incidența articolului 15 din Legea instituțiilor financiare, deci dacă este necesară permisiunea prealabilă a BNM pentru transferurile cotelor de participare la capitalul Băncii, efectuate în baza hotărârilor judecătorești.

În același context, CNPF a sesizat Ministerul Justiției despre acțiunile ilegale ale executorului judecătoresc Anatolie Chihai, fiind solicitată luarea de atitudine vizavi de activitatea acestuia.

Totodată, au fost contestate în instanța de judecată încheierile executorului judecătoresc. CNPF a adoptat decizia de retragere a licenței de ținere a registrului desfășurată de registratorul independent, Registrul F. Prin aceeași decizie s-a hotărât remiterea materialelor aferente tranzacțiilor cu acțiunile Banca de Economii, Procuraturii Generale.

În legătură cu faptul că BNM a eliberat, în sfârșit, după o perioadă oarecare, a eliberat permisele de deținere a cotei de participare în capitalul social al Băncii de Economii de către cele 4 companii rusești, CNPF a anulat restricțiile aplicate prin ordonanța sa.

La 28 noiembrie 2012, compania din Federația Rusă a înstrăinat 4,64% la prețul de 14,20 lei per acțiune către altă companie, tot din Federația Rusă.

La data de 22 decembrie, compania din Federația Rusă una, alt proprietar la un pachet de 4 și 64% a înstrăinat la prețul de 13 lei 87 de sutimi per acțiune la o companie din Marea Britanie.

La data de 16 ianuarie 2013, compania, tot... altă companie din Federația Rusă a înstrăinat 3,74 de sutimi de procente la prețul de 13 optzeci și șapte lei per acțiune, la altă, a treia companie din Marea Britanie.

În cadrul examinării documentelor aferente tranzacțiilor bursiere efectuate în perioada recentă la prețuri care au scăzut de la 30 lei pînă la 13 optzeci și șapte, nu au fost constatate încălcări ale prevederilor legislației în vigoare, fiind respectate limitele variației maxim a prețului unei acțiuni care, conform articolului 40 din regulile Bursei de Valori a Moldovei, aprobate prin Hotărîrea CNPF, constituie cel mult plus, minus 25% în raport cu prețul de referință al ședinței precedente, dar pentru o perioadă nu mai mare de o lună.

Persoanele care, în cadrul tranzacțiilor bursiere din 28 noiembrie, 22 decembrie și 16 ianuarie, au vîndut în total 13,01% din numărul acțiunilor emise de Banca de Economii la prețul patru, 14 și 20 lei per acțiune pentru tranzacțiile 28 noiembrie și la 13 optzeci și șapte per acțiune pentru cele din 22 decembrie și 16 ianuarie, au dobîndit anterior pachetele date la prețul de 5 lei per acțiune în temeiul hotărîrii instanței de judecată.

Asupra prețului suplimentar comunicăm că, în perioada anilor deci din 2010 pînă în 2013, la Bursa de Valori a Moldovei au fost înregistrate în total 75 de tranzacții cu acțiunile ordinare nominative emise de Banca de Economii, inclusiv în anul 2010 au fost 16 tranzacții la prețuri care au variat în limitele de 35 pînă la 200 de lei per acțiune. În anul 2011 au fost înregistrate 9 tranzacții cu o variație de preț între 25 și 36 de lei.

În anul 2012 au fost înregistrate 48 de tranzacții în cadrul cărora au fost tranzacționate 9% virgulă 53 la prețuri care au variat în limitele 13 optzeci șapte și 40 de lei per acțiune.

În scopul evitării transferurilor în temeiul hotărîrilor instanțelor de judecată în vederea achitării datoriilor, CNPF a înaintat modificări la prevederile Codului civil, conform cărora valorile mobiliare nu pot fi transmise direct din contul achitării datoriei dintre două părți.

Propunerile înaintate au fost incluse în proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a fost aprobat de Parlament în două lecturi. Asta-i tot.

Aș putea adăuga că la ziua de astăzi la Bursa de Valori sînt poziții deschise, accesibile pentru cumpărare, deci poziții de vînzare la 11,37% ale Băncii de Economii, la prețuri cuprinse între 24 de lei și 200 de lei per acțiune. Asta-i tot.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Întrebări pentru domnul vicepreședinte CNPF.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Două întrebări. Pe parcursul ultimelor săptămîni s-a discutat foarte mult că au fost concentrate un pachet esențial de acțiuni ale Băncii de Economii de către un potențial investitor.

În acest sens, am următoarea întrebare. În ultimele 6 luni, luăm perioada octombrie – februarie curent, ce pachet de acțiuni al Băncii de Economii a fost tranzacționat separat pe piața bursieră și separat pe piața extrabursieră și la ce preț? Prima întrebare.

Domnul Artur Gherman:

Dintr-o dată răspund, da?

Domnul Igor Dodon:

Da.

Domnul Artur Gherman:

Deci eu am menționat, cele mai majore tranzacții au fost, le-am menționat. Conform legii, eu nu pot dezvălui pachetele care au mai puțin de 5%...

Domnul Igor Dodon:

Deci eu nu am întrebat cine procură și cum.

Domnul Artur Gherman:

...iar...

Domnul Igor Dodon:

Sumar este o informație publică. CNPF-ul trebuie să aibă această informație. Sumar pe 6 luni. Pe ultimele 6 luni care este procentul de acțiuni tranzacționat pe piața bursieră și separat pe piața extrabursieră? Separat. Sau total, dacă nu aveți separat să-mi prezentați informația. E simplu.

Fără a întreba, 0,5 sau 1%, sau 5%. Sumar, cât?

Domnul Artur Gherman:

Pe piața extrabursieră nu au fost.

Domnul Igor Dodon:

Așa.

Domnul Artur Gherman:

Tranzacții. La burse toate tranzacțiile au fost efectuate la Bursă. Deci, cum v-am spus, în noiembrie 4,64%, în decembrie 4,64% și în ianuarie 3,74%. Restul vânzărilor sînt absolut neesențiale.

Deci sînt o mulțime de pachete cu 100 pachete, 80 de pachete, acțiuni adică. 49 de acțiuni. Cele...

Domnul Igor Dodon:

Este vorba de...

Domnul Artur Gherman:

...zero, zero.

Domnul Igor Dodon:

Este vorba de concentrarea unui pachet de acțiuni de circa sau mai mult de 13 la sută, plus, minus pe parcursul ultimelor luni.

Domnul Artur Gherman:

Nu-i în competența mea ca să spun este o concentrare. Sînt 3 companii diferite: două din Marea Britanie și una din Rusia.

Domnul Igor Dodon:

Am înțeles. Și a doua întrebare.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Domnul Igor Dodon:

Dacă puteți să ne spuneți. Acei care au vîndut aceste acțiuni sînt oare persoanele care le-au obținut în urma așa-numitelor atacuri raider din anul 2011?

Domnul Artur Gherman:

Păi, iese că indirect da. Dar sînt cumpărători...

Domnul Igor Dodon:

Eu vă mulțumesc pentru această întrebare.

Domnul Artur Gherman:

Șînt cumpărători de bună credință.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc pentru răspuns.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин вице-председатель,

Ответьте, пожалуйста, если можете, на вопрос, который мне представляется самым главным. Акции, которые были замешаны, так скажем, в так называемых рейдерских атаках, летом были заблокированы Комиссией по финансовому рынку. При этом в качестве аргумента использовались решения судов, решения комитета по финансовой стабильности ș.a.m.d.

Решения заблокировать эти акции принимала комиссия. Что случилось, и что изменилось, и почему вдруг эти пакеты оказались разблокированными и свободными на рынке?

Domnul Artur Gherman:

Stimate domnule deputat,

În primul rând, noi nu am blocat aceste pachete la indicația judecătorilor sau a Comitetului.

Domnul Oleg Reidman:

Nu la indicația, la decizia.

Domnul Artur Gherman:

Sau decizia.

Domnul Oleg Reidman:

Comisiei.

Domnul Artur Gherman:

Nu, nici Comitetul de Stabilitate Financiară, nu au fost așa cazuri sau situații. Deci să fim corecți, ele au fost indicat numai în argument formal fiind invocat, deoarece aceste tranzacții nu au fost, în prealabil, avizate de Banca Națională a Moldovei. Asta-i tot.

După ce aceste pachete au fost aprobate ca noi, pentru noii cumpărători din Banca Națională a Moldovei, nu am avut temeii juridic să le mai menținem blocate și am fost... respectiv, au fost deblocate.

Asta-i tot.

Domnul Oleg Reidman:

Следует ли так понимать, что Национальный банк снял все свои опасения в отношении этих пакетов и разрешил апеллировать с ними на рынке.

Domnul Artur Gherman:

Ну, это вопрос не ко мне на...

Domnul Oleg Reidman:

Я не знаю, кому вопрос. Я знаю, что вы разрешили эти операции.

Domnul Artur Gherman:

Мы разрешили на основании...

Domnul Oleg Reidman:

ОК.

Domnul Artur Gherman:

Национального банка. Вот и все.

Domnul Oleg Reidman:

Посмотрим, какой документ вы можете предоставить, документ Национального банка, который об этом говорит.

Domnul Artur Gherman:

Конечно.

Domnul Oleg Reidman:

Предоставьте, пожалуйста.

Domnul Artur Gherman:

Хорошо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Tudor Deliu:

Da, mulțumesc.

De fapt, întrebarea mea e tot în acest context numai că va fi adresată nu domnului Gherman, dar vreau, domnule Gherman, să clarific o situație. Din câte am înțeles, acționarii minoritari actuali ai Băncii de Economii au preluat acțiunile în 2011, în urma atacurilor raider. Urmare a deciziei Comitetului de Stabilitate Financiară, aceste acțiuni urmau să fie blocate de Banca Națională pînă la clarificarea cine sînt beneficiarii reali ai acestora.

Confirmați lucrul acesta sau nu? E așa sau nu? Am înțeles corect?

Domnul Artur Gherman:

Aceasta tot e întrebare la Banca Națională.

Domnul Tudor Deliu:

Nu zic, eu am... Și atunci întrebarea către Guvernator, deoarece, conform legilor, dumnealui este obligat de a cunoaște cine sînt proprietarii băncilor. Spuneți-mi, vă rog, cunoașteți cine sînt ei și de ce ați deblocat aceste acțiuni ulterior, astfel legalizînd raiderii în bănci?

Vă rog, domnule Drăguțanu, de la microfonul nr.1.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă mulțumesc.

Banca Națională nu consfințește sau sfințește tranzacții. Noi nu confirmăm legalitatea. Legalitatea se confirmă în instanța de judecată, dacă cineva are o altă părere.

Banca Națională a aprobat pachetele, 4 pachete care erau sub 5 la sută, obținute de 4 companii rusești, în baza finalizării procedurilor legale obișnuite de verificare a acestor beneficiari. Noi nu aveam temeuri legale să blocăm nu tranzacția. Noi nu blocăm tranzacțiile, noi blocăm, conform legii, articolul 15, doar dreptul de vot al acestor acțiuni. E foarte important acest lucru.

Noi nu ne expunem asupra proprietății, ci asupra dreptului de vot.

Domnul Tudor Deliu:

Deci dumneavoastră afirmați că nu cunoașteți care sînt firmele din Rusia și zonele off-shore care au preluat.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi...

Domnul Tudor Deliu:

Aceste...

Domnul Dorin Drăguțanu:

În aceste 4 companii nu este nici o companie din zona off-shore, în primul rînd.

Și în al doilea rînd, noi am primit tot pachetul de documente pentru acele companii în conformitate cu legea, am finisat analiza lor și conform legii le-am aprobat.

Domnul Tudor Deliu:

Și totuși considerați că atunci cînd ați deblocat aceste acțiuni dumneavoastră nu ați încălcat legea?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Banca Națională a luat hotărîrea de a acorda permisiunea strict, conform legii.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Gherman,

Îmi pare rău că vă pun dumneavoastră întrebările, dar sînteți acel care chiar răspundeți la întrebări. Aș vrea să urmăriți tranzacțiile care au loc în ultimul timp cu banca, ultimele care au avut – 4. Deci dumneavoastră ați procedat conform legii, din cîte am înțeles. Ați avut dreptul legal să stopați tranzacția pînă ce Banca Națională nu a autorizat. După aceasta deja nu mai aveți, nu aveți nici o, deci erați obligat să recunoașteți tranzacția.

Dumneavoastră sau cred că va trebui domnul Guvernator, s-au făcut investigații pentru a vedea dacă aceste 4 tranzacții nu cumva beneficiarul final este o singură persoană? S-a vorbit despre 4 tranzacții diferite.

Și al doilea lucru. Ideea lansată de privatizarea Băncii, de găsire a unui investitor, acumularea de pachete și tranzacții, plus discuțiile din Parlament de astăzi nu este o singură acțiune, așa, împărțită în 3 etape?

Domnul Artur Gherman:

Deci...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Guvernator,

Vreau... cînd ați autorizat acele 4 tranzacții, între aceste 4 tranzacții există legătură între companii sau nu? Ați verificat sau nu?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Dorin Drăguțanu:

În baza informației depuse în dosare a acelor 4 companii și după o analiză a lor, noi nu am avut temeii să spunem că ele sînt legate.

A doua. Aceste acțiuni au fost, este vorba de acțiunile care au fost sau cotele care au fost aprobate încă în luna martie 2012.

Pe mine mă miră faptul, domnule Ioniță, că dumneavoastră nu puneți întrebarea pentru tranzacțiile din 2012 la sfîrșit de an. Pentru că atunci s-a discutat mult despre tranzacții, dar acum totul e bine și frumos. Deși tranzacțiile sub 5 la sută nu trebuie să fie aprobate de Banca Națională. Conform legii, la bursă nu trebuie să fie confirmat de CNPF sau urmărită de CNPF, sau dezvăluită. Iarăși nu se știe: cine sînt ei și dacă există concentrarea? Aceasta este întrebarea.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Guvernator,

Ați solicitat informația de la careva instituții suplimentare, ținînd cont de toată epopeea aceasta cu tranzacțiile? Atunci cînd ați luat decizia, ați solicitat de la careva instituții suplimentare?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi am depus efortul legal cerut de lege. Dumneavoastră tot aveți prerogativa să cereți organelor investigarea oricărei întrebări, domnule deputat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Deci dumneavoastră ați considerat că aveți suficientă informație să luați decizia?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Noi avem în dosarele noastre... și am examinat informația prezentată conform cerințelor legale, și am efectuat aprobarea conform cerințelor legale.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Fără a solicita informație suplimentară, care să vă aducă lumină asupra acestor tranzacții, să zicem așa...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule deputat,

Dumneavoastră ați solicitat această informație de la organele abilitate?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, desigur, am solicitat de la organele abilitate.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Și aveți răspunsul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am deja un dosar de 200 de pagini.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Vă rog, să ni-l aduceți și nouă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am un dosar de 200 de pagini.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Bine.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am solicitat și am primit, conform legislației în vigoare, cu semnătura că sînt documente secrete.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi. Încă o dată Reidman.

Господин вице-председатель, скажите, вам – вашей комиссии, я имею в виду – не показались подозрительными такие транзакции с акциями: покупка двумя компаниями и в кратчайшие строки перепродажа компаниям из Великобритании? И как вы отреагировали на такое движение?

Domnul Artur Gherman:

Ну, подозрение – это, в общем-то, субъективная вещь, мы не можем оперировать в действиях Национальной комиссии субъективными вещами.

Domnul Oleg Reidman:

То есть: имеет право сегодня купить, завтра продать? Это я понимаю, да?

Domnul Artur Gherman:

Абсолютно.

Domnul Oleg Reidman:

Но когда дело касается пакетов, которые были в свое время заблокированы как объект рейдерских атак, надо быть внимательнее.

Domnul Artur Gherman:

Nu, după cum am spus, ei sînt deja cumpărători de bună-credință. Eu asta...

Domnul Marian Lupu:

Și văd eu, probabil, ultima întrebare.

Microfonul nr.4.

Domnul Artur Gherman:

Formal, după lege, este totul corect.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Am avut situații „Universalbank”. Noi ne ascundem în spatele degetului. Tranzacții sub 5%, toate făcute înspre off-shore. Șede autoritatea și spune...

Domnul Marian Lupu:

Artur...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...e regretabil că se întîmplă așa ceva.

Domnul Marian Lupu:

Cer scuze.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Gherman,

Nu către dumneavoastră, să nu creadă lumea...

Domnul Marian Lupu:

Eu să înțeleg că nu aveți întrebare, dar ceva de spus. Două minute.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, nu. Și este și întrebare.

Deci constatăm...

Domnul Artur Gherman:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...că este regretabil că se fac tranzacții sub 5%, urmărim cum se întâmplă anumit lucru.

Acum, este un pachet care trezește anumite întrebări, iarăși, avem tranzacții. Ceea ce vreau, autoritatea de reglementare să răspundă acum: dacă a fost protejat interesul public și dacă s-au întreprins toate măsurile, din ce cauză nu s-a solicitat informația de la organele abilitate, pentru a vedea dacă trebuie sau nu autorizată tranzacția? Fapt, care, după autorizare, a avut loc și tranzacția. Dumneavoastră erați ultima redută care era să permită ca tranzacția să nu aibă loc.

Deci noi am avut cazul „Universalbank”, ați urmărit așa cum au loc toate tranzacțiile și acum iarăși trebuie să constatăm că, de fapt, dăm din umeri și autorizăm o tranzacție, presupunând că toate hîrtiuțele aduse sînt bune.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Acestea au fost întrebările.

În continuare, domnul Veaceslav Negruța, ministrul finanțelor. Vă rog.

Domnul Veaceslav Negruța – ministru al finanțelor:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Citîndu-l pe domnul Guvernator Drăguțanu și, iată, după toată povestea aceasta, de fapt, vreau să vă spun că Banca de Economii este o Bancă vie, este cu lichidități suficiente. Și eu sînt sigur, pentru că faptul că toate instituțiile statului, în sfîrșit, sînt cu ochii pe această Bancă de Economii, situația va fi redresată, iar Banca de Economii, în timpul cel mai curînd, va reveni în topul băncilor din Republica Moldova. Nu este doar o instituție bancară și financiară, este o instituție a Republicii Moldova, care are o misiune mult mai largă decît simplă bancară și financiară.

Și, totuși, pentru a aduce anumită informație în fața domniilor voastre, vreau să fac două precizări. Unu. Eu nu pot, în funcție de ministru al finanțelor, să aduc toată informația pe care o am în posesie aici din simplul motiv, pentru că este informație clasată. Schimbul de informație, care a fost între ministrul finanțelor și instituțiile statului pe parcursul întregii perioade de activitate, este în ambele direcții și este clasificată. Dacă va fi necesar, voi prezenta informație, dar în Parlament, conform legii, nu am dreptul să spun toată informația.

Doi. Ceea ce ține de conflict de interese. Aici, în sală, sînt persoane care direct sau indirect, personal sau prin rude, sau prin persoane interpuse, au capital în băncile comerciale din Republica Moldova. Orice informație prezentată aici, în ședință în plen, poate fi folosită în interesul acestor instituții bancare și în defavoarea Băncii de Economii. Recomandarea mea este ca acest conflict de interese să fie declarat și prezentat în norma stabilită către conducerea sau comisia necesară a Parlamentului.

Dacă îmi permiteți, am să aduc la cunoștința dumneavoastră anumită informație, care este făcută publică într-un fel sau altul și punctul de vedere de care ne conducem noi în activitatea noastră.

Pentru a avea o imagine completă a cazului Banca de Economii, este necesar de luat în considerație toate circumstanțele care au adus la situația actuală. Zic: dificilă, dar cu multe perspective de a fi depășită.

Ținînd cont de sensibilitatea subiectului, în informație nu voi putea face referință la informații ce vizează secretul bancar, dar, totuși, la maxim voi dezvălui esența subiectului. Trebuie de menționat că Banca, încă în perioada de pînă în 2009, a moștenit un număr considerabil de credite neperformante, de peste 400 milioane lei. Nemaivorbind de transpunerea poverii unui eșec bancar, cum a fost „Investprivatbank” asupra unei bănci cu capital majoritar de stat.

Eșecul bancar al „Investprivatbank” este legat deseori de numele unei persoane, care se află în conducerea Băncii Naționale și care a forțat insolvabilitatea „Investprivatbank.” Prin decizii politice, Banca de Economii a fost împovărată și i s-a știrbit din imagine și din perspectivă de creștere prin acea decizie.

Vreau să menționez că povara „Investprivatbank” a afectat într-un mod mai acut Banca de Economii, începînd cu a doua jumătate a anului 2010, cînd au devenit tot mai insistente cererile Băncii Naționale de preluare a activelor problematice de la „Investprivatbank.”

Anul 2010, finalizîndu-se la 30 decembrie cu decizia Băncii Naționale de impunere a efectuării provizionării suplimentare în mărime de 30 la sută a creditului oferit „Investprivatbank” din contul resurselor oferite de Banca Națională, fapt care a afectat considerabil indicatorii financiari ai Băncii la acea dată.

Domnul Guvernator a vorbit despre alți factori de caracter economic care au stopat activitatea creditară a Băncii de Economii. Consider că anume anumite decizii ale Băncii Naționale au și dus la restrîngerea activității de bază a unei bănci comerciale. Și ce interesant doar față de o singură bancă. O să mă refer un pic mai tîrziu ce am în vedere.

Problema „Investprivatbank” a atras mai mult timp și eforturi pînă la scoaterea ei, la decuparea acestei probleme de Banca de Economii, cel puțin din aria de atenție a Băncii de Economii, doar la finele anului 2012, cauzînd aceste importante pierderi financiare și de imagine.

Aici este necesar să mai fac o remarcă nu mai puțin importantă. Finalizarea procesului de preluare de pe umerii Băncii de Economii a problemei „Investprivatbank” prin adoptarea Legii privind asigurarea stabilității financiare în luna septembrie 2011 a dus la intensificarea atacului raider asupra Băncii, luînd în considerație că Banca a devenit mult mai atractivă pentru acest grup de persoane interesate de a prelua Banca de Economii.

Este cunoscut faptul că, încă în decembrie 2009, ministrul finanțelor cere Consiliului de administrație al Băncii de Economii să examineze demisia președintelui Băncii de Economii Gacikevici. Hotărîrea de judecată, la scurt timp, este calificată drept ilegală, astfel asigurînd protecție fărădelegii. Ce a urmat ulterior sînt lucruri cunoscute și constatate și în rapoartele Băncii Naționale. Dar la subiectul demiterii președintelui o să revin un pic mai tîrziu cu cîteva constatări.

Șirul de evenimente continue deja în anul 2010, cînd, în perioada aprilie – septembrie, Banca a activat fără Consiliul de administrație. În această perioadă, Banca de Economii este condusă doar de președinte, care admite cele mai mari abateri, constatate ulterior de Banca Națională în cadrul controalelor efectuate. Astfel, întîmplător sau nu, anume în această perioadă au loc preluări masive de clienți de la alte instituții financiare, care au devenit ulterior problematice. Astfel, la moment, în portofoliul de credite neperformante, conform situației la 1 ianuarie 2013, peste 800 de milioane de lei de credite neperformante, acordate cîtorva grupuri de companii, își au originea în perioada 2009 – 2010.

Aici, domnule Guvernator, este cazul să precizăm cînd vorbim de 80% din totalul de credite neperformante. Pentru că totalul creditelor neperformante a fost constituit cu mult înainte și plus activitatea Băncii și în ultimii trei ani. Aici trebuie o precizare exactă și să nu se facă impresia falsă, de fapt, la care pot să ajungă unii politicieni, făcînd legătură cu evenimente politice care s-au întîmplat în 2010.

De asemenea, consider important de menționat că după... deci, la finele lunii iunie 2011, Banca Națională a examinat rezultatele controlului pentru perioada 2010 – ianuarie 2011 și a informat despre riscurile la care este expusă Banca, volumul creditelor neperformante acordate în perioada iulie 11 – iulie s-a diminuat considerabil, alcătuiind, conform situației la 1 ianuarie 2013, circa 200 de milioane lei din 1,3 miliarde lei. Cifra respectivă, de asemenea, este impunătoare, dar trebuie să luăm în calcul și faptul că o parte din aceste credite au fost acordate conform angajamentelor semnate pînă la emiterea deciziei Băncii Naționale de la finele lunii iunie 2011. Dar și asupra acestor credite încă urmează să se expună organele de anchetă, deoarece există încă unele aspecte care necesită clarificare.

Suplimentar, țin să menționez că în portofoliul de credite neperformante, la situația din ianuarie 2013, nu există credite acordate după 1 iulie 2012. Prin aceasta vreau să dezmint acele declarații nefondate ale unor binevoitori, că, începînd cu vara anului 2012, în Banca de Economii au apărut cele mai mari probleme – fals. De ce s-a făcut? Vom ajunge la concluzie un pic mai tîrziu.

Un alt aspect important este și procesul de migrație a unui șir de agenți economici, clienți fideli ai Băncii de Economii. Astfel, încă de la începutul anului 2011, întreprinderi și instituții de stat sînt rugate sau forțate să plece din Banca de Economii către alte bănci, care, iarăși, prin coincidență sau nu, transferă conturile, în special către anumite instituții financiare. Procesul respectiv, de asemenea, a prejudiciat considerabil indicatorii financiari ai Băncii.

Să revenim, însă, la problema schimbării președintelui Băncii. Vreau să accentuez că această decizie a fost permanentă în agendă ca și una prioritară, dar trebuie să menționez că, din cauza evenimentelor care au derulat, începînd în special cu vara anului 2011, acele încercări și acele atacuri raider, cînd au ieșit la iveală fenomenele care se întîmplă în jurul Băncii, noi permanent am fost puși în situația de a nu admite destabilizarea situației cu riscul de a pierde controlul statului asupra acestei Bănci.

Nu am să mă opresc la elucidarea acelor evenimente, cu lux de amănunte am furnizat informația către organele competente ale satului la acel moment sub semnătura mea, indicînd și ora cînd informația era prezentată, pentru că era important tot, orice decizie să fie cronometrată. Pentru că știm foarte bine cum lucrează sistemul judecătoresc, decizii apărute pe parcursul zilei și seara executate. În cazul Băncii de Economii aceasta a fost situația.

Nu am să mă opresc la elucidarea evenimentelor care au avut loc începînd cu a doua jumătate a anului 2011 și pînă în prezent, cu decizii de judecată, deblocări de conturi și confirmări acordate peste noapte. Or, este bine cunoscut faptul că decizia de destituire a Președintelui Băncii a fost o dată foarte repede anulată printr-o instanță de judecată.

Pe de o parte, este pe înțelesul tuturor întrebarea firească: de ce nu au fost luate măsuri cu demiterea Președintelui Băncii? Și am să prezint argumente de rigoare, dar, în același timp, mă întreb, mai mult retoric, oare pentru acei care citesc articolul 38, alineatul (1), litera e) din Legea instituțiilor financiare, care prevede expres dreptul Băncii Naționale de a retrage această confirmare administratorilor Băncii. Or, pentru un acționar este cu mult mai complicat să retragă împuternicirile unui administrator din momentul în care a doua zi se pomenește cu o decizie de judecată, prin care acel administrator este restabilit în funcție.

În același timp, este cu mult mai greu de contestat o decizie de retragere a confirmării Băncii Naționale, prevederile articolului 38, alineatul (7), litera c) din Legea instituțiilor financiare, care stabilesc că instanța de judecată stabilește doar legalitatea acțiunilor întreprinse în cazul dat de către Banca Națională în scopul executării prezentei legi și decide numai asupra faptului dacă au fost făcute cu intenții sau fără intenții.

Și, respectiv, în cazul existenței unei asemenea decizii, repunerea în funcție a administratorului devine cu mult mai problematică. Întrebarea este la locul său: de ce Banca Centrală n-a retras autorizația administratorului?

În final, este necesar să fac referință la acele evenimente care au derulat în ultimele săptămîni. Se creează impresia că multe din cele întîmplute fac parte dintr-un scenariu bine regizat, cu scurgeri intenționate de informații și documente cu

caracter secret, la care, printre altele, au avut acces un număr restrâns de instituții și funcționari, care au avut menirea nu de a soluționa careva probleme, dar, din contra, de a agrava la maxim situația.

Or, nu este nimic complicat de a înțelege că este foarte ușor de a destabiliza situația în sectorul financiar-bancar și orice declarație publică este necesar să fie foarte bine chibzuită. Deoarece, în cazul instituțiilor bancare, orice informație suplimentară, fie ea chiar și aparent pozitivă, dar lansată într-un context al circumstanței nepotrivite, poate duce la urmări imprevizibile.

Anume din aceste considerente, am considerat mai corect de a nu participa la acel joc de prost gust cu stabilitatea financiară, dar ne-am concentrat pe contracararea și diminuarea pe măsura posibilităților a acelor efecte negative, pe care aceste atacuri le-au adus Băncii.

Vreau să aduc la cunoștința dumneavoastră că în cazul BEM ar mai exista și alte soluții, care, în cazul existării unui interes comun din partea tuturor instituțiilor statului, nu ar fi necesar nici acel volum de 500 de milioane de lei pentru capitalizare, deoarece în cazul Băncii nu vorbim despre o problemă de lichiditate.

Vreau să reiterez aici că Banca este lichidă și poate face față la toate solicitările de plată înaintate, avînd un grad sporit de acoperire a depozitelor persoanelor fizice cu lichidități de circa 90 la sută. La acest capitol fiind într-o poziție cu mult mai avantajoasă în comparație cu alte instituții financiare, unde gradul de acoperire a depozitelor persoanelor fizice cu lichidități este de doar 20 la sută.

În cazul BEM noi vorbim despre problema capitalului, care este calculat conform reglementărilor aprobate de către Banca Națională, care, printre altele, au fost ajustate considerabil de multe ori pe parcursul ultimilor trei ani, începînd cu anul 2010.

De ce, de ce? Dacă găsim răspuns la aceasta, decizia cu schimbarea procedurilor, cu provizionarea

Și întrebarea a doua, majorarea de capital, găsim exact răspuns la întrebarea care ne chinuie. Aceste reglementări poartă în sine un caracter parțial subiectiv și de interpretare, deoarece și la acest moment avem situații cînd același client în BEM este clasificat și aici, atenție, vă rog, același client, agent economic în cazul BEM este clasificat într-o grupă de risc care presupune provizionare cu 60 la sută, pe cînd în altă bancă același client este provizionat doar cu 5 la sută.

Ce înseamnă provizionarea? Aceasta, de fapt, înseamnă legarea mîinilor băncii de a da credite, aceasta înseamnă scoaterea din circuit a mijloacelor Băncii de Economii de a-și face misiunea sa de bază. Aceasta, de fapt, duce la o cifră care este în descreștere: limită capital normativ. Pentru că provizionarea automat deduce cifra respectivă.

Avînd capital propriu de peste 800 de milioane, capitalul minim normativ este de 129, anume datorită provizionării și metodologiei aplicate de o bancă centrală care, de fapt, întîmplător sau nu, afectează doar o singură bancă comercială în situația în care există unele norme care nici nu sînt impuse măcar prin lege, cum ar fi cerința față de capital de 200 de milioane de lei.

Oameni buni,

Cerința respectivă nu este în lege, este în decizia Băncii Naționale. În legea instituțiilor financiare, iar directivele europene, de fapt, încă această sumă minimă trebuie să fie de doar 5 milioane de euro ori 80 de milioane de lei.

În Uniunea Europeană capitalul minim este cerința de 5 milioane de euro sau 80 de milioane de lei, în Moldova – 200 de milioane de lei care permanent, pe parcursul anilor aceștia, a fost în creștere, ca și cerință. Oare n-a fost intenționat făcut ca să ajungem cu Banca de Economii cam pe la mijloc de an 2012 în situația în care s-a dorit?

Atît Guvernul, cît și Ministerul Finanțelor a depus și a fost, de fapt, unicul în 2011 care s-a opus acelor scheme de intrare, pe din spate, domnule Guvernator, în Banca de Economii. Și aici va trebui și un răspuns, dar un pic mai tîrziu, vizavi de scenariul inițial stabilit și care nu a avut finalitate logică, venim un pic mai tîrziu, din punct de vedere al celor care și-au dorit să intre în Bancă. Precum și normele prudențiale care, de asemenea, sînt aprobate de Banca Națională, ar putea fi aplicat scenariul de încheiere a unui memorandum cu Banca Națională, prin care să fie acordat băncii un răgaz de conformare la cerințele față de capital, ori asemenea precedente au mai existat în practica bancară din Republica Moldova. Aceasta ar fi, la fel, o soluție și aceasta ar răspunde și la întrebarea: ce s-ar întîmpla după 31 martie, dacă este dorința instituțiilor statului și eu văd această dorință, Banca de Economii, cu certitudine, va crește și se va dezvolta mai departe?

În cazul Băncii de Economii și riscurile de pierdere sau eșec sînt minime, deoarece Banca deja a aprovizionat mai bine de 75% din acele credite neperformante, dar trebuie să mai luăm în considerare că există și active, luate în posesie, și gajuri, care, fiind valorificate, vor acoperi cu mult acele minime de capital despre care vorbim astăzi. Pentru aceasta, este necesar doar de o dorință – de a soluționa problema cu adevărat și nu de a clătina barca în care ne aflăm noi toți, noi toți, uniți în acel pachet de 56 de procente. Toți cetățenii, toate instituțiile statului sunt unite împreună în 56 de procente și avem nevoie de decizie fermă și consolidată în cazul respectiv.

Cît privește creditarea în ultimul timp, am spus și încă o dată spun: Banca a fost constrînsă prin modificări la nivel de bancă centrală de a-și implementa activitatea de bază – cea de creditare, care, ulterior, trebuia să aducă profituri Băncii de Economii.

A fost o întrebare foarte bună. Cum s-a întîmplat în 2012 că alte bănci comerciale au obținut profituri, iar Banca de Economii a raportat pierderi?

Domnule Guvernator,

Nu știu, mă întreb, poate profiturile acestor bănci comerciale sînt cumva legate cu pierderile Băncii Naționale? Nu știu, poate aici ar trebui să fie și un răspuns, în acest caz?

Ceea ce ține de intențiile noilor acționari care au fost legalizați și, repet, legalizați de către Banca Națională în 2011, au fost intenții bune? De a fi parte și parteneriat cu statul în această Bancă de Economii? Nu mai zic de atacurile raider din 2011. Dar acele 4 companii care au intrat și au fost legalizate de către Banca Națională prin scrisoarea conducerii Băncii Naționale, de fapt, au avut alte intenții.

Și aici revin la scenariul inițial. Două acțiuni ale acestor nou-veniți acționari imediat după intrare în acționariat și în Consiliul de administrare.

Unu. Solicitarea de 1 miliard 200 de milioane de la stat prejudiciu. De unde, în bază de ce?

Doi. Punerea sub întrebare a constituționalității deciziilor din '98, când statul a revenit în capitalul Băncii de Economii, în '98, când statul și-a redobândit proprietatea. Care a fost scopul, de fapt? Scopul a fost, imediat, după ce obțin decizii prin instanțe de judecată, să facă ca statul din 56 majoritar să devină iar minoritar, poate, cu 20 la sută, și după aceasta, să preia controlul asupra Băncii. Aceasta-i întrebarea care a sunat, dacă vă aduceți aminte, aici, în Parlament din gura unui domn deputat: cum voi, majoritari, vă temeți de cei minoritari, că și ei ar trebui să aibă ceva drepturi aici. Pentru că scenariul lor a fost altul și atunci mă întreb: statul cu 56 la sută, instituțiile statului și demnitarii statului trebuie să aibă grijă de aceste 56%, să asigure că aceste 56% aparțin statului sau oamenilor, care au încredințat aceste proprietăți, și nu grija celor minoritari care au avut alte intenții.

Sigur, eu pot să aduc multă informație care, am zis, este clasată și n-am s-o fac aici. Dacă va fi cazul, am să aduc toată informația necesară, cu multe detalii, ce s-a întâmplat și derularea evenimentelor atunci, în perioada anului 2011, dar nu cred că este corect ceea ce se întâmplă acum, ultimele săptămîni, forțat, încercarea de a clătina o bancă care stă bine pe picioare și cu unele probleme care pot fi rezolvate, dacă este dorința statului. Este incorect față de propria proprietate a statului, față de oamenii care au încredințat acest pachet de acțiuni.

Cred că am să mă opresc aici, stimate domnule Președinte, onorat Parlament, reiterînd o singură propoziție: Banca de Economii este o bancă care are viitor și este cu lichidități suficiente pentru a face față tuturor provocărilor care stau în fața acestei bănci.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, domnule ministru.

Întrebări.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин министр,

Я думаю, что нет в этом зале человека, который бы сомневался в ваших способностях говорить и говорить с выражением. Тем не менее, вы позволили себе подменить цель, с которой вас сюда пригласили, а я думаю, что цель была следующей.

Как вы, министр финансов, чьи работники состояли в составе Совета банка, управляли этими людьми? Что вы от них требовали, какие указания им давали, почему они, будучи в Совете, довели дела до такого состояния? Это раз.

Второе. Нефункциональность Совета: явилось ли она следствием каких-то космических сил или следствием борьбы за монопартийное влияние в Банка де економий?

И третье. Когда вы ссылаетесь на даты. Когда началось падение и прочее или когда начались проблемы в банке, вы, пожалуйста, будьте осторожны, потому что тогда же эксперты мировые оценивали нашу финансовую систему, в том числе и капитал ее целиком и в том числе Банка де економий, достаточно положительно и высоко, я бы так сказал.

Поэтому ответьте, пожалуйста, на два вопроса: не явилось ли отсутствие длительное время функциональности Совета банка следствием того, что шла борьба за монопартийное влиянием над банком? Это раз. В ущерб, так сказать, национальным вопросам.

Поделитесь бы своими делами, так сказать, своим контролем, и Совет банка был бы функциональным.

И второе. Как вы использовали инструменты Комитета финансовой стабильности, организационно-распорядительные функции премьер-министра, когда увидели, что государственные предприятия покидают Банка де економий. Крупные государственные предприятия. И что вы предприняли для того, чтобы они сохранились как клиенты банка?

Domnul Veaceslav Negruța:

Da.

Mulțumesc, stimat domn deputat.

Ministrul finanțelor s-a condus strict de norma legală, ceea ce ține de indicațiile sau coordonarea activităților Consiliului și ale Președintelui Consiliului de administrație a Băncii de Economii și, datorită acestor coordonări, care au existat la nivel de Ministerul Finanțelor, care a încredințat pachetul de 56 la sută, astăzi vorbim despre Banca de Economii că bancă care este majoritară, de stat. Altfel, dacă nu erau aceste activități, astăzi nu mai vorbeam despre Banca de Economii ca bancă care aparține statului.

Doi. Ceea ce ține de activitățile în interiorul băncii. Ele sînt prescrise exact în reglementări. Acele abateri constatate prin decizii și credit... activități frauduloase din partea managerului sînt subiect separat de investigații care organele penale efectuează ancheta.

Este exclusă influența politică sau încercarea de a face influență politică asupra băncii... administrativă. Deci este exclus, iar faptul că, într-adevăr, în Consiliul de administrație au fost două perioade prea lungi, cînd Consiliul era inactiv, se datorează mai multor tăgădnări de ordin birocratic, intenționat sau nu, pe care le-am văzut.

Este adevărat, în 2010, din aprilie și pînă în septembrie, Consiliul n-a existat și este adevărat, practic, din februarie 2012 pînă în aprilie, la fel, n-a existat Consiliu. Perioadă care a făcut... și-a lăsat amprenta asupra activității băncii. Eu, personal, ca și ministru, am informat toate organele statului și aceasta este înscris în toate materialele secretizate, în corespondență. Vizavi de Procuratură, vizavi de Consiliul Suprem de Securitate, Comitetul Național de Stabilitate Financiară,

Comisia Națională a Pieței Financiare și Banca Națională, toată informația a fost prezentată, inclusiv cu identificarea și a anumitor soluții, pe care le-am solicitat ca să fie în implementare.

La Comitetul Național de Stabilitate Financiară, la care s-a făcut referință că este un organ foarte important, acest subiect a fost discutat și s-au trasat obiective clare: ce instituție și ce trebuie să facă pentru a asigura ca agenții economici să nu plece din Banca de Economii, pentru că era foarte clar... un indicator, că sînt forțate să plece aceste întreprinderi. S-a dat indicație vizavi de blocarea circuitului acțiunilor care aveau o proveniență dubioasă, iar instituțiile statului, din păcate, la acea etapă, au admis să nu execute acele recomandări ale Comitetului Național de Stabilitate Financiară. Aveau datoria sau nu să execute – e altă întrebare. Pentru că mulți pot să spună despre independența unei instituții sau alteia, dar consecințele le-am cules cu toții. Pentru că, fiind o dată legalizate, acele acțiuni, ulterior, prin două-trei operațiuni s-au și diluat și deja... acum vorbesc colegii de la Comisia Națională de Stabilitate Financiară, deja sînt investitori de bună credință. Deși, inițial, proveniența a fost una dubioasă sau, cel puțin, cazul era în litigiu, în judecată.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Pe adevărate, noi astăzi am avut un scop, sper că dumneavoastră nu uitați că ați venit în Parlament, în aceste audieri, să găsim un răspuns la acele întrebări, care dar nu într-o manieră... și ați văzut și în întrebările mele față și de Guvernator, am avut obiecții și sunt imparțial, pe adevărate, și ar fi bine ca tonalitatea oricărui demnitar de stat care răspunde să fie una autocritică, în primul rînd, pe noi ne interesează. Instituția dumneavoastră, să nu găsiți dumneavoastră pricini în cineva. Da, sînt vinovați și alții, sînt de acord cu dumneavoastră și cu raiderii ăștea au influențat ș.a.m.d. Nu sînt probleme. Dar să vă faceți dumneavoastră sfînt, și aceasta tot nu e bine, fiindcă, uitați-vă, dumneavoastră spuneți că sînt raideri care au influențat. Sînt de acord. Sînt raideri. Sînt de acord cu pachetele acestea, miliardul acesta. Nici nu se discută. Dar, totodată, aceste atacuri raider au fost la cîteva bănci. Dacă nu mă înșel: ”Banca de Economii”, ”Victoriabank”, ”Agroindbank” și încă nu știu care acolo, da? (*Rumoare în sală.*) Eu vă pun o întrebare, atunci: sînt raideri buni și răi sau diferiți, fiindcă rezultatele financiare la aceleași bănci care au fost atacate de raideri sînt unele foarte bune, dar acele care au fost tot atacate de raideri, dar sînt administrate de stat sînt unele foarte proaste. Nu puteți să neglijați chestia aceasta. Și spuneți: ce, sînt raideri buni și răi sau cum?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Poate aveți dreptate, doar că întrebarea nu ar trebui să fie la adresa ministrului de finanțe, probabil că la adresa organelor de anchetă, organelor care au atribuție să legalizeze sau să nu legalizeze...

Domnul Valeriu Guma:

Rezultatul financiar, aceasta-i...

Domnul Veaceslav Negruța:

...unii acționari care intră în componența acționariatelor. Bun sau rău, aici totul este relativ și timpul, de regulă, demonstrează că, în unele situații, tentativa raiderilor a eșuat, în alte situații pachetele cu care s-au operat au fost în măsura în care să preia controlul și, desigur, problema nu a fost scoasă public în vizor.

În situația Băncii de Economii este un activ al statului, statul a ripostat, nu a permis raiderilor să intre și atunci aceste persoane, care au avut alte scopuri, au găsit altă soluție. Dacă nu ne-a reușit și a eșuat planul acesta, să vedem cum, politic, putem să rezolvăm problema...

Domnul Valeriu Guma:

Domnule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

...ca poate, ulterior, să avem o recompensă...

Domnul Valeriu Guma:

Domnule ministru,

Haideți...

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu nu pot să judec...

Domnul Valeriu Guma:

Aceasta confirmă că noi, ca acționari majoritari, statul, prost administrăm, fiindcă în alte bănci, unde au fost tot aceiași raideri, rezultatele financiare sînt bune...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule...

Domnul Valeriu Guma:

...rezultatele financiare sînt bune...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat...

Domnul Valeriu Guma:

Ce nu spuneți dumneavoastră lucrul acesta? Cît a influențat, dar și noi prost am administrat, cine sînt...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat...

Domnul Valeriu Guma:

...vinovații, lasă să facă anchetă, chestii, noi dăm o apreciere politică și comentăm faptele văzute care sînt în bilanțurile financiare.

Și a doua întrebare.

Dumneavoastră, în Alianță, la o ședință, Guvernatorul tot ne-a spus, că v-ați referit și în raport la dumneavoastră că ați avut... au fost tentative de a se scoate managerul, domnul președinte Gacikevici, din funcție. Și aceste tentative...

Domnul Veaceslav Negruța:

Decizia de judecată.

Domnul Valeriu Guma:

...în noiembrie, conform unei judecăți în 2009, a fost restabilit. Eu vreau să vă întreb pe dumneavoastră și cer să-mi spuneți și, chiar pe urmă, chiar și să-mi prezentați ce măsuri ați întreprins dumneavoastră în scris, pentru a elibera funcția aceasta și a schimba managementul, fiindcă argumentele că cineva v-a încurcat... eu vreau să... eu mi-aduc aminte că... ați avut nevoie la ”Franzeļuța”, ați venit cu nu știu ce acolo (*rumoare în sală*), cînd ați avut nevoie în altă parte – tot așa. Ori aici au fost duble standarde și n-ați avut mare interes, că vă aranja, într-un fel, Gacikevici atunci sau nu știu ce-i. Demonstrați-mi că ați făcut, într-adevăr, pași concreți ca furturile acestea pe perioada... și cu Consiliu, și fără Consiliu, care au fost făcute, ca în pădure, tăieri de bani, dumneavoastră ați făcut tot posibilul ca să le contracarați.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Este adevărat, am depus eforturi și am avut inițiativa pentru a-l demisiona pe managerul Băncii de Economii în 2009, în baza căruia sau urmare a căruia am primit o decizie de judecată care l-a protejat pentru perioada ulterioară sau pe mandatul... și în baza contractului care a fost semnat încă în 2009, dacă nu greșesc, în luna aprilie 2009. A avut un fel de protecție.

Doi. Măsurile întreprinse și am spus... am făcut referință la mai multe corespondențe, pe care nu pot s-o fac publică, dar și pot să fac trimitere publică la actul Curții de Conturi, în baza căruia a fost intentat dosar. Cred că sînt măsuri destul de insistente, destul de categorice pentru a avea problema respectivă rezolvată.

Eu sînt sigur, domnule deputat, că, dacă era aceeași insistență și același suport necesar din partea altor instituții, se reușea.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Am două întrebări către dumneavoastră.

Prima. Vreau părerea dumneavoastră, ca ministru al finanțelor. Dumneavoastră, ceva timp în urmă, ați executat un titlu de judecată, absolut legal, și v-ați pomenit cu dosar penal, iar pe aceștia care au scos un miliard și jumătate de lei din Banca de Economii nu-i știe nimeni. Instituțiile tac mîlc și nu am văzut nici un dosar penal intentat pe aceste fapte foarte clare – un miliard și jumătate de lei aproape furați din avutul public.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Deci aici probabil că un răspuns mai competent îl va oferi Banca Națională, ce înseamnă, de fapt, credite neperformante de un miliard 300 de milioane. Deci e vorba, de fapt, de creditare către agenții economici care nu sînt capabili astăzi să întoarcă creditele înapoi sau parțial și-au închis activitatea, dar sînt gaj, este gaj, sînt titluri de intrare în posesie care, urmare a valorificării, banii, parțial, pot fi valorificați și întorși la Bancă.

Dar vă mulțumesc foarte mult pentru remarca cu dosar intentat.

Eu nu exclud, este opinia mea personală și am dreptul la ea. Nu exclud că insistența și vehemența cu care a lucrat ministrul finanțelor și Ministerul Finanțelor în 2011 și în 2012 a rezultat în acel dosar, pentru că ați văzut foarte clar titlul executoriu executat.

Eu nu exclud că aceasta este și cauza de a încerca să-l poarte prin instanță pe ministrul finanțelor, dar acesta e alt subiect și nu aș vrea să...

Domnul Mihai Godea:

Domnule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

...să unesc una cu alta.

Domnul Mihai Godea:

...eu vă mulțumesc.

Eu sper ca în partea închisă a ședinței să aflăm totuși numele proprietarilor acestor companii care au beneficiat de aceste credite și eu nu pot să cred că ei chiar sînt muritori de foame și, mă rog, cad sub incidența noțiunii sau calificativului de incapacitate de a rambursa creditele.

A doua întrebare. Raportul FMI privind situația Băncii de Economii, s-a vorbit mult în presă, am văzut și demnitari care au spus că nu au văzut raportul.

Întrebarea este, dacă s-a luat în considerare recomandările FMI-ului privind situația de la Banca de Economii și dacă este vreo legătură între amânarea vizitei Misiunii FMI în Moldova și neluarea în considerare a recomandărilor lor?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Cît privește recomandările și raportul Fondului Monetar Internațional, am să fac referință la norma legală și eu, ca persoană cu demnitate publică, care mă conduc de Legea cu privire la secret, orice document care vine la mine pe masă îl citesc din prima pagină.

Or, în prima pagină a aceluși document care a apărut în presă scrie: ”strict confidențial”. Respectiv, eu tratez documentul ca atare și nu pot să fac referință la un document care nu ține de competența sau nu poate fi discutat acum cu ministrul finanțelor. În alt format, cu mare plăcere.

Doi. Recomandări și sfaturi sînt multe la subiectul respectiv. Important este că sînt soluții care pot fi puse în aplicare și Banca să aibă perspectivă de creștere mai departe.

Este adevărat, una dintre aceste soluții este și capitalizarea care, în cazul în care este susținerea necesară a tuturor instituțiilor statului, Guvern și Parlament, și în cazul în care este această necesitate constatată, să fie și implementată.

Cît privește Misiunea Fondului și amînarea, de fapt, orice Misiune a Fondului cînd vine și lucrează în Republica Moldova are nevoie de o atmosferă constructivă de lucru.

Or, orice înțelegere la care s-ar ajunge cu autoritățile Republicii Moldova urmează să aibă și suportul politic necesar ulterior în Parlament pentru a fi promovate și adoptate legi pentru respectivele decizii.

Considerăm necesar să spunem că, astăzi, aceste condiții pentru lucrul Misiunii Fondului Monetar în Moldova nu există. Vor fi create aceste condiții, va fi și Misiunea Fondului în ultima sa misiune pentru a finaliza programul care, pretind să spun, a fost implementat cu succes în Moldova pe parcursul a 3 ani.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule ministru,

Vreau să vă spun, în calitate de președinte al comisiei, în calitate de membru al Comitetului de Stabilitate Financiară, circa o lună în urmă am solicitat de la organele abilitate, majoritatea, inclusiv de la dumneavoastră, Serviciul de

Informații și Securitate informație privind ce se întâmplă în prezent la Banca Națională.

Dar, totodată, am să vă rog astăzi să răspundeți pe scurt și am să doresc și în scris să primesc răspuns la câteva întrebări.

Prima ar fi legată de tergiversarea, perioada când nu a fost funcțional Consiliul de administrație, să aflăm și de la Banca Națională, voi dori să aflu răspunsul, care a fost motivul că nu au fost numiți membrii și care a fost prejudiciul cauzat Băncii?

Toată lumea recunoaște că de când a fost numit domnul Bodiu, îmi cer scuze că-i fac publicitate, dar aceasta a spus-o și domnul Guvernator, a fost numit în funcția care este, probleme cu credite nu avem, situația se îmbunătățește.

Vreau să știu, perioada de peste două luni de zile, care a fost motivația de tergiversare a numirii lui în funcție dacă aveți dumneavoastră o anumită opinie, dar va trebui și Banca Națională să răspundă la această întrebare și voi dori să aflu mai multe detalii în privința provizioanelor atât la Banca de Economii, cât și la alte bănci.

Banca Națională... îi vom ruga ca să ne ofere toată informația privind provizioanele ca să înțelegem dacă este o politică corectă în acest caz sau nu. Și întrebarea-cheie care este.

Stimați colegi deputați,

Noi aici stăm 101 deputați și discutăm pînă în sînge când discutăm bugetul de stat. Fiecare leuț pe care-l discutăm, ar trebui să ne punem o întrebare atunci când vorbim de zeci de miliarde de lei care sînt gestionați în sistemul financiar.

Oare este suficient că doar doi oameni să discute acest subiect?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Cred că nu Ministerul Finanțelor este competent să dea răspuns la întrebările respective. Ține de competența organului care are competență de supraveghere bancară.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Guvernator,

Aveți ce spune la acest subiect?

Bine. Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule ministru,

Ați menționat, în raportul dumneavoastră, că există instituții ale statului care nu au implementat deciziile Comitetului de Stabilitate Financiară.

Puteți să ne spuneți mai exact despre ce instituție este vorba?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Am spus și încă o dată am să profit de această normă legală, sînt discuții care sînt unele profesionale și vizează un domeniu anume. Nu vreau să arăt cu degetul la instituții. Sînt stenograme care indică clar ce s-a decis la ședințele Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Fiecare instituție dacă avea să aplice și să facă pașii la care s-a convenit acolo, cu siguranță, astăzi nu avea să se ajungă în situația în care s-a ajuns, cu legalizare de acționari cu proveniență dubioasă ca, ulterior, în cîteva rînduri, să apară deja acționari, chipurile, cu bune intenții.

Nu am să arăt cu degetul. Dacă e nevoie, o să prezint informația care la noi în minister are un alt clasificator.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Din ceea ce mi-ați spus eu am înțeles care sînt instituțiile.

Și a doua întrebare. Din informațiile pe care le avem, noul Consiliu de administrație nu a mai admis acordarea de credite care să devină neperformante.

Spuneți, vă rog, cît a durat aprobarea noului Consiliu de administrație și dacă a fost o aprobare tergiversată, cum, de obicei, în alte situații? În mod obișnuit cît ar trebui să dureze o aprobare.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

De regulă, imediat după Adunarea generală care alege noua componentă a Consiliului de administrație, timp de o lună trebuie să fie procedurile finalizate, prezentată informația la Banca Națională. Banca Națională, după examinare, ar trebui să ia decizii vizavi de aprobările date.

Cred că colegul, domnul Guvernator, vedem mai multe detalii pe aspecte tehnice sau birocratice care se aplică în cazul respectiv.

Ceea ce ține de noul Consiliu de administrație, vreau să vă spun că el a fost constituit în baza Adunării generale extraordinare, care a avut loc în iunie, iar confirmarea noilor membri au urmat în termene relative... *(Rumoare în sală.)*

În cît? 20 de zile.

Ultima componentă a Consiliului a fost aprobată în 20 de zile după procedurile aplicate de către Banca Națională. Dar am avut alte situații în anii 2010, v-am spus despre aceasta, care, de fapt, a lăsat Banca fără Consiliu jumătate de an.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci atunci a durat 6 luni, acum 20 de zile.

Domnul Veaceslav Negruța:

Atunci a durat 6 luni. Exact.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule Guvernator,
Puteți să ne spuneți de ce? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Dorin Drăguțanu:

În primul rînd, vă rog să nu lansați idei care nu au nimic cu realitatea. Nu este vorba de 6 luni.

În al doilea rînd, dacă Adunarea generală a acționarilor numește candidați la funcția de membri ai Consiliului de administrație, persoane eligibile, ținînd cont de Regulamentul Băncii Naționale, atunci aprobarea este cvasiautomată doar pentru a... necesar de două – trei săptămîni pentru a parcurge procedurile interne de aprobare și schimb de documente.

Dacă Adunarea generală a acționarilor numește în funcție persoane care nu au ce căuta în Consiliul de administrație, atunci Banca Națională are întrebări, iar acționarii au răspunsuri.

Dacă Banca Națională nu este de acord, mai are întrebări și lucrul acesta poate să dureze pînă cînd persoana ori este numită în funcție sau respinsă, așa cum a făcut Banca Națională.

Vă mulțumesc.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.4.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Domnule ministru Negruța,

În octombrie 2011, dumneavoastră ați venit în Parlament cu un plan de măsuri adiționale pentru asigurarea securității finanțelor în sistemul bancar.

Inițial, Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal era categoric împotriva. A fost suficient să coboare din Prezidiul Parlamentului cineva și să-i șoptească la ureche domnului Ghimpu și imediat, solidar, a votat întreaga Frațiune parlamentară a Partidului Liberal.

Spuneți-mi, vă rog, acest lucru nu explică interesul vădit, deosebit al anumitor grupări raider pentru Banca de Economii?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimată doamnă deputat,

Sincer, eu știu exact care a fost parcursul legii respective în 2011 și cît a durat promovarea acestui proiect de lege pentru a scoate povara de pe Banca de Economii plasată, cea... problema „Investprivatbank”-ului.

Eu îmi aduc aminte foarte bine etapele de discuții în comisii, grup de lucru și este adevărat, grupul parlamentar al Partidului Liberal din start și pe tot parcursul acestor discuții a fost împotriva acestui proiect de lege. Doar când proiectul de lege a fost prezentat aici, în Parlament, au fost și anumite pauze luate, este adevărat, și peste 5 minute după acele pauze, într-adevăr, a fost vot unic de susținere a proiectului.

Doamna Maria Ciobanu:

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu nu pot să trag concluzii.

Doamna Maria Ciobanu:

Fiindcă țin minte bine acest moment.

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Consider că la întrebarea mea, adresată Guvernatorului Băncii Naționale, privind atacurile raider de preluare a acțiunilor de la Banca de Economii din anul 2011, nu am primit un răspuns pe măsură.

Vreau să redresez această întrebare dumneavoastră, ca membru al Comitetului de Securitate Financiară... Stabilitate Financiară, care, în ședință, ați convenit ca Banca Națională să blocheze acțiunile pînă la determinarea beneficiarilor reali, ca mai apoi, peste doar cîteva zile, aceste acțiuni să fie deblocate.

Cine totuși se face vinovat de această situație și mai repet o dată, pare-mi-se, legalizînd raiderii în Banca de Economii?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Nu este doar decizia Comitetului Național de Stabilitate Financiară. Pentru că aveți dreptate și am spus-o și anterior, ce instituții, ce avea să facă în acea situație s-a vorbit.

Vă aduceți aminte, un an în urmă, am fost în fața domniilor voastre aici, în Parlament, s-a vorbit despre aceste pachete de acțiuni și a fost discuția, inclusiv cu

domnul Guvernator, și mi s-a spus, și mi s-a dat asigurări că nu vor fi legalizate aceste pachete de acțiuni.

Stimate domnule deputat,

Aceasta a fost în zi de joi. Cu atât mai mult, nu era necesitatea de grabă. Mai bine era să fie examinat tot dosarul de documente prezentate, pentru a fi legalizați acei noi acționari. Vineri, vineri seara, la ora 6 și zece, eu mesajul undeva l-am păstrat, eu primesc un mesaj în care sînt informat că acționarii sînt legalizați.

Ulterior, eu am primit o scrisoare-înștiințare, semnată de viceguvernator, adresată mai multor instituții: CNPF, Ministerul Finanțelor, despre legalizarea acestor sau dreptul de vot al acestor agenți economici care au fost folosiți în acest caz.

Deci eu consider că nu este doar Comitetul Național de Stabilitate Financiară, este Parlamentul, unde a fost o discuție foarte deschisă în fața domniilor voastre și imediat a doua zi a fost o altă decizie.

Domnul Tudor Deliu:

Bine. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Dorin Drăguțanu:

(Rumoare în sală.) Deputați,

Ceea ce acum noi ascultăm demonstrează de ce de la Banca de Economii au plecat 1,3 miliarde de lei, credite neperformante. Pentru că fără a neglija subiectul transferelor de acțiuni, deși eu repet, tot a fost făcut legal, nu au intrat raiderii în bancă și au luat cu hapca miliardul de lei.

Haideți să vorbim despre probleme, pentru că, domnul ministru, anume și asta-i, cînd trebuie de discutat despre probleme...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule Guvernator...

Domnul Dorin Drăguțanu:

La context, noi discutăm...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule Guvernator...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Despre alte subiecte...

Domnul Veaceslav Negruța:

Cît privește...

Domnul Dorin Drăguțanu:

...irelevante.

Domnul Marian Lupu:

Domule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

...și managementul.

Domnul Marian Lupu:

Domule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Domnia sa răspunde la întrebare.

Domnul Veaceslav Negruța:

Da, sigur. Deci cât privește indicatorii financiari ai activității unei bănci comerciale, este competența directă a dumneavoastră ca și instituție și ca și Guvernator al Băncii Naționale.

Eu, ca ministru al finanțelor, am competență de a asigura integritatea pachetului de acțiuni de 56 la sută, ceea ce am făcut-o în 2011 și 2012 cu colegii împreună, și toate eforturile au fost pentru a păstra acest pachet de acțiuni.

Cât privește eficiența și activitatea, evident că este mult mai greu să arăți eficiență în activitate ca și bancă comercială, atunci când alte instituții, prin diferite reglementări, creează anumite obstacole și îngădesc activitatea acestei entități.

Este adevărat și au spus-o economiști cu renume. Indiferent de cât de mare este o bancă, cât de bine stă pe picioare, dacă este o bună campanie de denigrare și de clătinare a acestei instituții, rezultatul poate fi reușit în timp record. În câteva zile. Dar nu e cazul Băncii de Economii, pentru că atenția asupra Băncii de Economii, acum, a tuturor instituțiilor statului, mă face să fiu optimist și să cred că deciziile vor fi corecte și Banca se va dezvolta mai departe.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Noi pentru aceea și sîntem aici, în Parlament.

Domnule Dodon,

Nu vă supărați că e pe cerc. Așa, de la 2 trecem la 5 și mai departe.

Vreau doar să vă spun că noi aici, în Parlament, și discutăm acest subiect, ca să atragem atenția la două aspecte.

Primul aspect. Toate tranzacțiile cu acțiunile și este o parte separată a problemei. Și a doua latură este cine a furat un miliard 300. Și o latură, și altă

latură trebuie să fie foarte bine discutate aici, noi să fim bine informați, ca să ne tragem concluziile de rigoare, fiindcă o latură a problemei nu substituie cealaltă și viceversa.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Nu o să vă pun multe întrebări, că eu am să vorbesc.

Domnul Marian Lupu:

Cine a venit cu ultima întrebare?

Domnul Mihai Ghimpu:

Stați o clipă. Am o întrebare, dar nu multe.

Domnul Marian Lupu:

Nu vă supărați, cine a...

Domnul Mihai Ghimpu:

Cine-i... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

De la ce microfon a fost pusă ultima întrebare?

Stimate coleg,

Eu îmi cer scuze, dați voie atunci să termine, că i-am dat microfonul și trec la dumneavoastră. Neatenția mea. Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule ministru,

Care e practica în țările europene, țări cu adevărată democrație, ce ține de activitatea Comitetului de Stabilitate Financiară? Cine-i președintele acestui Comitet? În alte țări.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Nu vă supărați, dar eu n-am studiat experiența altor țări.

Domnul Mihai Ghimpu:

OK.

Domnul Veaceslav Negruța:

Vizavi de Comitetul de Stabilitate Financiară.

Domnul Mihai Ghimpu:

E clar. Aveți de la FMI recomandare că domnul Filat, ca Prim-ministru, nu poate fi președintele Comitetului sau nu aveți documentul?

L-ați informat pe domnul Prim-ministru sau nu?

Domnul Veaceslav Negruța:

Nu am așa recomandare. Sînt examinate diferite, în documentele...

Domnul Mihai Ghimpu:

Bine. Eu am s-o aduc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Sînt examinate...

Domnul Mihai Ghimpu:

Și am s-o prezint...

Domnul Veaceslav Negruța:

...examine...

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu am să o aduc și am să o...

Domnul Veaceslav Negruța:

Sînt examinate.

Domnul Mihai Ghimpu:

...prezint Parlamentului...

Domnul Veaceslav Negruța:

Sînt examinate.

Domnul Marian Lupu:

Păi, domnule Președinte, lăsați să răspundă.

Domnul Mihai Ghimpu:

...public...

Domnul Veaceslav Negruța:

...diverse...

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

...acțiuni care pot fi aplicate.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul...

Domnul Veaceslav Negruța:

Ca și recomandări.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Domnule ministru,

”The Banker”, revistă specializată a ziarului ”Financial Times”, efectuează evaluarea și publică ratingul țărilor la capitolul stabilității financiare și stabilității... solvabilității bugetului.

În anul 2009, conform totalurilor anului 2008, Republica Moldova a fost plasată în acest rating pe locul 5. După un an, după ce dumneavoastră ați condus ministerul, Republica Moldova a dispărut în acest rating, deși era pe loc foarte prestigios: locul 5.

În afară de aceasta, și (Midas și Fitch), care evaluează sistemul financiar și solvabilitatea bugetului ne-au plasat pe locuri mult mai dezavantajoase decât era până în anul 2009. Cum puteți dumneavoastră lămuri această instabilitate, acest regres în sistemul financiar de când sînteți dumneavoastră ministru?

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc stimată doamnă deputat,

Eu cred că dacă dumneavoastră citiți ”Financial Times”, citiți nu doar un singur articol, îl citiți permanent și aveți informație ce au pățit cu ratingul și alte țări, care au fost degradate ca și stabilitate financiară.

Și doi. Cît privește rating sau raiding, sau reiting. Rating.

Doamna Zinaida Chistruga:

Rating, da.

Domnul Veaceslav Negruța:

Cît privește...

Doamna Zinaida Chistruga:

Lămuriți esența, vă rog.

Domnul Veaceslav Negruța:

Cît privește rating, doamnă deputat.

Doamna Zinaida Chistruga:

Lămuriți esența, vă rog.

Domnul Veaceslav Negruța:

Rezultatele incluse în 2009 prevedeau rezultatele anului 2008. Mai departe, ceea ce a urmat în 2009, când ați lăsat țara, practic, fără administrare în domeniul finanțelor publice și, practic, ați afectat enorm stabilitatea financiară și, de fapt, a rămas ceea ce a rămas ca și moștenire, noi, anii următori, trei ani, a trebuit să corectăm.

Or stabilitatea financiară, și am să vin să contrazic unele persoane care s-au dat repede cu concluzia, în domeniul finanțelor publice este asigurată, iar de trei ani avem o dinamică pozitivă.

Cît privește rating de țară, este adevărat, sînt multe întrebări vizavi de companiile care au făcut rating. În baza acestor ratinguri unele țări au intrat în default, iar alte companii au bancrotat, s-au încărcat cu împrumuturi și multe altele.

Ceea ce ține de FICI ș.a.m.d. Dacă vă aduceți aminte, nici măcar nu ați finalizat discuția cu FICI în anul 2009. Am finalizat noi în 2010, am obținut rating, este adevărat, mai mic, pentru că au primit același rating în plină criză și alte țări.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule ministru,

Ați vorbit mult și degeaba, și în pustiu, nu ați spus nimic concret. Așa conduceți și cu finanțele. Cum vorbiți, așa lucrați.

Domnul Marian Lupu:

Așa. Eu... din cauza acestei neatenții un pic s-a mișcat. Eu nu știu. Deci va fi microfonul nr.4, microfonul nr.3 și microfonul nr.5.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Stimați colegi din Parlament,

Noi discutăm foarte mult despre cum am ajuns la această situație și o să discutăm și în continuare, vă amintesc că o să creăm și o comisie, cel mai probabil, astăzi. Însă, domnule ministru, vreau să aflu opinia dumneavoastră, foarte clar, lăsăm tot ce a fost pînă acum, o să ne clarificăm noi, ce facem mai departe?

Aici a sunat o opinie din partea regulatorului sistemului bancar, că trebuie să fie majorat capitalul. Pe noi ne interesează poziția ministrului finanțelor, care de trei ani jumătate, gestionează cota statului, care este de 56 la sută. Și, apropo, pe dumneavoastră și în răspunsurile dumneavoastră trebuie să vă referiți, în special, la aceste 56%. Cele 44 la sută investitori privați, este CNPF, sînt alte instituții care trebuie să ne spună. Acum spuneți-ne dumneavoastră, în calitate de gestionari ai patrimoniului statului: ce trebuie să facem mai departe toți împreună și dumneavoastră, și noi, dacă este cazul, Parlamentul?

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Noi am avut discuții foarte bune și constructive cu colegii noștri de la Banca Națională, în rezultatul acestor discuții a fost elaborat și un plan de parcurs pe perioada imediat următoare.

Din nou, sub titlu de secret, materialele respective, pentru că este procedură, la care mă conformez și mă conduc de lege, statul îmi plătește adaos la salariu pentru secret, nu pot să vă dau detalii acum. Dar sînt prezentate în procedura stabilită aceste opțiuni mai departe către conducerea mea în Guvern, iar deciziile vor urma acolo. La momentul potrivit vor fi prezentate și deciziile...

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Capitalul propriu trebuie majorat sau nu?

Domnul Veaceslav Negruța:

...în Parlament. Poftim?

Domnul Igor Dodon:

Da sau nu? Capitalul trebuie majorat sau nu?

Domnul Veaceslav Negruța:

Ca și opțiune, pe care noi am discutat-o, este și majorarea capitalului.

Domnul Igor Dodon:

În cazul majorării capitalului, de unde luăm bani?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Eu am făcut referință la faptul că Banca de Economii trebuie să aibă o susținere din partea tuturor instituțiilor, inclusiv Parlament. Or, aceasta ar presupune venirea în fața domniilor voastre a ministrului finanțelor cu propunerea de rectificare de buget și de identificare a mijloacelor pentru majorarea de capital.

Domnul Igor Dodon:

Despre ce sumă este vorba?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Acum este în plină desfășurare și aplicare Planul de măsuri, aprobat în septembrie 2012, vizavi de multe active luate în posesie sau care au fost gajate. Și, în dependență de finalitatea acestor procese, vom putea vorbi și despre o sumă exactă.

Sumele vehiculate în presă 500, 700, eu cred că sînt, pur și simplu, luate din pod la această etapă, cît nu avem finalitatea proceselor care decurg în paralel. Cînd vom fi în Parlament în fața domniilor voastre, noi vom ști exact: e nevoie de capitalizare și cît.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Sumele de 500, 700 nu sînt luate din pod, sînt declarate de unul dintre colegii dumneavoastră din fosta Alianță de guvernare. Însă eu nu întîmplător am dat aceste 3 – 4 întrebări de concretizare.

Stimați colegi,

Atenție, incapacitatea de a gestiona cota statului într-o întreprindere, unde statul deține 56%, ne va costa pe toți cetățenii Republicii Moldova cel puțin cîteva sute de milioane de lei, necesare de a fi alocate din bugetul pentru anul 2013, care și așa este deficitar.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule ministru,

În calitate de ministru al finanțelor, am vrea să vedem o atitudine profesionistă din partea dumneavoastră cu întrebări la fel de profesionale. Fac o concluzie, o sumarizare a celor ce ați menționat dumneavoastră ca și cauze ale problemelor de la Banca de Economii. Creditele pînă la 2009. Deși acum, în cazul de față, noi am auzit atîta informație și am mai avut acces și la atîtea documente, inclusiv la acel Raport al FMI, unde este clar că asta nu este o cauză. Deoarece, pînă în 2009, portofoliul era de credite neperformante vreo 200 sau 300 de milioane în comparație cu un miliard 300 astăzi.

Domnul Veaceslav Negruța:

Un miliard 400.

Domnul Andrian Candu:

Așa că lăsați prostiile de genul acesta.

A doua cauză „Investprivatbank”. Ați fost aici anul trecut și ați solicitat suportul politic și decizia, pe care, astăzi, o ironizați. Și martori vă sînt absolut toți colegii de aici.

A treia cauză.

Domnul Veaceslav Negruța:

Vă rog să faceți claritate ce aveți în vedere, ironizați.

Domnul Andrian Candu:

A treia cauză și o să vină și întrebarea.

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu orice calificare o iau foarte în serios.

Domnul Andrian Candu:

Domnule ministru,

Ați venit să răspundeți la întrebări? Dați-mi voie să-mi formulez întrebarea.

A treia cauză: atacurile raider. Toți acei care au deschis vreodată vreun dicționar știu ce înseamnă atac raider – asta-i preluarea de acțiuni. Da, și în mod legal. (*Rumoare în sală.*)

Dacă îmi permiteți, doamnă.

O să precizez, poate, întrebarea puțin a colegului meu din Partidului Democrat, a domnului Guma, că, probabil, n-ați înțeles. Aici, anul trecut sau mai bine-zis în 2011, vorbeați despre atacuri raider, de exemplu, la Banca „Victoriabank” și astăzi vorbiți despre raideri la Banca de Economii. Cum se explică, și aici, probabil, acea întrebare cu raideri buni și raideri răi, că la „Victoriabank” e 225 de milioane profitul pe anul 2012, iar la Banca de Economii avem minus 350? Aceasta este o întrebare.

Domnul Veaceslav Negruța:

Da, clar. Iată, aici cred că și o să începem un pic să polemizăm, domnule deputat. Am făcut referință că în cazul venitului unor bănci comerciale trebuie de văzut dacă nu cumva există legătură cu pierderile de la Banca Națională pe parcursul unei perioade de timp. Doar atât, mai mult discutăm un pic mai târziu în alt format.

Ceea ce ține de chestia cu raider. Nu știu, pentru că eu nu sînt specializat în domeniul respectiv, dar ați spus că toți știu, eu nu știu despre aceasta. Eu am făcut tot ce mi-a stat în puteri ca să protejez pachetul de 56 la sută, care aparține statului...

Domnul Andrian Candu:

Bine. Am înțeles.

Domnul Veaceslav Negruța:

...de acest atac.

Domnul Andrian Candu:

Și a doua întrebare.

Domnul Veaceslav Negruța:

Iar ceea ce ține de „Investprivatbank”, aveți un pic îngăduială, nu a fost nici vorbă de careva ironizări. Eu aș vrea să înțeleg: ce aveți în vedere? Pentru că eu am solicitat...

Domnul Andrian Candu:

Este calificativul nostru și ne aparține.

Domnul Veaceslav Negruța:

Da.

Domnul Andrian Candu:

Și a patra cauză.

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu am solicitat susținerea în cazul „Investprivatbank” în 2011 ca și soluție identificată, împreună cu colegii de la Banca Națională, pentru a scoate problema care frâna dezvoltarea Băncii de Economii la acel moment și aceasta s-a reușit. Și eu cred că, avînd susținerea întregului Parlament atunci, la acea etapă, a fost o demonstrare de consens.

Domnul Andrian Candu:

Noi sperăm ca să avem posibilitatea să intrăm în detaliu și în discuții și să nu ne limităm doar la unele, la acele două întrebări și două răspunsuri, prin formarea ori a comisiilor, sau a mai avea audieri.

Și o a doua întrebare. La fel ca și cauză a problemelor de la Banca de Economii ați menționat și nefuncționalitatea Consiliului de administrație.

Citez, ați spus: Consiliul a fost nefuncțional din aprilie 2010 pînă în septembrie 2010 și din februarie 2012 pînă în iunie 2012. Și acum – la prima perioadă aprilie 2010-septembrie 2010. Majoritatea, din cîte am înțeles și de la guvernatorul Băncii Naționale și din alte materiale, majoritatea creditelor problematice au fost date în perioada octombrie – noiembrie 2010, în așa numita perioadă electorală. Adică, atunci Consiliul funcționa și nu era nici o problemă. Cum explicați?

Domnul Veaceslav Negruța:

Probabil că există o explicație, pentru că managerul a administrat inclusiv eliberarea de credite. Probabil că în actele Băncii Naționale sînt identificate cazurile respective și ele sînt documentate, prezentate. Dacă e cazul, cred că Banca Națională a făcut și demersurile necesare către organele competente ca să investigheze cazul respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domn...

Domnul Veaceslav Negruța:

Dar eu nu pot să vă dau... credit.

Domnul Andrian Candu:

Întrebarea mea era altceva.

Domnul Veaceslav Negruța:
Poftim?

Domnul Andrian Candu:
Dumneavoastră ați spus că o cauză...

Domnul Veaceslav Negruța:
Da.

Domnul Andrian Candu:
...pe problemele Băncii de Economii este Consiliul nefuncțional.

Domnul Veaceslav Negruța:
Exact în acea perioadă au fost eliberate credite.

Domnul Andrian Candu:
Creditele neperformante au fost date pe perioada Consiliului funcțional.

Domnul Veaceslav Negruța:
Deci aici trebuie să fiți foarte exact în exprimări, inclusiv în perioada de după octombrie. Pentru că credite neperformante au fost eliberate și în aprilie, până în luna septembrie ...

Domnul Marian Lupu:
Domnule ministru,
Se are în vedere că domnul...

Domnul Andrian Candu:
Îmi pare rău, domnule ministru, dar, probabil, nu înțelegeți nici limba română deja.

Domnul Marian Lupu:
Bine, bine. S-a menționat că 80 la sută din creditele neperformante au fost eliberate în perioada octombrie – noiembrie. Aceasta și a fost întrebarea.

Domnul Veaceslav Negruța:
Stimate domnule Președinte,
80 la sută din creditele neperformante se referă la suma totală a creditelor neperformante, acordate în toată perioada de activitate a Băncii de Economii, care s-a constatat la situația din 31 decembrie, nefăcînd specificare în care perioadă au fost acordate aceste credite.

Domnul Marian Lupu:
Bine. Eu doar am precizat, ca să fiu sigur că vă înțelegeți...

Domnul Veaceslav Negruța:

Asta-i.

Domnul Marian Lupu:

...ca sens.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc domnule Președinte.

Domnule ministru,

Dumneavoastră sînteți specialist în a schimba macazul răspunderii spre alte structuri de stat. De aceea, am o întrebare. Deci văd că sînteți meșter în a schimba macazul răspunderii spre alte structuri de stat, de aceea vă întreb un singur lucru: spuneți-mi, vă rog, a cui e prerogativa de a demite orice director de bancă, inclusiv, în speță, al BEM-lui?

Domnul Veaceslav Negruța:

Da. Stimate domnule deputat,

Foarte bună întrebare. Și aceasta se referă la toate societățile pe acțiuni. Prerogativa de a demite un manager aparține Consiliului. Consiliul unde sînt reprezentați toți acționarii.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci prerogativa a acționarilor?

Domnul Veaceslav Negruța:

Exact.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, ați dat macazul spre Banca Națională.

Domnul Veaceslav Negruța:

Încă un moment. Vorbim de caz concret, de Banca de Economii. Eu am...

Domnul Gheorghe Brega:

Unde statul are 56.

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu am solicitat în 2009 Consiliului de administrație să pună în discuție demiterea managerului Băncii de Economii. Aceasta a fost făcut. Și cu votul, inclusiv a reprezentanților statului și a reprezentanților minoritarilor a fost luată decizia de demitere a conducătorului Băncii.

Ulterior, practic, pînă în seară, într-un timp foarte record, dumneavoastră cunoașteți cum la noi se iau deciziile în instanța de judecată...

Domnul Gheorghe Brega:

Prin telefon, da.

Domnul Veaceslav Negruța:

...cu emiterea imediată a titlului executoriu, mi-a venit decizia de judecată cu titlu executoriu, care mi-a interzis mie să cer, iar Consiliului să aprobe decizia de demitere a managerului. Și acest document, de fapt, a servit protecție ulterior pentru manager și pentru activitățile pe care le-a avut în Banca de Economii.

Domnul Gheorghe Brega:

În prelungire la răspunsul dumneavoastră am a doua întrebare.

Domnul Veaceslav Negruța:

La noi instanța de judecată orice logică și normă legală poate, printr-o decizie de judecată, să fie dată peste cap. Cel puțin experiența care am văzut-o eu mi-a confirmat acest lucru.

Domnul Marian Lupu:

A doua întrebare.

Domnul Gheorghe Brega:

În prelungire la răspunsul dumneavoastră, domnule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

Domnule deputat,

Eu am să vă dau un alt exemplu.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru,

Domnul Veaceslav Negruța:

Ministerul Finanțelor...

Domnul Gheorghe Brega:

Noi știm că dumneavoastră...

Domnul Veaceslav Negruța:

Doar un pic.

Domnul Gheorghe Brega:

...știți să vorbiți bine și frumos. Bravo. Eu vă susțin.

Domnul Veaceslav Negruța:

Ministerul Finanțelor în tot procesul sau în toată perioada 2011 și 2012...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule ministru,

Eu știu...

Domnul Veaceslav Negruța:

...a atacat în instanță mai multe decizii.

Domnul Gheorghe Brega:

Eu și v-am aplaudat pe faptul...

Domnul Veaceslav Negruța:

Pînă în ziua de astăzi nu este nici o decizie.

Domnul Gheorghe Brega:

...că dumneavoastră vorbiți și foarte frumos, dar foarte gol.

Deci a doua întrebare în continuare la răspunsul dumneavoastră. Spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră ați fost martor, în 2011, cînd era vorba de a injecta la Alianță, la noi, acele 4 500 de milioane de lei, care Partidul Liberal foarte s-a opus, foarte mult s-a opus ca să nu facem pînă nu schimbăm pe domnul Gacikevici. Cînd domnul președinte Mihai Gimpu v-a pus o condiție: votăm cu o singură condiție schimbați-l pe Gacikevici.

Dumneavoastră ați spus că nu, întîi facem injectia de 4 500 de milioane. Ca apoi, după ce am votat, s-a primit ceea ce s-a primit. Domnul Gacikevici, împreună cu Prim-ministrul, în avion personal, au fost în delegație de vreo 3 – 4 ori. Vă întreb: care a fost motivul? Și cine-i vinovat că nu a fost schimbat Gacikevici? Pentru că dumneavoastră ne-ați învinuit pe noi.

Acum vă întreb: care e motivul că nu l-ați schimbat? Pentru că noi eram categoric contra ca Gacikevici să conducă mai departe cu Banca.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mie mi-e greu să fac... să înțeleg întrebări...

Domnul Gheorghe Brega:

Dumneavoastră vi-e greu, nouă nu. Nouă nu.

Domnul Veaceslav Negruța:

Pentru că ceea ce ține de solicitarea domnului deputat Ghimpu în Parlament, ea a fost, este adevărat, cu întârziere, dar realizată.

Domnul Gheorghe Brega:

Care întârziere? În octombrie 2011, înainte de a vota acele 4 500 de milioane, domnul Ghimpu v-a pus...

Domnul Marian Lupu:

Mai calm, coleg. Mai calm.

Domnul Gheorghe Brega:

...condiție: schimbați Gacikevici.

Domnul Veaceslav Negruța:

Pentru că există procedură și există decizia de judecată.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Microfonul nr.4. Ultima întrebare.

Domnul Vadim Cojocaru – Frațiunea PL:

Da. Vă mulțumesc.

În primul rând, vreau să vă ajut, domnule ministru, nu cunosc în Europa vreo țară, vreun stat unde Primul ministru este președintele Comitetului de Stabilitate Financiară. Dacă dumneavoastră cunoașteți vreo țară, o să-mi spuneți.

Și întrebarea: dumneavoastră, ca membru al acestui Comitet din 8 persoane, 4 sînteți din Frațiunea: mă scuzați, din Partidul Liberal Democrat, care au fost acțiunile dumneavoastră personale pentru a evita această criză care s-a creat la Banca de Economii?

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Eu n-am să fac referință, pentru că nu știu care este experiența în alte țări vizavi de construcția...

Domnul Vadim Cojocaru:

E foarte rău și nu-i frumos...

Domnul Veaceslav Negruța:

...acestor comitete naționale...

Domnul Vadim Cojocaru:

...cînd un ministru nu cunoaște.

Domnul Veaceslav Negruța:

...de Stabilitate Financiară. Pentru că sînt anumite modele și anumite recomandări care au parvenit la diferite etape, inclusiv din partea partenerilor. Respectiv, nu pot să mă dau cu părerea.

Ceea ce ține de discuțiile care au loc în Comitetul Național de Stabilitate Financiară, fiecare instituție își aduce contribuția prin informarea membrilor Comitetului respectiv și contribuții în valoarea de decizie, respectiv și implementarea acestor decizii.

Eu personal am prezentat informația necesară vizavi de cazul Băncii de Economii și cazul de protejare și protecție a pachetului de 56 la sută când a fost cazul de atac asupra unui alt pachet minoritar și aveam anumite dubii și suspiciuni vizavi de acțiuni.

Doi. Toți colegii, membri în acest Comitet Național de Stabilitate Financiară, au prezentat informația ce ține de domeniul respectiv, colegii de la Banca Națională, de la Comisia Națională a Pieței Financiare, au fost și ședințe largite cu participarea și a altor instituții cu competență în domeniu, cum ar fi: Procuratura, cum ar fi CCCEC la acel moment și Ministerul Justiției – instituții invitate pentru a pune un efort comun și a stopa la acel moment acțiunile care se făceau împotriva Băncii.

Domnul Vadim Cojocaru:

Vă mulțumesc.

Am înțeles. A doua întrebare. Spuneți-mi din ce cauză, timp de un an și jumătate, dumneavoastră nu ați venit niciodată la ședința Comisiei economie, buget și finanțe? Și nu ați încercat să veniți să bateți alarma, să spuneți: oameni buni, uitați-vă ce e la Banca de Economii. Niciodată nu ați fost. Niciodată.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Eu, conform normei legale și procedurilor stabilite...

Domnul Vadim Cojocaru:

Eu nu aud răspunsul. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Veaceslav Negruța:

Poftiți?

Domnul Vadim Cojocaru:

Da, de la tine a deșteptăciune...

Domnul Veaceslav Negruța:

Conform normelor legale și procedurilor stabilite raportez instituțiilor direct implicate în rezolvarea și soluționarea problemei respective.

Doi. Comisia economie, buget și finanțe a fost informată despre situația care există. Mai mult ca atât, eu știu că comisia și-a făcut niște interpelări, solicitări de informație de la noi. Avem toată corespondența.

Domnul Vadim Cojocaru:

Da. Mulțumesc.

N-am înțeles de ce nu ați fost.

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mă rog, depinde de capacitatea de înțelegere...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Veaceslav Negruța:

...eu încerc să dau răspuns... *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Bine. Înainte de... iată, eu credeam că-i ultima întrebare, ultimele două. Totodată, vreau să mă consult cu plenul Parlamentului.

Stimați colegi,

Lista celor invitați, 5 persoane. Mai sînt și domnii Victor Barbăneagră, Victor Bodiu. Întrebarea mea este: îi audiem și pe domnii... sau cine are întrebări, să le pună, fiindcă nu știu dacă ar putea să ne spună ceva nou. *(Rumoare în sală.)* Cum spuneți dumneavoastră. *(Rumoare în sală.)*

O clipă.

Vă gândiți, vă rog, fiindcă, în mod normal, terminăm runda...

Domnule ministru,

Ultima întrebare și, după aia, decidem.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Apropo de capacitatea de a înțelege. Am să vorbesc eu la tribună și am să vedem cum înțelegeți dumneavoastră, domnule ministru. *(Rumoare în sală.)*

Am o întrebare către domnul Drăguțanu, cu dumneavoastră e clar.

Maria,

O să te rîdă consătenii la Nisporeni, fii cumințică că aicea-i hoție, stai liniștită că tu nu furi.

Auzi, domnule Guvernator,

Domnul Marian Lupu:

Bine. Dar către, către...

Domnul Mihai Ghimpu:

Maria...

Domnul Marian Lupu:

Eu nu am înțeles...

Domnul Mihai Ghimpu:

...am boțit o dată mașina din cauza ta, trebuie să-mi întorci prejudiciile, taci...

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte,
Domnul ministru...

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Guvernator...

Domnul Marian Lupu:

O clipă doar.

Domnul Mihai Ghimpu:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Întrebare către domnul ministru aveți, nu...

Domnul Mihai Ghimpu:

Am.

Domnul Marian Lupu:

...sau nu?

Domnul Mihai Ghimpu:

Către domnul ministru, să rămână, că am să am, dar după întrebarea domnului Drăguțanu.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu, nu poți să refuzi femeilor, așa-i viața bărbaților.

Domnul Marian Lupu:

Ia, lăsați femeile deocamdată la o parte...

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Guvernator...

Domnul Marian Lupu:

Ne ocupăm de bancuri.

Domnul Mihai Ghimpu:

...spuneți-mi, vă rog, este document din partea FMI, care spune că domnul prim-ministru Vlad Filat nu poate fi președintele Consiliului de Stabilitate Financiară?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Guvernator...

Domnul Dorin Drăguțanu:

Este un document nu a misiunii FMI, ci un document de asistență tehnică, care a fost efectuat și, printre altele, a fost abordată și problema funcționalității Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dispuneți de acest document și domnul ministru Negruța?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Eu știu că acest document, acest subiect a fost discutat chiar și la nivel de prim-ministru, pentru a găsi o soluție de a îmbunătăți funcționarea Comitetului.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Puteți lua loc, mi-i clar de acum cine sînteți. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnule ministru,

Eu vă mulțumesc. Stop, o clipă încă, domnule ministru Negruța.

Domnule ministru. (*Rumoare în sală.*)

E colegul dumneavoastră la microfonul nr.3.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

În primul rînd, vreau să apreciez înalt informația pe care ați prezentat-o și o precizare: în raportul dumneavoastră ați făcut referire la faptul că, în anul 2011, mai mulți clienți au fost rugați, forțați, să treacă către alte bănci.

Dacă e posibil, aș ruga, către care bănci? Unu.

Dacă au fost sesizate organele respective, după caz: Procuratura Generală, Ministerul de Interne, fostul CCCEC și cum au reacționat?

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

O să fac referință la Legea cu privire la păstrarea secretului comercial și nu pot să dau numiri de bănci care au preluat acești clienți de la Banca de Economii,

dar instituția competentă să dea informația respectivă este Banca Națională care posedă toată mișcarea de conturi ale agenților economici.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Nu, domnule ministru...

Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin – Frațiunea PCRM:

Noi, de la ce oră, de la zece, da, stăm cu dumneavoastră împreună și решаем вечный вопрос: где деньги? Noi, clar că voi, Alianța, sînteți acei care ați făcut toate prostiile acestea. Ce vreți voi acum să vă acoperiți, cum? Față de cine? Și ați pus ”copchiii” iștea la bătaie, în funcții, și acum căutați unde-s banii? Voi trebuie să ieșiți toată Alianța și să răspundeți unde-s banii, în fața poporului. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Domnule Butmalai,

Ați avut deja rundă de întrebări – răspunsuri pentru ministru. Scurt. Un minut.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ca să degajăm situația. Domnul Voronin întreabă unde-s banii. Banii o să-i găsească procurorii și organele de drept, eu vă asigur. *(Rumoare în sală.)* A Republicii Moldova.

Domnule Președinte,

Eu, pentru a degaja situația, aș dori ca Secretariatul să anunțe ministrul de interne cînd vine la ședința de plen a Parlamentului, să ia și un echipaj de la Poliția Rutieră și alcooltestul, pentru că sînt unii colegi de ai noștri la ședința în plen care au miros de băuturi spirtoase.

Domnul Marian Lupu:

Interesantă informație.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Voronin, domnule Președinte,

Nu tovarăș, e domn totuși, numai că se joacă el de-a tovarășul *(rîsete în sală)*, știe de-acum toată lumea, și cei bătrîni tot.

Alianța da, la guvernare, dar hoția la BEM nu are nimic cu Alianța. Aici îi... colegii noștri, ca să nu numesc numele. Dumneavoastră ați văzut cine-s, OK? *(Rumoare în sală)*

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Nu, dacă-i OK...

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Diacov:

Da.

Stimați prieteni,

Eu de dimineață stau și privesc, eu aproape că nu am emoții. Dimineață aveam emoții, dar acum nu am, fiindcă eu am trecut prin toate chestiile acestea, de aceea, și domnul Ghimpu, și ceilalți colegi, vă spun încă o dată: ascultați ce spune moșu... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Tot e interesant. (*Rumoare în sală.*) Și asta-i bună. Bine.

Stimați colegi,

Eu revin, puțin liniște, și acuș, o clipă. Eu am să revin și am să rog opinia fracțiunilor, fiindcă noi sîntem, într-adevăr, deja la a șasea oră a ședinței plenului, a șasea oră. Mai avem încă trei persoane care s-au înscris pentru luări de cuvînt, iată de ce, eu, într-adevăr, am venit și vin cu propunerea către dumneavoastră, puțin probabil că o să aflăm ceva nou de la alte două persoane, de aceea vreau să știu, dacă, consensual, acceptați să ne oprim aici și să trecem la luări de cuvînt, e una, dacă vreți să mai puneți niște întrebări, poate, acestor două persoane, mă refer la domnul Barbăneagră și domnul Bodiu de pe listă, luați timpul respectiv un 10 – 15 minute, puneți-le aceste întrebări, dar, într-adevăr, să ajungem la capătul acestor audieri.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deoarece au vorbit pe rînd trei moși, vreau să subliniez că, de fapt, mai este și noțiunea de unchi, unul din... una din derivatele care pot fi tratate, de aceea un moș a spus într-un fel, alt moș, unchi a spus în altfel, dar eu cred că responsabilitatea este în egală măsură a întregii clase politice, fiindcă Gacikevici a venit dintr-o epocă pe care o cunoaștem, "Investprivatbank"-ul din aceeași epocă și celelalte s-au adăugat la cele care au fost, cu contribuția și a noului Guvernator al Băncii Naționale. Da, moșu? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Unchiul, la unchiul, adică?

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Toată lumea știe că eu sînt unchi și mă mîndresc cu nepoții pe care-i am: și Dorin Chirtoacă, și Corneliu Ghimpu, și Lucian Ghimpu, și toți ceilalți, pe care îi am: și Cristina Ghimpu, și Oana Ghimpu. Și părinții lor vin din epoca aceea, și eu am venit. Am crescut toți în perioada sovietică. Dar, cel mai important, domnul Streleț a uitat să spună de unde vine dumnealui – din epoca comsomolului și mentalitatea este comsomolistă. Cum a fost, așa și a rămas. Aici e tragedia poporului, pe care-l reprezentați, domnule comsomolist Strelnîi...

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Ca să avem, așa, o încheiere mai simpatică, odată ce s-a vorbit de unchi, eu chiar v-aș recomanda, pur omenește, luați cartea lui Aureliu Busuioc "Unchiul din Paris". E o carte excepțională. O să aveți o mare plăcere, citind această operă deosebită.

Colegi,

Ce facem?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Președinte,

Dacă-mi permiteți.

Stimați colegi,

A vorbit ministrul finanțelor, a răspuns la întrebări o oră și ceva, eu nu cred că este loc potrivit ca viceministrul finanțelor... n-o să ne spună nimic altceva, decît ceea ce a prezentat ministrul finanțelor. De aceea, propun ca să fie exclus din această listă.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

...cu propunerea, sînt de acord, va răspunde la întrebările Procuraturii, ca președinte al Consiliului de administrație, și domnul Bodiu, s-a făcut prin el sau, ocolindu-l, tot acolo. Trecem la audieri.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Da, sîntem de acord ca viceministrul finanțelor să nu mai fie audiat, dar, în schimb, domnul Bodiu să rămînă... să rămînă pentru audieri.

Domnul Marian Lupu:

Bine, dacă aceasta este opinia plenului, avînd această listă aprobată, domnule Bodiu, vă rog, la tribuna centrală. Dar o să am o rugămintă, domnule Secretar general, compact.

Domnul Victor Bodiu – Secretar general al Guvernului:

Stimate domnule Președinte,
Onorat Parlament,

Într-adevăr, voi încerca telegrafic. Cred că multe s-au spus deja la subiectul respectiv. Deci pe mine mă vizează direct perioada începînd cu data de 28 iunie 2012, atunci cînd a fost aprobată noua componență a Consiliului Băncii de Economii și, de fapt, cînd am preluat în gestiune această situație care s-a creat la Banca de Economii și m-am ocupat cu acest ”crisis management”, dacă-i să vorbim în noțiuni engleziste.

Ceea ce a afectat interesul statului și al acționarului, prin Consiliul aprobat la 28 iunie ne-am pus drept scop să stopăm, de fapt, acel declin și acele probleme care au apărut în perioada începînd cu anul 2007 pînă în prima jumătate a anului 2012. Imediat au fost întreprinse un șir de acțiuni prompte, deci s-a vorbit și antevorbitorii au menționat că a fost înlăturat președintele, vicepreședintele și alți cîțiva manageri-cheie de la conducerea BEM, a fost transformat organul executiv din unipersonal, care a dus, în mare parte, la creditarea de către o singură persoană, în unul colectiv, pentru ca decizia să fie echilibrată. În scopul eliberării Băncii de active nelichide și neperformante, de asemenea, așa cum a menționat și Guvernatorul, și ministrul finanțelor, a fost instituit acel grup de lucru și elaborat planul de acțiuni detaliat privind majorarea capitalului minim necesar și de conformare a coeficientului suficienței capitalului ponderat la risc.

Măsuri concrete care reies din acest plan au fost eficientizarea procesului de realizare a bunurilor din posesia băncii. În acest sens, au fost evaluate activele în posesie, au fost inventariate acele active. Avem 47 noi rapoarte de evaluare, ca să vedem, într-adevăr, dacă gajurile, pe care le are Banca în posesie, sînt la o valoare reală, la acea care a fost în momentul creditării.

În perioada 01 – 08.2012 și pînă la aprobarea Regulamentului de desfășurare a licitațiilor au fost efectuate 10 licitații în sumă totală de 103 milioane lei. În perioada din august curent și pînă la momentul actual au fost recuperate din vînzare și preluare de datorii sau cesiune, creanțe în valoare de circa 8,5 milioane lei. În procese judiciare, inițiate de Bancă în perioada de referință, au fost obținute titluri executorii și depuse spre executare pentru încasarea datoriilor sau exercitarea silită a dreptului de gaj, sau transmiterea benevolă, circa 10 debitori. În activitatea cu activele în posesie, ai căror debitori sînt în proces de insolvabilitate, pentru valorificarea și realizarea de către Bancă a activelor au fost depuse cereri de separare de masa debitoare și suma datoriilor care urmează a fi recuperată este circa 440 milioane de lei.

În procesul lucrului cu creditele neproblematic și neperformante au fost inițiate proceduri de încasare a datoriilor, inclusiv prin executarea dreptului la gaj, pentru 24 de debitori și suma totală a datoriilor de circa 755 milioane lei. Pentru

asigurarea resursurilor, depuse de Banca de Economii în instanțe, au fost obținute și aplicate măsuri de asigurare a acțiunilor Băncii pentru 5 debitori problematici.

În cadrul lucrului grupului de lucru menționat cu creditele neperformante au fost achitate restanțe la credit și dobânzi, precum și alte datorii, în sumă de 14 milioane de lei. La momentul actual, de asemenea, se duc negocieri active cu un grup internațional specializat pentru vânzarea unei părți semnificative a creditelor neperformante și, ca rezultat, Banca își va îmbunătăți substanțial situația, fără să sufere vreo pierdere. Evident, dacă acest lucru va fi dus la bun sfârșit.

În conformitate cu recomandările Băncii Naționale, de asemenea, s-a redus pragul maxim de creditare. Deci Guvernatorul Băncii Naționale a menționat de 3,5 milioane, însă Consiliul, în luna iulie, a redus pragul de creditare până la 1 milion de lei. Deci, orice credit mai mare de 1 milion de lei urma să fie aprobat exclusiv de către Consiliu.

În total, în perioada începând cu iunie anul 2012 și până la ziua de astăzi, fiindcă au sunat mai multe întrebări în acest sens din partea domniilor voastre, au fost acordate 30 de credite în sumă totală de 132 milioane de lei. Nici unul dintre acestea nu este clasificat drept neperformant, compromis, dubios sau problematic, ceea ce demonstrează că acele credite problematice, vehiculate în mass-media, sînt responsabilitate Executivului Băncii din perioada 2007 – 2012, iunie 2012, mai precis.

De asemenea, au fost optimizate toate cheltuielile în cadrul Băncii: de marketing, investiții, salarizare. Au fost renegociate un șir de contracte de chirie, de arendă și economiile anuale s-au estimat la circa 2 milioane de lei.

De asemenea, țin să menționez că, în toată această perioadă volumul depozitelor persoanelor fizice au crescut aproximativ cu 400 milioane de lei. Acestea au crescut treptat, ceea ce demonstrează că populația are încredere în Bancă, iar Banca asigură că... cu lichiditățile sale... ca lichiditățile sale să fie în permanentă creștere. Totuși, la acest capitol, antevorbitorii au vorbit despre evenimentele care s-au produs mediatic în ultima perioadă și ne așteptăm la o cifră mai puțin îmbucurătoare în luna februarie.

Capitalul normativ total al Băncii, la momentul actual, constituie, așa cum s-a menționat, 129 de milioane de lei. A fost dublat față de septembrie, anul 2012, de la 64 de milioane de lei și cu condiția că măsurile, despre care vorbim, cesiunea cea mai mare în părți semnificative ale portofoliului va fi efectuată și sper că audierile de astăzi nu vor perturba acest proces de negociere în cadrul Băncii, să ducă la aceea că Banca, la sfârșitul lunii martie, la 31 martie să aibă capitalul normativ total de peste 200 milioane lei.

Capitalizarea Băncii a rămas la un nivel suficient, deci capitalul acționar al Băncii la 31.12.2000 a înregistrat 854 milioane lei, ceea ce reprezintă 12,9 total din total active.

În final, aș vrea să zic că Banca de Economii a înregistrat indici înalți de lichiditate, așa cum, iarăși, a vorbit și Guvernatorul Băncii Naționale, și ministrul finanțelor, este lichidă, își onorează toate obligațiunile, suma activelor lichide constituie circa 3,29 miliarde lei, deci coeficientul lichidității curente este cel mai

mare pe sistem, 50 la sută, pe cînd minimul impus de Banca Națională este de 20 la sută.

În toată această perioadă, noi am dus... în calitate de Bancă, vorbesc în calitate de președinte al Consiliului de administrație al Băncii, nu în calitate de Secretar General al Guvernului, am dus discuții active cu Banca Națională, cu Ministerul Finanțelor și cu alte instituții, pentru ca toate deciziile și acțiunile să fie întreprinse în aceeași direcție și, ca exemplu, pot să vă aduc aprobarea Planului de redresare a situației de la Banca de Economii, informarea permanentă referitor la situația financiară de la moment a Băncii pentru Banca Națională, raportarea zilnică către Banca Națională și alte acțiuni.

De asemenea, în scopul elucidării faptelor comise de Executivul precedent, care au deteriorat situația băncii, au fost întreprinse următoarele acțiuni ce țin de sesizarea instituțiilor abilitate. Deci, atît Executivul, cît și Consiliul de administrație au efectuat sesizări la Ministerul de Interne, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție cu informație referitor la modul în care a acționat fosta administrație și unii debitori problematici. Unele dosare de credite au fost ridicate de organele de urmărire penală. În procesul acțiunilor de lucru cu datoriile aferente debitorilor problematici Banca a sesizat organele de urmărire competente privind examinarea legalității acțiunilor la primire a resurselor creditoare și utilizarea acestora și, în acest context, au fost transmise 20 de dosare de credite, cele mai problematice.

Apropo, dacă să menționăm despre acele grupuri de debitori, deci vorbind de... în total de 34 de debitori, care astăzi sînt cu acele credite neperformante, despre care s-a vorbit.

Toate aceste acțiuni întreprinse s-au condus de două obiective majore: în primul rînd, protejarea intereselor statului în Banca de Economii și recuperarea unor sume considerabile de bani, fraudatăi din cadrul Băncii. Unele corespondențe, pe care le-am avut în calitate de Secretar general al Guvernului cu instituțiile abilitate, au purtat și caracter secret, deci în cadrul... în cazul în care va fi instituită comisia, vă vom pune la dispoziție toate aceste materiale.

În final, aș vrea doar să fac un apel către toți acei care foarte bine înțeleg, în această sală, cît este de important atunci cînd vorbim despre o instituție financiară să fim foarte precauți. Acesta a fost și mesajul din cadrul Băncii de Economii, care l-am difuzat prin comunicat informativ către mass-media.

Există așa noțiune de silence police atunci cînd orice informație pe care nu a divulgat-o banca, dar încearcă s-o interpreteze altcineva decît banca, este din start o informație neveridică și nu trebuie să fie luată în considerație.

Îmi pare rău să constat că, pe parcursul ultimilor două – trei săptămîni, și vă spun din experiența mea personală în sistemul bancar, pe parcursul a 8 ani am lucrat într-un grup internațional, nu am văzut ca situația în cadrul unei instituții financiare să fie folosită în scopuri politice.

Și fac și apel pe această cale pentru toți acei care fac declarații referitor la Banca de Economii, să fie foarte precauți în diseminarea informației.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Întrebări.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Господин председатель совета,

Насколько я понял из вашего сообщения, есть проблемы со стоимостью с залоговой массы. Скажите, действующее законодательство позволяет или даже обязывает исполнительный орган банка и его наблюдательный совет держать под контролем стоимость залога и в случае ее колебания в меньшую сторону требовать от заемщика либо повышения... повышенных процентов, либо дополнительного залога?

До, скажем так, до конца лета этого года, 12-го я имею в виду, какие были предприняты меры в этом смысле для поддержания залоговой массы на достаточном уровне?

Domnul Victor Bodi:

Vă mulțumesc, stimate domnule deputat.

Întrebarea este foarte pertinentă. Într-adevăr, noi nu mizăm doar pe gajul care, inițial, a fost format ca și garanție. Cu toți debitorii în cadrul aceluia grup de lucru despre care v-am vorbit, se lucrează și s-a lucrat pentru a suplimenta, însă am constatat pe unii debitori situații când ei sînt în imposibilitatea de a veni cu gajuri suplimentare, inclusiv am solicitat garanții individuale de la acționari sau acei care țin cote-părți în întreprinderi.

Pe situațiile în care nu s-a ajuns că gajul a fost suplinit, pe acele dosare am sesizat organele abilitate pentru a porni urmărirea penală, pentru rea-voință și nedorința de a restitui banii băncii.

Domnul Oleg Reidman:

Это понятно, что вы органы, так сказать, пенальные привлекли к этому.

Вы, как только вам не дополнили гаж, то есть залог, вы должны были моментально истребовать кредит обратно.

Domnul Victor Bodi:

Да.

Domnul Oleg Reidman:

Поскольку он не обеспечен. Аșa-i?

Domnul Victor Bodi:

Așa este și v-am spus în informația mea, 14 milioane în rezultatul la astfel de acțiuni au fost returnate băncii.

Domnul Oleg Reidman:

14 милионов из милиарда 300, что-то маловато.

Domnul Victor Bodi:

Da, este puțin, sînt de acord.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Bodrug – Frațiunea PL:

Două întrebări am către dumneavoastră. Prima este Legea nr.146 cu privire la întreprinderile de stat și Hotărîrea de Guvern nr.110 obligă ca în Consiliul de administrație la cota deținută de stat să fie reprezentanții Ministerului Finanțelor și ai Ministerului Economiei.

De ce, întrebarea, 3 ani la rînd nici unul dintre viceministrii economiei, Ministerul Economiei, care au fost propuși sau alți reprezentanți ai acestui minister, nu au fost acceptați în Consiliul de administrație și au fost acceptați doar membrii Partidului Liberal Democrat?

Domnul Victor Bodi:

Vă mulțumesc pentru întrebare, domnule deputat.

Cred că întrebarea nu este către mine. Pachetul de acțiuni se află în gestiunea Ministerului Finanțelor.

Domnul Oleg Bodrug:

Atunci...

Domnul Victor Bodi:

Iar numirea...

Domnul Oleg Bodrug:

Dacă nu-i la dumneavoastră...

Domnul Victor Bodi:

Dați-mi voie să...

Domnul Oleg Bodrug:

Să răspundă ministrul...

Domnul Victor Bodi:

Răspund. Iar numirea reprezentanților în Consiliu din partea autorităților ține iarăși de competența Ministerului Finanțelor.

Din cîte eu cunosc, au fost prezentate și candidaturile Ministerului Economiei, astfel încît să fie respectată norma legală. Într-un final, deoarece din

numărul membrilor Consiliului 5 total, statul deține doar 56 la sută, s-au aprobat 3 membri ai Consiliului.

Domnul Oleg Bodrug:

Eu pot să vă informez că a fost propus un an viceministrul economiei Sergiu Ciobanu.

Domnul Victor Bodi:

Aha.

Domnul Oleg Bodrug:

Și 2 ani domnul Calmîc, și niciunul nu a fost acceptat. Pentru concretizare.

Domnul Victor Bodi:

Cred că întrebarea nu este către mine.

Domnul Oleg Bodrug:

Și acum, dacă îmi permiteți, domnule Președinte al Parlamentului, să adresez această întrebare domnului ministru al finanțelor, poate dumnealui să-mi răspundă la această întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.1.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

La subiectul respectiv noi am avut o discuție personală cu domnul ministru Lazăr, în care am discutat subiectul prezenței candidaților de la Ministerul Economiei în Consiliul de administrație din partea statului.

Personal, eu mi-am expus punctul meu de vedere: că există riscul ca acționarii mici, care intrase pe din spate în Banca de Economii, să încerce să coopteze un nou susținător în Consiliul de administrație.

Atunci...

Domnul Oleg Bodrug:

Dumneavoastră nu aveți...

Domnul Veaceslav Negruța:

Atunci...

Domnul Oleg Bodrug:

...încredere în Ministerul Economiei. Așa înțeleg.

Domnul Veaceslav Negruța:

Încă o dată, vă rog. Atunci în discuție personală cu domnul Lazăr am convenit că atunci dacă există astfel de suspiciuni, se acceptă ca să fie candidat în care este încredere, care va activa și va proteja interesele statului și domnul ministru atunci a spus: nu avem nici o problemă. Cu atât mai mult că a adăugat o frază, cu atât mai mult că nu se știe, pînă la urmă, cu ce se va termina.

Domnul Oleg Bodrug:

Pe...

Domnul Veaceslav Negruța:

A fost discuție între doi miniștri, care și au luat decizie cine să reprezinte, avînd credibilitatea necesară că vor lupta pentru a proteja pachetul statului în Banca de Economii.

Mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Este un răspuns pe care ați încercat să-l dați, dar este foarte și foarte partinic.

Domnul Veaceslav Negruța:

Poate fi...

Domnul Oleg Bodrug:

Sugerează cineva dintre colegi.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări.

Domnul Oleg Bodrug:

A doua întrebare. Cine exact lua decizie, vorbesc de Banca de Economii, evident, referitor la alocarea creditelor?

Domnul Victor Bodi:

În ce perioadă vă referiți?

Domnul Oleg Bodrug:

Perioada cînd ați fost dumneavoastră.

Domnul Victor Bodi:

Deci în perioada în care am fost președinte, numit președinte al Consiliului de administrație, deci începînd cu luna iunie 2012, ca să fie foarte clar, pînă în prezent, așa cum am mai menționat, deci limita de aprobare a creditelor pînă la un milion de lei aparținea organului executiv. Deci președintelui interimar și vicepreședintelui care formează organul colegial. Tot ce este mai mult de un milion

de lei a fost... au fost toate aceste credite aprobate de către Consiliul Băncii de Economii în componența din care fac parte.

Domnul Oleg Bodrug:

Aveți perfectă dreptate și acum să trecem un pic mai înainte de 2012. Cine aproba aceste credite? vorbesc de creditele cele care sînt mai mari, nu vorbesc de creditele mici.

Domnul Victor Bodi:

Iarăși o să-l rog pe colegul meu, domnul ministru...

Domnul Oleg Bodrug:

Domnul ministru al finanțelor?

Domnul Victor Bodi:

...să răspundă, fiindcă eu nu am fost membru al Consiliului în acea perioadă.

Domnul Oleg Bodrug:

Atunci iarăși domnul ministru al finanțelor, vă rugăm.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Conform procedurilor stabilite, dacă o sumă solicitată a creditului depășește un anumit plafon, stabilit de către Consiliul de administrație, decizia aparține Consiliului de administrație.

Dacă suma solicitată este mai mică decît acea cifră, respectiv managementul, președintele băncii poate să ia decizii.

În baza recomandărilor făcute de către Banca Națională, urmare a controalelor efectuate la diferite etape, această sumă, acest plafon a fost permanent în descreștere și a fost stabilit de către Consiliu, pentru a constrînge și a limita posibilitățile managerului de unul singur să se ocupe cu activitatea creditară.

La momentul dat, suma peste care era nevoie de decizia Consiliului de administrație era 90 de milioane, dacă nu greșesc. Asta a fost...

Domnul Oleg Bodrug:

90 de milioane, Consiliul de administrație lua decizia.

Domnul Veaceslav Negruța:

Da. Mai jos de...

Domnul Oleg Bodrug:

Și...

Domnul Veaceslav Negruța:

Mai jos de 90.

Domnul Oleg Bodrug:

Și statul, întrebarea continue, altă întrebare... aceeași întrebare. Și statul care deținea 56 pare-mi-se de... sau, așa pare-mi-se, știind că sînt peste 90, pînă la 90 de milioane, poate lua decizia doar cineva care era sub semnul anumitor întrebări, dumneavoastră ați permis în continuare, aceste 90 de milioane să ia decizia o singură persoană?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Nu interpretați ceea ce v-am spus.

Domnul Oleg Bodrug:

Nu, acestea sînt cuvintele dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu m-am referit la...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Veaceslav Negruța:

...perioada inițială, cînd erau astfel de proceduri. Ulterior, toată suma respectivă a ajuns în descreștere pînă la limita de 5 milioane, reieșind din recomandările care au existat din partea Băncii Naționale.

La etapa în anul 2010, limita era legată direct de gradul de capital care exista în Bancă. Sînt anumiți indicatori despre care cred că domnul Guvernator poate să spună mai mult.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Veaceslav Negruța:

Normele prudențiale care stabilesc.

Domnul Marian Lupu:

Mai compact, colegi.

Domnul Veaceslav Negruța:

Unde e nevoie de decizia Consiliului sau nu.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule ministru,

Aici eu vreau să închei. Dacă dumneavoastră ați permis 90 de milioane, înmulțim la 10 ori... decizii, pentru că permitea legea, înseamnă 900 de milioane. Înseamnă că, evident, ați permis această posibilitate de acordare a creditelor de o singură persoană.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat...

Domnul Oleg Bodrug:

Credite neperformante.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Norma respectivă vine din reglementările stabilite la general de către Banca Națională și reglementări interne stabilite de fiecare bancă în parte.

Eu vorbesc de perioada inițială când, în 2010, abia am avut noua componentă a Consiliului atunci stabilită, reglementările cu sumele, ele au fost chiar și peste 120 de milioane în perioadele anterioare.

Domnul Oleg Bodrug:

Eu vă mulțumesc,

Domnule ministru.

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Domnul Oleg Bodrug:

Permiteți atunci și Guvernatorul Băncii Naționale să ne explice un pic această dilemă apărută nu de...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul...

Domnul Oleg Bodrug:

...astăzi, dar de mai mult timp.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Care este întrebarea, domnule deputat, vă rog?

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule Guvernator,

Exact întrebările au fost: ce s-a întâmplat în perioada respectivă pînă a fi președinte al Consiliului de administrație domnul Bodiș și de cînd este dumnealui? Întrebarea se referă la acordarea creditelor. Cine lua decizia? A doua întrebare. Prima deja am elucidat-o.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Deci în cadrul Băncii funcționează un Comitet de credit. În acest Comitet de credit intră managementul executiv și alți directori de departament. Decizia, teoretic, trebuie să fie luată colectiv. Este primul filtru în fața oricărui credit neperformant, pentru că este un grup de oameni care iau decizii.

Ulterior, această decizie merge... decizia Comitetului de credit merge în sus la președintele Băncii, pe vremea ceea, care ia decizia în limita stabilită de Consiliul de administrație. Consiliul de administrație, în funcție de sistemul de control din bancă poate să dea o limită mai mare sau mai mică pentru președintele băncii.

În cazul nostru, adică în cazul Băncii de Economii, avînd în vedere că situația cu portofoliul de credit se înrăutățește, avînd în vedere că Banca încerca să ascundă creditele neperformante prin companii interpose, avînd în vedere că Banca nu dădea dovadă de, că are dorința de a îmbunătăți calitatea portofoliului, Banca Națională a obligat Banca de Economii, Consiliul Băncii de Economii să aprobe toate creditele inițial pînă la suma de 5 la sută de capital, ulterior pînă la 2,5 la sută din capitalul normativ, iar ulterior deja conducerea nouă a mers și mai jos, pînă la limita de 1 milion.

Dorința noastră a fost, noi nu ne implicăm în activitatea Băncii, dorința noastră a fost de a scoate responsabilitatea Consiliului de administrație în față, astfel încît să nu spună după aceasta că este o persoană sau două în Bancă care fac pierderi, iar Consiliul nu știe despre ce e vorba.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc și eu.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimate domnule Bodiș,

În mare, audierile de astăzi s-au axat pe trecutul și prezentul Băncii de Economii. Numirea dumneavoastră în funcția de președinte al Consiliului de administrație, cît și prezența la tribuna Parlamentului cred că ține mai mult de viitorul acestei Bănci.

Dumneavoastră, personal, cât de încrezător sînteți că Banca de Economii poate fi revigorată, cât de curînd am putea cîștiga încrederea deponenților și agenților economici?

Și a doua întrebare. Care este sprijinul de care ar avea nevoie Banca de Economii astăzi, în particular din partea Parlamentului, ca totuși să putem scoate Banca din situația în care s-a pomenit?

Domnul Victor Bodi:

Vă mulțumesc, stimate domnule deputat, pentru întrebare.

Pentru mine este absolut cert că această instituție financiară, care este una, în primul rînd, de sistem, dar și de ancoră, dacă doriți, pentru sistemul bancar al Republicii Moldova, nu că va supraviețui, dar, cu siguranță, va fi una care va rămîne și va continua activitatea.

Problema însă este că, pornind de la acele atacuri mediatice, fiindcă noi am dispus în cadrul Băncii să acționăm și în judecată acei care au calomniat imaginea Băncii, s-a creat și o altă problemă, pe lîngă creditele neperformante s-a creat problema sau s-a încercat, mai bine zis, să se creeze problema și cu lichiditățile în această Bancă, iar ele se regăsesc evident că în alte bănci. Deci dacă persoana vine și își închide depozitul la noi în Bancă, pleacă evident că în altă bancă din Republica Moldova.

Acel plan de măsuri pe care ni l-am propus, cu realizarea gajelor, cu vînzarea activelor și acel proiect de cesiune despre care v-am vorbit urmează să îmbunătățească semnificativ acel parametru de capital normativ total, fiindcă aici vorbim doar de acest parametru care nu se încadrează în norma legală.

Însă, încă o dată, așa cum am zis în finalul alocuțiunii mele, că acele atacuri mediatice, care se fac într-un scop anumit, nu fac decît să înrăutățească situația și să ne îngreuneze acel mandat pe care îl avem. Dar sînt sigur că, cu suportul tuturor instituțiilor statului, așa cum am zis, acel efort financiar la 31 martie despre, probabil, necesitatea capitalizării sau să ajungem poate într-o situație fericită că nu va fi necesar nici acest aport, este posibil și se implementează de către conducerea Băncii și de către Consiliul de administrație.

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc.

Domnul Victor Bodi:

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dumnezeu să vă ajute în acest lucru!

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Bodi,

Ați menționat că una sau sînt cîteva soluții pentru Banca de Economii pentru a salva Banca sau pentru a normaliza situația ei și una dintre măsuri este o injecție de capital, majorarea capitalului cu aproximativ 700 de milioane a fost vehiculată. Și, în calitate de Secretar general al Guvernului, ați făcut vreun impact, suma aceasta ce o să aducă ca și povară pentru cetățeanul de rînd?

Domnul Victor Bodi:

Mulțumesc...

Domnul Andrian Candu:

O să presupună majorare de taxe, de impozite?

Domnul Victor Bodi:

Mulțumesc, domnule Candu.

Domnul Andrian Candu:

N-o să plătim poate niște...

Domnul Victor Bodi:

Deci, în primul rînd, eu nu am vehiculat nici o sumă în alocuțiunea mea, după cum ați observat și dumneavoastră, la fel ca și ministrul finanțelor, fiindcă acele acțiuni pe care le întreprindem vor determina dacă, în genere, este necesară o injecție de capital sau posibil să nu fie necesar. Aceasta pe de o parte.

Pe de altă parte, orișice, evident că am făcut scenariii mai multe și toate aceste calcule le putem prezenta, însă ele fac parte din acea informație confidențială despre care am vorbit și eu, și ministrul finanțelor, pe care nu putem să v-o punem acum la dispoziție.

În cazul în care veți solicita, cu siguranță și cu mare plăcere o prezentăm în cadrul audierilor sau comisiei care va fi ulterior creată.

Domnul Andrian Candu:

Da, sperăm că va fi o astfel de oportunitate să avem ori o ședință plenară închisă, ori o comisie. Nu la telefon, nu. Evident că nu.

Și o a doua soluție ați spus, este vorba despre vînzarea bunurilor gajate, tot ce poartă denumirea de active toxice. Ați menționat în alocuțiune că ați făcut o reevaluare a lor și că urmează să organizați sau deja sînteți în proces de organizare a licitațiilor. Am deschis acum site-ul electronic al Băncii de Economii la realizarea gajurilor și dați-mi voie să vă dau două exemple și să-mi explicați cum o

să puteți să realizați astfel de gajuri, mai ales după ce menționați că le-ați și mai reevaluat.

Lotul numărul 159. Un teren de pământ de 9 hectare în comuna Trușeni, valoarea inițială pe care o cereți este de 21 de milioane 300 de mii de lei, adică un milion 300 de euro aproximativ. Reiese că cereți pentru terenul de la Trușeni aproximativ 15 euro pe metru pătrat. Aceasta este după o reevaluare? 15 euro pe metru pătrat? În Chișinău nu sînt așa prețuri.

Domnul Victor Bodi:

Noi sîntem obligați conform...

Domnul Andrian Candu:

Sau dați-mi voie să vă mai dau un exemplu. Căci poate e mai elocvent, că să puteți să dați un răspuns mai complet.

Lotul numărul 165 și puteți să le verificați. O clădire de producție, de producere se află într-o stare deplorabilă, sînt poze, nu de alta, altfel nu aș fi știut. Clădirea are 1000 de metri pătrați, prețul ei este 19 milioane de lei. Adică, aproximativ un milion 150 de euro. Adică 1150 de euro pe metru pătrat. Aceasta este reevaluarea de care ați vorbit în alocuțiune și cu prețul acesta vreți să vindeți și așa vreți să recuperați gajurile?

Domnul Victor Bodi:

Stimate domnule deputat,

Răspunsul meu este în felul următor. Conform legii, Banca este obligată, în primul rînd, să expună la vînzare activele în interesul debitorului. Deci la acea valoare care a fost preluată în momentul în care s-a eliberat gajul.

Evident că evaluarea în cazul acestor active arată altă valoare, dar noi sîntem obligați, conform normei legale, să expunem prima dată la licitație conform prețului în interesul debitorului.

Ulterior, conform regulamentului aprobat, avem posibilitatea să mergem în jos și vom recupera într-un final atît cît costă acest bun, ca, ulterior, să mergem în proces judiciar, să recuperăm diferența de la bunul care a fost pus în gaj.

Domnul Andrian Candu:

În acest context al realizării gajurilor, ați vorbit despre o soluție magică și un eventual investitor care are să cumpere o parte din aceste active toxice. Este un secret comercial, dacă am putea să știm care este această companie? Dacă nu aveți sau nu puteți să spuneți.

Domnul Victor Bodi:

În viața noastră nu există, stimate domnule deputat, soluții magice. Deci această soluție despre care vorbesc...

Domnul Andrian Candu:

În privința prețurilor acestea eu văd că e o soluție magică.

Domnul Victor Bodi:

Această soluție despre care vă vorbesc, despre vânzarea unei părți a portofoliului Băncii de Economii, sîntem în negociere cu un grup internațional de colectare a datoriilor și mai multe detalii evident că nu vă pot da.

Domnul Andrian Candu:

Noi sperăm că acel grup internațional, cu care negociați, o să dea și niște garanții, dar garanții nu de pe la cooperative dar ceva de Golden Snitch sau Merrill Lunch cînd o să luați o astfel de decizie.

Domnul Victor Bodi:

Pentru noi este important să recuperăm banii. Deci nu ne interesează absolut nici un fel de garanție, este important ca acea cesiune să urmeze cu, deci să fie, mai bine zis, coordonată cu intrarea banilor pentru bunurile pe care le transmite.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte al Consiliului de administrație al BEM,

Invoc acest prefix, pentru că se discută situația la BEM, nu invoc al doilea prefix. Spuneți-mi, vă rog, și lămuriți acelor care au spus că au avut performanță în 2009. După raportul de astăzi, am înțeles că pînă în 2009...

Domnul Victor Bodi:

Domnule deputat,

Dacă nu vă supărați, puțin mai tare.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci spuneți-mi, vă rog, pentru acei care socot că au avut performanțe cu BEM pînă în 2009, dar după raportul de astăzi am înțeles că în 2009 noi am ieșit cu minus două sute treizeci și ceva de milioane de lei. Cum credeți dumneavoastră falimentul „Investprivatbank” și punerea tuturor răspunderilor pe umerii BEM-lui nu este o povară și a adus la aceea ce se întîmplă astăzi cu BEM?

Domnul Victor Bodi:

Mulțumesc, stimate domnule deputat.

Domnul Gheorghe Brega:

Și dacă cunoașteți suma de la „Investprivatbank” pusă pe umerii BEM.

Domnul Victor Bodiu:

Nu cunosc suma exactă. Dar, așa cum a menționat și colegul meu ministru al finanțelor, problema sau povara „Investprivatbank”, care a fost pusă pe umerii Băncii de Economii, într-adevăr, în perioada 2010 pînă în 2011, pînă cînd a fost aprobată soluția de emiteră a acelor hîrtii de valoare de 400 de milioane, au creat probleme pentru Banca de Economii.

Problema este, însă, că Ministerul Finanțelor urmează să-și recupereze acești bani în procesul de lichidare. Și aici cred că întrebarea este deja pentru Guvernatorul Băncii Naționale, ei sînt acei care administrează procesul de lichidare a “Investprivatbank.” Și, din cîte cunosc eu, au intrat foarte puțini bani în urma acestui proces. Dacă nu greșesc, de ordinul pînă la 10 milioane, ceva de genul acesta.

Domnul Gheorghe Brega:

A doua întrebare.

Deci în total 400 de milioane au fost injectabile, 230 – 630 de milioane. Acum apare întrebarea strict pentru dumneavoastră: cum ați dirijat cu Banca că am ajuns la un miliard 300 de milioane?

Domnul Victor Bodiu:

Încă o dată, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Cum ați dirijat cu Banca dumneavoastră, ca președinte al Consiliului de administrație, că de la 600 de milioane am ajuns la un miliard 300 de milioane?

Domnul Victor Bodiu:

Deci așa cum am zis, toate aceste credite neperformante vin ca urmare a reclasificării în anul 2012...

Domnul Gheorghe Brega:

Sînt de acord, domnule.

Domnul Victor Bodiu:

...dintr-o categorie în alta. Deci această pierdere sau crearea fondului de risc pentru aceste credite a fost ca urmare a unei operațiuni contabile ...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule președinte...

Domnul Victor Bodiu:

...pentru niște credite care au fost eliberate începînd cu anul 2007.

Domnul Gheorghe Brega:

Sînt de acord. Dar este și altă întrebare. Vedeți că, după raportul pe care l-am audiat astăzi, toate creditele acestea de furt au fost date din 2012, din luna noiembrie.

Domnul Victor Bodiu:

Nu este adevărat.

Domnul Gheorghe Brega:

Aceasta aș vrea să aflu: cum? Da vă spun eu.

Domnul Victor Bodiu:

Domnule Brega...

Domnul Gheorghe Brega:

După datele FMI.

Domnul Marian Lupu:

Pe rînd, stimați colegi.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

Întrebare – răspuns. Ascultați-vă.

Domnul Gheorghe Brega:

După datele FMI, pînă în 1 septembrie, au arătat că BEM era în plus cu 38 de milioane, ca, în ultimele trei luni ale 2012, FMI să ne dea că noi avem minus un miliard și jumătate. Iată aici vă întreb pe dumneavoastră.

Domnul Victor Bodiu:

Domnule Brega,

Permiteți-mi să vă răspund. Deci în perioada în care eu m-am aflat în Consiliul Băncii de Economii, începînd cu luna iunie anul 2012 pînă în prezent, au fost eliberate credite în valoare totală de 130 milioane de le. Nici unul din aceste credite nu este compromis, nu este dubios sau se află în altă categorie, pentru care urmează să fie create provizioane.

Deci toate acele provizioane, care au dus în jos capitalul, au fost create, într-adevăr, în luna septembrie. Fiindcă este o obligație a managementului Băncii să se conformeze standardelor Băncii Naționale.

Domnul Gheorghe Brega:

Dacă eu v-am înțeles corect, acestea sînt consecințele creditelor pînă la.

Domnul Victor Bodi:

Exact. Aceasta și am zis.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Victor Bodi:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Alte întrebări către domnul Bodi nu sînt.

Domnule Secretar general,

Mulțumesc.

Domnul Victor Bodi:

Vă mulțumesc și eu, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Și, în acest context, vreau să-l invit la tribuna centrală pe domnul Prim-ministru, care, recent, a venit în sală în cadrul acestor audieri, ca rezultat al invitației plenului Parlamentului.

Vă rog, domnule Prim-ministru.

Domnul Vladimir Filat – Prim-ministrul Republicii Moldova:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimată doamnă vicepreședinte al Parlamentului,

Stimate doamne deputați,

Stimați domnilor deputați,

Onorată asistență,

Bună ziua tuturor.

Avînd în vedere că colegii mei, parte din care fac, din componența nominală a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, au expus, cred că cu lux de amănunte, detaliile care vă interesează, eu nu mă voi referi asupra acestor detalii, doar că avînd în vedere motivația invitației în Parlament suna în felul următor: ca să mă prezint în calitate de președinte al acestui Comitet Național de Stabilitate Financiară.

Vreau să informez că, în baza hotărîii de Guvern, a fost instituit acest Comitet Național de Stabilitate Financiară. Scopul Comitetului este de a asigura o coordonare adecvată între autoritățile publice, delimitarea clară a responsabilităților, precum și realizarea unor acțiuni prompte în caz de șocuri financiare extraordinare. Și, în cadrul acestei hotărîri de Guvern, a fost aprobată și componența nominală. Deci din componența nominală a Comitetului Național de Stabilitate Financiară fac parte: Filat Vladimir – Prim-ministru, care este președintele Comitetului; Drăguțanu Dorin – Guvernatorul Băncii Naționale a

Moldovei, vicepreședinte al Comitetului; Lazăr Valeriu – viceprim-ministru, ministru al economiei; Bodi Victor – Secretar general al Guvernului; Negruța Veaceslav – ministrul finanțelor; Ioniță Veaceslav – președinte al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova; Cibotaru Mihail era la data respectivă, fiind Președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare și Usafii Eduard – Director general executiv al Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

Activitatea Comitetului în nici un caz nu substituie activitatea instituțiilor vizate de deciziile acestui Comitet, rămânând ca, în procesul administrativ al activității, să asigure fiecare instituții o bună funcționalitate într-un domeniu sau altul.

Comitetul, pe de o parte, nu substituie instituțiile, pe de altă parte, nu are ca și obiectiv în activitate rezolvarea problemelor punctuale într-o bancă sau alta. Și vreau să vă spun că stabilitatea financiară nu vizează doar sistemul bancar, vizează întreg sistemul financiar din Republica Moldova.

Pe parcursul activității, am avut mai multe ședințe, aceste ședințe au fost axate pe situații concrete. Este evident că am avut discuții și vizavi de situația de la Banca de Economii.

În acest sens, vreau să scot în evidență că, dincolo de problemele care vizează parametrii necesari de a fi respectați de către Bancă, instituții de Banca Națională, am avut discuții și vizavi de transferul sau, mai bine-spuse, de preluarea de acțiuni a acestei instituții bancare.

Procese-verbale ale ședințelor Comitetului sînt foarte relevante în acest sens. Deciziile au fost consensuale. Și vreau să vă spun că ar indica și asupra unor termene foarte concrete.

Consider că Comitetul respectiv a reacționat la toate informațiile parvenite, iar instituțiile statului urmau să îndeplinească deciziile luate. Însă, în concluzie, eu sînt de părerea că, atunci cînd apare o problemă sau alta și dacă este dorință sinceră de a fi rezolvată, se vine cu soluții în rezolvare. Și eu sper foarte mult că această discuție de astăzi în Parlamentul Republicii Moldova are anume acest obiectiv, în a redresa situația la Banca de Economii, care insistă în a spune, are gradul de lichiditate necesar pentru ca deponenții să fie în siguranță. Și, pe de altă parte, crearea acestei comisii de anchetă speciale a Parlamentului va avea, în cazul instituirii acestei comisii, sarcina de a scoate în evidență toate acele nereguli, care, trebuie să menționez, nu vizează anume perioada la care s-a făcut referință în discuțiile de astăzi.

Problemele la Banca de Economii sînt, din păcate, mai vechi. Să nu uităm că pe seama Băncii de Economii a fost pusă și falimentul Băncii „Investprivatbank” și multe, multe, multe alte probleme pe parcursul timpului.

Acestea fiind spuse, sînt disponibil pentru a răspunde la alte întrebări, dacă ele sînt. Vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,
Întrebări?
Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Prim-ministru,

Din acest Comitet Național de Stabilitate Financiară fac parte mai mulți membri, iar dumneavoastră sînteți președintele acestui Comitet. Spuneți-ne, vă rog frumos, ați fost sesizat vreodată în vederea incompatibilității dumneavoastră în calitate de Prim-ministru și președinte al acestui Comitet Național? Ați fost anunțat de vreun membru al acestui Comitet, de vreun organism internațional?

Domnul Vladimir Filat:

Eu nu văd în ce ar consta incompatibilitatea calității de Prim-ministru și cu cea de președinte al Comitetului Național de Stabilitate Financiară. Discuții în acest sens au existat în urma unei... nici nu știu cum s-o numesc, din partea unei Comisii tehnice a Fondului Monetar Internațional.

Vreau aici să vă atenționez că Republica Moldova este un stat independent, suveran și deciziile, pe care le luăm aici, nu vin în funcție de recomandările sau de deciziile care vin din exterior.

Eu nu cred că problema care este la ora actuală în sistemul bancar, și insist în a spune în sistemul bancar, ține de faptul că o persoană sau alta deține această funcție. Este necesar să ajustăm cadrul legal din Republica Moldova, pentru ca, pe de o parte, tot ce ține de acționari, proprietari în sistemul bancar să fie un exercițiu transparent, iar Banca Națională să-și exercite atribuțiile în funcție de instituție, unică instituție în stat, care are funcții de reglementare în acest domeniu, nu de constatare sau de sesizare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Deci a existat o asemenea recomandare de care nu s-a ținut cont și care a fost neglijată.

Și cea de a doua întrebare la aceeași temă. Colegul dumneavoastră Victor Bodiș este membru al acestui Comitet Național de Stabilitate Financiară, în multipla lui calitate de coleg și, totodată, președinte al Consiliului de administrație al Băncii de Economii, despre care discutăm noi, astăzi, în mod special.

Considerați dumneavoastră că există un conflict de interese în acest sens? Or, acel care verifică, acel care trebuie să asigure stabilitate Băncii, pe care o reprezintă, și altor bănci, totodată este omul care gestionează. Dacă ați sesizat această problemă?

Domnul Vladimir Filat:

Eu nu consider că este o situație de incompatibilitate. Fiindcă, dacă exista această situație, colegii de la Banca Națională, care aprobă membrii în Consiliul de administrație, inclusiv președintele Consiliului de administrație, interveneau și, sigur, nu aprobau această candidatură.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dar dumneavoastră nu sesizați și nu considerați că există o incompatibilitate ca omul care verifică totodată, adică fără să vă sesizeze cineva, că înțeleg că faceți trimitere.

Domnul Vladimir Filat:

Nu vorbeam acum de sesizări, vorbeam acum de decizii. Noi cu toții...

Domnul Valeriu Munteanu:

Dumneavoastră cum considerați?

Domnul Vladimir Filat:

Eu am răspuns la această întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1

Domnul Victor Bodiu:

Doar o precizare. Cancelaria de Stat asigură doar Secretariatul acestui Comitet și nu are alte atribuții în cadrul acestui Comitet.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин Премьер-министр,

Скажите, как часто и в какой форме руководимое вами Правительство оценивает действия подчиненных Вам министров или чиновников подчиненных Правительству, являющихся представителями государства, распоряжающихся собственностью государства в государственных предприятиях? И конкретно: что или как оцениваете вы лично действия тех представителей Правительства, которые участвовали в Совете Банка де экономий и участвуют там сейчас?

Спасибо.

Domnul Vladimir Filat:

Desigur, situația care este la Banca de Economii vizează și responsabilitatea celor care au fost delegați în administrarea Băncii din partea statului. Acest grad de responsabilitate urmează a fi stabilit în procedura stabilită. Însă, iarăși, aici trebuie să facem delimitări foarte clar și la nivel de competențe. Eu cred că în cadrul dezbaterilor s-a discutat la acest subiect, inclusiv vizavi de perioada în care Banca de Economii nu a avut Consiliul de administrație funcțional.

Și vreau să vă spun că, în acest sens, noi am avut înțelegeri multiple în cadrul discuțiilor și deciziilor Comitetului de Stabilitate Financiară cu termeni foarte clari pentru clarificare, oferind, așa era obiectivul, posibilitatea Băncii să funcționeze cu toată capacitatea. De aceea, încă o dată, urmează să fie stabilită responsabilitatea fiecăruia în parte.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Am două întrebări. Prima, în calitatea dumneavoastră de Președinte al Comitetului Național de Stabilitate Financiară, și a doua – în calitatea dumneavoastră de Prim-ministru.

Într-adevăr, faptul că a fost creat Comitetul Național de Stabilitate Financiară este un lucru bun, ați enumerat și componența acestuia, probabil pentru a accentua că responsabilitatea este comună și sînt de acord aici. Vreau să vă spun că ați acționat foarte prompt în cadrul atacurilor, așa-numitelor atacuri raider din iunie – iulie 2011, chiar a doua sau a treia zi. Ceea ce a fost corect și este cred că un lucru bine venit și trebuie să-l apreciem.

Însă întrebarea este: totuși, astăzi, Guvernatorul Băncii Naționale, care, cred că încă este prezent aici, de la tribuna unde sînteți dumneavoastră, a spus că, după zeci de încercări de a sensibiliza conducerea Comitetului Național de Stabilitate Financiară, atitudine și ședința a fost doar pe data de 6 februarie 2013.

Întrebarea este logică: sau Banca Națională nu a insistat ca subiectul acesta să fie discutat la Comitetul Național, sau ceva nu este clar aici? Aceasta este prima întrebare în calitate de Președinte al acestui Comitet.

Domnul Vladimir Filat:

Domnule deputat,

Nu era vorba de insistență. Noi am avut în discuție această problemă, care vizează Banca de Economii, de nenumărate ori. Însă, încă o dată, nu Comitetul Național de Stabilitate Financiară ia decizii, într-un sens sau altul, pentru a asigura implementarea acelor decizii luate.

Vizavi de, așa cum ați spus dumneavoastră, „așa-numitul atac raider”, da? Eu nu aș folosi această primă parte „așa-numit”. Pentru că, în principiu, a fost preluare de acțiuni foarte clar, stabilită că această preluare de acțiuni, inclusiv la

Banca de Economii, a fost ilegală. S-a reușit în cazul unei bănci, să nu dau denumiri, să fie reîntoarse aceste acțiuni, în alte cazuri situația a rămas neschimbată. Mai mult ca atât, noi nu avem clarificare, pînă la momentul actual, cine a făcut acel atac și cine sînt responsabilii?

Domnul Igor Dodon:

Domnule Prim-ministru,

Am spus „așa-numitul”, pentru că sîntem în plenul Parlamentului, unde vorbim în termeni legali. În legislație nu este noțiunea de „atac raider.” În caz în care va veni o astfel de inițiativă și va apărea, vom vorbi în termeni legali. De aceea și am spus „așa-numitul.”

Însă întrebarea este: a fost sau nu discutat subiectul cu capitalul propriu de la Banca de Economii, în perioada de pînă la 6 februarie 2013, la acest Comitet, pe care dumneavoastră îl conduceți? Aceasta este doar întrebarea.

Domnul Vladimir Filat:

Noi am discutat această problemă și la Comitet și vreau să vă anunț că a fost instituit și un subcomitet tehnic al acestui Comitet de Stabilitate Financiară, în cadrul căruia s-a discutat în detalii acest subiect.

Domnul Igor Dodon:

Eu vreau să vă spun, domnule Prim-ministru, că, dacă acest Comitet și întregul act de guvernare activau împreună, atunci noi la o astfel de situație, pe care o discutăm astăzi, nu ajungeam.

A doua întrebare, domnule Prim-ministru, în calitate de Prim-ministru deja. Astăzi, am pus cîteva întrebări ministrului finanțelor cu o întrebare foarte clară: ce facem mai departe? Am auzit răspunsuri și declarații că, cel mai probabil, va fi necesar să găsim bani bugetari, pentru a salva această situație. Acum nu ne referim și întrebarea nu este către dumneavoastră: cine este vinovat? O să ne clarificăm. Va fi Comisia de anchetă, ne vom clarifica. De unde găsim bani în situația în care bugetul este deficitar?

Dumneavoastră, în calitate de Prim-ministru, care urmează, ca Executiv, să asigurați stabilitatea socială, economică în Republica Moldova, vrem să auzim părerea dumneavoastră, în calitate de Prim-ministru, face față Guvernul acestei situații cînd, probabil, va fi necesar de cîteva sute de milioane de lei în cazul bugetului deficitar sau nu?

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc de întrebare și grija față de cetățean este una salutară, și vreau ca această grijă să fie manifestată de către toți, indiferent că sîntem la guvernare sau în opoziție, și eu încă o dată revin prin a spune că tare sper că această discuție de astăzi va veni în a contribui la stabilizarea situației la Banca de Economii. Și nu este vorba de o declarație politică, ca să nu fie făcute calificări.

Eu vreau ca acei, care înțeleg că, prin anumite gesturi și declarații, atacă un politician sau un anumit partid politic, se înșală. Este vorba de cetățenii Republicii

Moldova care au nevoie de liniște, au nevoie de stabilitate și au nevoie să fie încrezuți în instituțiile statului și ca instituțiile statului, domnule deputat, să funcționeze, într-adevăr, în unison. Și atunci când apare o problemă, să nu avem puncte divergente și acțiuni contradictorii.

Eu vreau să vă spun că, la ora actuală, nu cred că avem formulată ideea finală de redresare la Banca de Economii. La ora actuală, pot să spun că avem lichidități necesare pentru a asigura această siguranță pentru depunători.

Când va fi elaborat proiectul final de soluționare, cu certitudine, vom avea această discuție și în Comitetul de Stabilitate Financiară, și la Guvern, și, cu certitudine, vom veni și în Parlament.

Vizavi de buget deficitar și multe alte aprecieri. Eu aș solicita să nu anticipăm lucrurile, să nu creăm și mai multă agitație înainte de timp. Când va veni momentul să prezentăm cifrele și când va veni momentul pentru a prezenta informații, nu imaginare, dar reale, vom face acest lucru.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Prim-ministru,

Vreau să vă spun, în calitate de deputat...

Domnul Vladimir Filat:

Dacă-mi permiteți...

Domnul Igor Dodon:

Da, poftim.

Domnul Vladimir Filat:

Vizavi de modul în care au activat instituțiile statului.

Eu cred că discuția, pînă la urmă, este una, așa, scoasă dintr-un context general, discutată pe părți, fără a discuta contextul.

Asupra Băncii de Economii, pe parcursul timpului, au fost mai multe atentate, vorbesc în sensul direct al cuvîntului. Vreau să vă aduc aminte și de anul 1999, cînd a fost necesară adoptarea unei Hotărîri de Guvern pentru ca statul să revină, avînd capital majoritar, în această instituție bancară. Vreau să vă aduc aminte că și ulterior au fost multe situații, în urma cărora s-a intervenit, inclusiv de către actualul Parlament, adoptîndu-se decizia privind emisia hîrtilor de valoare în sumă de 400 de milioane de lei. Și eu vreau să vă spun că pentru unii chiar trebuie de explicat acea decizie, pentru că ea a fost unica posibilă, pentru că acei bani au fost preluați în urma falimentului Băncii "Investprivatbank". Dar, mă rog...

Mai departe. Nu întîmplător anumite decizii și anumite lucruri s-au întîmplat la Banca de Economii. S-a vorbit de la această tribună astăzi, într-o manieră, așa, didactică, despre faptul că s-au preluat credite neperformante de la unele bănci de către Banca de Economii, uitîndu-se să menționeze care anume sînt acele bănci și, dacă o să vă uitați la denumire, în spatele acestor bănci n-o să regăsiți pe acei care stau la această tribună sau a prezentat raportul de la această tribună.

Să vă mai spun, mai departe, în acest sens, un lucru, și este nu doar percepția mea, este un lucru cunoscut de foarte multă lume din această sală. Toată această diminuare a capitalului la Banca de Economii, inclusiv tergiversare în a numi Consiliul de administrație a avut un singur scop: pentru a slăbi banca, pentru a se ajunge în situația în care să se ceară majorarea de capital, statul fiind în dificultate în acest sens, pentru ca minoritarii să vină, bine-mersi, să vină cu acest aport la capitalul social, pentru ca, sigur, să schimbe raportul.

De aceea, eu sincer vreau să vă spun că am mare speranță că Comisia de anchetă parlamentară va examina foarte atent toate aceste elemente, la care m-am referit, și multe altele, la care încă ne vom referi și vi le vom prezenta pentru ca informarea să fie una totală asupra tuturor aspectelor în acest caz.

Domnul Igor Dodon:

Se poate, da?

Domnule Prim-ministru,

Doar o mică remarcă...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Dodon,

Două întrebări au fost.

Domnul Igor Dodon:

Da, da.

Domnule Prim-ministru,

O mică remarcă... 30 de secunde, 20 de secunde... O mică remarcă: pentru noi și pentru cetățenii care ne privesc acum, dumneavoastră, de la tribuna centrală, sau acei care stau acolo, pe scaune, pînă nu demult ați fost o guvernare unică și responsabilitatea este comună.

De aceea, să spună că este de vină Ministerul cutare sau cutare cred că ar fi o greșeală, în opinia noastră, însă vreau să spun la mesajul care l-ați dat dumneavoastră. Eu, personal, și grupul parlamentar, pe care îl conduc, am dat dovadă de maturitate politică de mai multe ori pe parcursul ultimilor luni. Și vreau să vă spun că interesul nostru este ca această situație să fie salvată. Pentru că dacă Banca de Economii va avea probleme, vom avea toți probleme...

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Domnul Igor Dodon:

...indiferent de culoarea politică.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule Prim-ministru,

Dumneavoastră, acum câteva minute în urmă, v-ați referit la preluări de credite neperformante ale unor bănci, pe care precum că le-a acceptat Banca de Economii. Ați putea dumneavoastră aici, de la tribuna centrală, să enumerați acele bănci, creditele neperformante ale cărora au fost preluate de Banca de Economii?

Domnul Vladimir Filat:

N-o să fac acest lucru, stimate domnule deputat, nu că nu mi-aș dori, dar pentru că eu consider că legea trebuie să fie egală pentru toți. Astăzi s-au enunțat denumiri de instituții, astăzi s-au enunțat cifre și multe alte lucruri, care categoric cad sub incidența secretului comercial. Și vreau să vă spun că lucrul acesta este unul periculos, și, mai mult decât atât, consider că anume în Parlamentul Republicii Moldova legea trebuie să fie respectată cu strictețe.

Dar dacă vă interesează foarte mult, domnule deputat, care sînt sau... da, care sînt denumirile acestor bănci, eu vă voi spune personal dumneavoastră, după ce voi încheia prezentarea.

Domnul Iurie Muntean:

Bine.

Avînd în vedere că eu am dreptul și la a doua întrebare, o să încerc să îngustez marja.

Spuneți-mi, vă rog, printre acele bănci a figurat Banca "Victoriabank", banca bine-cunoscutului Vladimir Plahotniuc?

Domnul Vladimir Filat:

Domnule deputat,

Eu mă voi apropia de dumneavoastră după ce voi...

Domnul Iurie Muntean:

Mulțumesc. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Făceți "mejdusoboicik" olecuțică.

Domnul Vladimir Filat:

Secret...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Filat:

Nu se poate, secret, secret comercial...

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rînd, o mică replică la grupul cel parlamentar care are foarte mare grijă de populația noastră. Deci grija voastră ori e la nivelul secerei, ori la nivelul ciocanului, nicidecum împreună nu.

De aceea, acum întrebare: nu vă supărați, dar o să folosesc prefixul în calitate de care sînteți invitați, cum sînteți invitați, dumneavoastră în calitate de Prim-ministru.

Domnule Președinte al Comitetului de Stabilitate pe Piața Financiară,

Spuneți-mi, vă rog, cum putem noi acum să interpretăm răspunsul dumneavoastră în momentul în care dumneavoastră ați ignorat recomandările Fondului Monetar Internațional că nu puteți fi președinte al acestui Comitet și, totodată, în calitate de Prim-ministru, care pretindeți că trebuie să fim în Uniunea Europeană, și noi toți pretindem, invocați în Parlament niște legi mult mai puțin importante, să nu le ignorăm imediat trebuie să le adoptăm.

Spuneți-mi, vă rog, cum... discrepanța aceasta dintre două funcții la dumneavoastră se înscrie?

Domnul Vladimir Filat:

Domnule Brega,

Nu vă supărați, eu cred că n-o să reușesc să vă răspund la această întrebare și vă rog să nu vă supărați pentru acest lucru.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

O mică replică domnului Brega.

Domnule Brega,

Înainte de a da replici la adresa Frațiunii Partidului Comuniștilor, vă rog, mai bine să treceți testul de alcoolemie. (*Rîsete în sală.*)

Domnule Brega,

Sînteți beat. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Petreco,

În dependență de dumneavoastră, niciodată n-am fost nici beat, nici drogat. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu v-aș ruga un singur lucru: poate cumva și pare veselie o asemenea retorică de un nivel foarte jos, dar nu uitați că retorica fiecărui deputat în această sală formează, în general, imaginea instituției per ansamblu. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

În calitate a dumneavoastră de...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Guma,

Întrebarea...

Domnul Valeriu Guma:

Da, da, eu... (*Rumoare în sală.*) liniște în sală...

Domnul Marian Lupu:

Ce-i în sală nu vă interesează.

Domnul Valeriu Guma:

Domnule Prim-ministru,

Adevărul este unul foarte trist, că prilejul cu care vă vedem astăzi în Parlament nu este cel mai fericit, dar, totodată, poate am să fac aluzie la unele evenimente care au fost pe parcursul ultimelor luni, dar faptul că în Banca de Economii nu era totul în regulă, dacă spunem așa, mai simplu, se furau bani (*rumoare în sală*), agenții economici, businessul, oamenii de afaceri trimiteau mesaje pe parcursul a mai mult timp că lucrurile nu stau foarte bine acolo. Și dacă, cum spune domnul Voronin, aluzii că la "Pădurea Domnească" mulți demnitari de stat, chipurile, n-au știut, nu-mi vine a crede că, și în cazul Băncii de Economii nu s-a știut și întrebarea este una.

Eu sînt convins că nici dumneavoastră, nici oamenii care înțeleg că a face un business și a face o afacere, și a câștiga bani nu este un lucru simplu, să fure într-asa măsură... Eu vreau să vă întreb pe dumneavoastră, în cazul cu "Pădurea Domnească" s-a clarificat, s-au dus și capete, aici noi, acei care... (*rumoare în sală*) vrem să aflăm o dată și o dată și să facem ordine, vom vedea niște pași concreți, să fie pedepsiți niște oameni, nu numai "sbitîi liotcik Gacikevici", dar și acei care au răspuns, într-un fel sau altul, că sînt mai multe persoane? Nu vreau să învinuiesc pe cineva concret. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Asta a fost întrebarea.

Domnul Vladimir Filat:

Domnule Guma,

Este o diferență între o situație și alta.

Aici lucrurile nu au fost ascunse, toată lumea știa despre problemele care sînt, discuțiile au fost suficiente, în sensul în care să fie rezolvate, iar vizavi de responsabilitate, ca și în cazul la care v-ați referit, Parlamentul urmează să se clarifice. Și, revenind la mesajul transmis de către domnul deputat Dodon.

Guvernarea este unică și acum, domnule Dodon. Faptul că sînt discuții contradictorii, aceasta nu înseamnă că încearcă cineva să-și dizolve responsabilitatea. Aceasta, așa, ca să vă fac o precizare.

Domnul Valeriu Guma:

Bine, domnule prim-ministru, sper să fie o anchetă echidistantă și să fie rezultate.

Domnul Vladimir Filat:

Da, și eu sper.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Dodon.

Ați avut 2 întrebări. Scurt.

Microfonul nr.4, dacă ați...

Domnul Igor Dodon:

Domnule Prim-ministru,

Cu regret, nu vedem o guvernare funcțională și aceasta nu este opinia mea, este opinia cetățenilor Republicii Moldova și, în acest sens, vreau să vă spun un lucru: recent, guvernul din Bulgaria a făcut un pas important, responsabil, dînd dovadă de maturitate politică.

Întrebarea este simplă, retorică, dacă doriți: dacă cade Banca de Economii, doamne ferește, sau dacă situația se înrăutățește în țară, dumneavoastră sînteți gata să vă dați demisia de onoare?

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Nu, eu nu vreau să răspund, eu vreau doar să spun ceva.

În istorie au mai existat din cei care au dat foc la casă, la oraș, la țară pentru a-și obține un interes îngust, politic. Și eu vreau să vă spun că aceste exemple nu sînt cele mai relevante pentru noi. Eu sînt absolut sigur că, prin acțiuni, nu prin declarații și prin creare de panică, orice problemă în Republica Moldova poate fi rezolvată. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Prim-ministru,

Aici s-a constatat, prin declarațiile și informațiile expuse astăzi, că grosul problemei la Banca de Economii, bineînțeles, sunt depozitele neperformante... Împrumuturi...

Domnul Vladimir Filat:

Credite...

Domnul Andrian Candu:

Credite neperformante, evident, și că majoritatea dintre ele sau o bună parte din ele au fost date anume în perioada noiembrie – decembrie 2010, anume în perioada electorală. Aveți ceva informații suplimentare sau aveți unele idei?

Domnul Vladimir Filat:

Domnule deputat Candu,

Eu nu am dat credite și nu dau, și sper să nu mă ocup cu această activitate. Încă o dată, perioada respectivă urmează a fi analizată, concluziile trase, dar eu vreau să vă spun că și parte din grosul problemei care este, pe de o parte, este acest transfer de credite neperformante, mai bine spus, răscumpărare de credite neperformante, iar altă parte, vine și în urma acordării creditelor de pînă în 2010 la întreprinderi strategice, care așa se considerau ele, și care, din păcate, cu responsabilități mai mari nu către Banca de Economii, dar către alte bănci.

Dar, încă o dată, eu nu aș vrea acum să intru în detalii tehnice, sînt colegii care v-au prezentat informația, urmează să fie analizată în continuare pentru a trage concluziile de rigoare.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Prim-ministru,

Probabil, n-ați auzit sau v-au dezinformat colegii, dar tot aici s-a clarificat că creditele neperformante, la care vă referiți, la întreprinderile de stat sau strategice, reprezentau vreo 300 de milioane pînă în anul 2009, dar astăzi noi vorbim despre 1 miliard și 300 de milioane. Este o diferență foarte mare.

Și a doua întrebare.

Domnul Vladimir Filat:

300 de milioane aceasta-i o cifră considerabilă pentru Bancă de Economii.

Domnul Andrian Candu:

Nu, 1 miliard 300 este o cifră astronomică pentru Banca de Economii și pentru Republica Moldova. De aceea, să avem o înțelegere a măsurilor.

Și a doua întrebare.

Dumneavoastră sînteți președintele Comitetului de Stabilitate și din declarațiile, și din expunerile de astăzi, înțelegem că acest Comitet a fost informat de foarte multe ori și dumneavoastră personal ați spus că ați desfășurat ședințe, ați

avut discuții. Care sînt acțiunile întreprinse sau care au fost decise ca să fie întreprinse de acest Comitet, exact, nu, pur și simplu, căci am luat măsuri, dar care anume, ce anume trebuia să fie făcut și nu a fost făcut sau ce ar fi trebuit să ia ca decizie acest Comitet?

Domnul Vladimir Filat:

În primul rînd, nu s-a constituit Consiliul de administrație pentru a face regulă în managementul băncii. Și, în acea perioadă de timp, s-au întîmplat sau s-au agravat lucrurile. Eu pot să fac trimitere și la procesele – verbale, dată, înțelegeri realizate ș.a.m.d.

Doi. Vizavi de acțiunile care urmau să fie întreprinse atît de Consiliul de administrație, cît și de Banca Națională. Eu vreau să revin în a spune că nu Comitetul de Stabilitate Financiară este instituția care trebuie să acționeze. Sînt instituții stabilite prin lege, dar nu prin decizii colective.

Domnul Andrian Candu:

Are vreun sens acest Comitet atunci, în general?

Domnul Vladimir Filat:

Da, acest Comitet nu are scop în activitatea sa doar examinarea unei situații la o bancă sau alta. Eu vreau să vă aduc aminte că noi am avut în examinare inclusiv situația de la "Universalbank". Deja pot să denumesc... să spun această denumire. Banca este falimentată deja... și eu vreau să spun că nu am auzit ca cineva să poarte răspundere pentru acest lucru. Statul nu este proprietar acolo. Ca să nu mai vorbesc și despre "Investprivatbank", pentru care statul a plătit direct 400 de milioane de lei. Și vreau să vă spun că, iarăși, statul nu are nici o atribuție la aceste bănci.

Aceasta eu trebuie să înțeleg că Banca Națională n-a avut nici o responsabilitate de ce s-a întîmplat acolo? Eu nu spun aceste lucruri pentru a transfera responsabilitatea, dar lucrurilor, iarăși, trebuie să le fie spuse pe nume, conform competențelor. Aici nu este vorba doar de sesizare, este vorba și de intervenție. Mai mult decît atît, vreau să vă spun că am avut discuții foarte serioase și rezolvată problema în cazul unei bănci importante cu capital străin în Republica Moldova, dar și cu ceea ce ține de stabilitatea financiară.

Nu este vorba doar de sistemul bancar, este vorba și de sistemul bugetar, este vorba și de corecțiile care trebuia să le facem la o anumită perioadă de timp, înainte de ședința Guvernului, cînd aprobam decizii vizavi inclusiv de modificarea politicii fiscal-bugetară.

Deci activitatea e mai largă un pic, nu administrativă, într-un caz sau altul.

Domnul Andrian Candu:

Nu e o întrebare, e doar o remarcă și aceasta pentru ca să fiți informat corespunzător, că iarăși se pare că nu sînteți informat.

Cea mai mare problemă cu creditele neperformante a fost desfășurată sau realizată, sau aceste credite au fost date cînd Consiliul Băncii ea funcțional.

Aceasta s-a menționat. De aceea, probabil, ar trebui să fiți informat mai bine.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Andrian Candu:

Și să controlați...

Mersi.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Am observat că șirul întrebărilor regizate din sectorul păpușarului urmăresc nu altceva decât falimentarea Băncii de Economii. Cel puțin așa o impresie am după ce a declarat, și-a pus întrebarea domnul Dodon sau întrebare – constatare. Și astfel mă duce la gândul că acest sector, tot dirijat din sectorul păpușarului, mai urmărește un atac raider, încă unul, asupra Băncii de Economii.

Eu am o rugămintă, considerați aceasta ca și răspuns. Vă urmărește acum întreaga țară, mii de deponenți ai Băncii de Economii, unei Banci foarte importante în țara noastră, spuneți-le, vă rog, oamenilor, au ei... să aibă ei grijă sau ce trebuie, ce sentimente acum, astăzi, trebuie să aibă, sînt în deplina lor securitate depunerile sau nu?

Ce griji trebuie să aibă ei astăzi? Totul este bine sau nu? Așa să fie tot calm, pentru că toată țara ne urmărește astăzi.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Deponenții la Banca de Economii sînt în siguranță. Banca are lichiditățile necesare, iar instituțiile statului, atît guvernamentale, cît și sub control parlamentar, trebuie să întreprindă toate acțiunile necesare pentru ca această Bancă să aibă viitor, pentru că este o Bancă importantă, așa cum ați menționat, una de sistem, care influențează în modul cel mai direct într-un sens sau altul întreg sistemul bancar din Republica Moldova.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Vladimir Filat:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – *Fracțiunea PL:*

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Banca de Economii a fost surprinsă într-un trafic de spălare de bani. Dacă cumva Comitetul pe care îl dirijați a făcut careva demersuri ca să depisteze care este implicația totuși Băncii de Economii în această structură?

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc, domnule deputat, pentru întrebare.

Este vorba de perioada anului 2008. Am fost sesizat direct din partea unor companii din Marea Britanie. Imediat după acea sesizare, am adresat nu interpelări, dar adresări către instituțiile statului, abilitate cu funcții în acest domeniu, și este vorba și de Centrul Național Anticorupție, și de Procuratura Generală.

Din informațiile pe care le dețin, pe acest caz a fost deschis dosar penal și se investighează cazul.

Domnul Vladimir Saharneau:

Și a doua întrebare. Mă bucur că ați venit să spuneți că sîntem o guvernare comună. De fapt, din 13 februarie, cînd ați dat foc la casă, noi credeam că nu mai sîntem o guvernare comună.

O întrebare pe care trebuie să v-o pun, din cele ce au transpărut în opinia publică, înregistrările telefonice. Dumneavoastră sînteți într-o discuție cu șeful Inspectoratului Principal Fiscal, în care îi spuneți că referitor la „Drăxlmaier” să coboare amenda de la 500 de mii la 20 de mii de...

Nu credeți că pentru ”un coup de telephone” dumneavoastră ați prejudiciat statul de 480 de mii de lei?

Și dacă nu este poate timpul ca să renunțăm la asemenea manieră de guvernare sub care Partidul Liberal nu subscrie și chiar dacă rămînem împreună și de acum înainte v-ar recomanda să renunțați la asemenea manieră.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Rog să ne ținem de subiectul audierilor. Retic.

Domnul Vladimir Filat:

E retorică?

Domnul Marian Lupu:

E retoric.

Domnul Vladimir Filat:

Da, dar eu aș vrea retoric să răspund.

Domnule Saharneau,

Eu vă doresc domniei voastre, tuturor celor prezenți și tuturor cetățenilor Republicii Moldova, să nu fie niciodată în situația în care să se gîndească că

telefoanele lor sînt ascultate, cã poșta electronicã este accesibilã pentru acei care vor sã facã regulã în țarã, în ghilimele, pentru ca corespondența lor sã fie supusã riscului.

Și vreau sã vã spun, dincolo de toate speculațiile, vizavi de aceste așa-numite înregistrãri, datoria noastrã, a celor care am primit mandat din partea oamenilor, este sã asigurãm cetățeanul cu drepturi și libertãți, iar pe acei care încalcã drepturile și libertãțile fundamentale sã-i ducem în fața justiției și sã rãspundã.

Acum, vizavi de activitatea unui Prim-ministru. Eu, nu retoric, dar, așa, doar imaginar, cunoscînd un pic, aș vrea sã ascult cam cum se dau indicații la Partidul Liberal, așa, care este împotriva unei asemenea maniere.

Dar respectînd drepturile și libertãțile fundamentale, mai bine nu-mi trebuie. Activitatea nu este una de statist și eu aș vrea sã vã aduc aminte tuturor, celor aflați în aceastã salã, care erau discuțiile vizavi de Compania „Drãxlmaier” și cît de politizatã a fost acea problemã care, de altfel, avea caracter administrativ.

Eu vreau sã vã spun cã în spatele acestei discuții a fost și analizã, care prevedea inclusiv amenda minimã și eu vreau sã vã spun cã am fãcut ceea ce a trebuit, pentru cã pentru Republica Moldova investițiile strãine sînt determinante și o sã fac în continuare tot ce este necesar pentru ca investiții strãine sã fie cît mai multe în Republica Moldova și sã fie stabile.

Eu vã mulțumesc frumos pentru atenție și permiteți-mi sã mã apropiez de domnul Muntean, sã-i rãspund la întrebare. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi, aici...

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Tot pentru cã am fost vizat, o sã-l rog pe domnul Prim-ministru sã fie foarte atent, dupã aia o sã-i aloce timp suficient comunistului Iurie Muntean și o sã-i explice tot ce vrea sã-i spunã.

Eu vreau sã vã asigur, domnule Prim-ministru, cã la Partidul Liberal nu existã o discrepanțã atît de mare între vorbe și fapte.

Or, în anumite situații, existã, aparențele înșealã. Eu vreau sã vã spun cã nu existã un astfel de stil de guvernare și înțelegere a democrației așa cum am vãzut noi sãptãmîna aceasta.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Aici sîntem ajunși pe ultima fazã de, fazã de ultimii sutã de metri. Avem înainte încã 3 luãri de cuvînt. Înainte însã de a invita colegii noștri care s-au înscris pentru aceastã luare de cuvînt, vreau sã rog cu multã amabilitate domnul Guvernator al Bãncii Naționale sã se apropie de microfonul nr.1, rog sã-l includeți.

Noi am discutat mult astăzi. N-o să continuăm să discutăm trecutul. Pentru aia o să fie instituită o Comisie de anchetă. Pe noi ne interesează viitorul.

Domnule Guvernator,

În cadrul dezbaterilor de astăzi s-a spus foarte clar că dacă, deci un careva termen-limită pentru aplicarea de soluții este ziua de 31 martie, sfârșit de martie.

Repet încă o dată, aplicarea de soluții. Nu propuneri de soluții, nu discuții dar deja aplicarea lor. Așa-i?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Așa este.

Domnul Marian Lupu:

Așa-i. Fie că este vorba de un investitor, fie că este vorba de injecții financiare din bugetul țării.

Domnul Dorin Drăguțanu:

Absolut și, desigur, ar fi bine de știut cu mult înainte de timp.

Domnul Marian Lupu:

Iată aici vin cu întrebarea, domnule Guvernator. Dacă în data de 31 martie cel târziu aceste soluții trebuie să fie deja aplicate, care este termenul-limită când o soluție sau alta trebuie deja să fie anunțată?

Or, dacă este acest investitor, când termenul-limită pentru semnarea acestui contract de răscumpărare a activelor toxice, ori dacă este vorba de injecțiile statului când trebuie să vină în Parlament proiectul de lege?

Domnul Dorin Drăguțanu:

Domnule Președinte,

Măsurile trebuie de luat neîntârziat. Dumneavoastră trebuie să luați în considerație că orișice decizie, chiar și de majorare a capitalului necesită timp pentru anumite proceduri fizice organizatorice.

Este nevoie de o decizie a Adunării generale a acționarilor. Este nevoie de o decizie a Parlamentului ș.a.m.d. Pentru aceasta este necesar de timp. El poate varia în funcție de conlucrarea sau nu, în funcție de găsirea soluțiilor și compromisului.

Prin urmare, eu nu o să... o să mă feresc să dau când trebuie. Răspunsul este neîntârziat.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Eu aceasta am vrut să știu, nu doar eu, dar și dumneavoastră, că dincolo de dezbateri și de discuții responsabilitatea noastră ce urmează este aplicarea soluțiilor.

Gestionarul trebuie să vină cu propunerea, iar noi va trebui să o examinăm și să decidem. Aceasta în cazul dacă va fi nevoie de modificarea legii. Atrag atenția

că sîntem pe final de februarie. Iată de ce voi profita de prezența aici a conducerii Consiliului de administrație.

Vă mulțumesc, domnule Guvernator.

Toți cei care sînt responsabili de gestionarea în continuare a situației, timp nu este mult. Timp pentru vorbe nu mai este deloc. E timpul de acțiuni și eu vreau să solicit să vedem aceste acțiuni.

Mulțumesc.

Luări de cuvînt, domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемый Парламент, коллеги,

Банкиры, как и финансовые аналитики, всегда говорят много и всегда говорят малопонятно для простых людей.

Количество цифр, процентов и дат, как количество деревьев в лесу. Для нас главное, коллеги, чтобы избежать положения, когда мы за деревьями не увидим леса.

Ситуация este clară ca bună ziua. Baniі sînt furăți, в БЕМ дела плохи, но отражается ли эта ситуация на способности банка исполнять свои обязательства.

Мы определенно не услышали здесь этого сегодня. Лично я думаю, что да. Но аргументы хотелось бы слышать более весомые, качественные и профессиональные.

Нацбанк страны в целом, можно сказать, исполнил свою функцию, надзорного и регулирующего органа, лишь слегка спрятавшись, так сказать, за формальный подход, так называемый единый подход по отношению ко всем коммерческим банкам.

Это, похоже, как принципиальный гаишник, фиксирующий все нарушения, но только водитель, ДТП от этого не уменьшается. Водитель ведет себя безответственно и не боится этого гаишника.

Этот формализм и самоограничения такие, конечно, Национальному банку можно было бы предъявить. Банка де економий стоял крепко и развивался, накачивая капитал, развивая и поддерживая инфраструктуру. Власть, Правительство поддерживали свою собственность всеми доступными законными способами и требованиями.

Капитал банка к моменту сменной власти приближался к одному миллиарду леев. Что изменилось с тех пор, уважаемые коллеги?

Законы прежние, БЕМ все там же стоит и все тот же. Клиенты в стране, слава богу, не перевелись. Так что же изменилось? Изменилась власть. Трехголовая власть не сошлась в оценке и приоритетах тех интересов, которым должна была служить.

Отсюда острейшая борьба между компонентами власти за контроль над банком. Отсюда длительный период нефункциональности совета банка. Отсюда захват этого совета одной из частей Альянса, а именно либеральной демократической.

Но господа из минфина, из совета банка забыли об ответственности и, как всегда, повели себя хищно и жадно. Объектом этой жадности явились государственные, то есть народные, деньги, иначе и быть не могло, и в этом, кстати, министр Негруцэ признался. Он ограничил свою ответственность сохранением госпакета в 56%. Но одно дело, когда эти 56% стоят миллиард, и другое дело, когда этот же пакет не стоит почти ничего.

За это надо ответить. Рейдерство. Когда летом проявилась некая угроза, меры были решительные и на грани закона. Были отобилизованы все органы и даже некий комитет по финансовой стабильности, который институциональным не является.

Сейчас, когда акции банка сильно подешевели, вдруг дали зеленый свет движению заблокированных до этого акций. Кто это сделал? По чьему указанию? Ответ мы получим, когда узнаем, кто эти дешевые акции скупил. Тогда же станет ясно, кто реальный рейдер, охотник за лакомой государственной собственностью.

Правительство должно взять на себя ответственность и признать, что оно и его представители в БЕМ с этой ответственностью не справились.

Нам, парламентариям, необходимо собраться на закрытое заседание, где получить ту информацию, которой нам здесь, так сказать, махали, которую не могли привести ответственные люди в связи с ее закрытостью. И после этого подготовить и принять постановление по этим слушаниям.

Предлагаю создать рабочую группу по подготовке проекта постановления и тут же хочу сказать, что у коллеги Додона закономерно возникает вопрос: что делаем дальше?

В первую очередь нужно определиться, с кем делаем дальше, с кем делам дальнейшие шаги. В любом случае не с теми же персонами из нынешней власти, которые миллиард, больше миллиарда леев из этого банка потеряли, так скажем.

Спасибо. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Deputatul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi.

Onorată asistență,

O să răspund mai întâi la o încercare de a mă pomeni, a domnului Petkov.

Domnule Petkov,

Ascultați foarte atent. Prima dată, subiectul Băncii de Economii în acest an a fost abordat într-o scrisoare semnată de Președintele Voronin, adresată lui Filat. Acesta a fost punctul de pornire a discuțiilor în jurul situației de la Banca de Economii.

După aceea, am început toți împreună să atragem atenție la ceea ce s-a întâmplat și eu consider că a fost un moment oportun și a fost un semnal dat corect de către liderul Partidului Comuniștilor.

Acum, stimați colegi, referitor la ceea ce am discutat astăzi. Situația, într-adevăr, nu este simplă, însă situația poate fi gestionată. Personal, consider și acum voi face câteva declarații nu ca politician, nu ca deputat al Parlamentului, la sfârșit voi face câteva declarații ca președinte al Partidului Socialiștilor, însă ca profesionist în acest domeniu.

Da, situația este foarte dificilă, însă noi astăzi, toți împreună, trebuie să răspundem la două întrebări. Noi avem două sarcini.

Prima sarcină: ce facem mai departe? Cum salvăm situația, cum salvăm Banca și cum salvăm întreg sistemul bancar?

Și a doua întrebare la care trebuie să răspundem, a doua sarcină, cine este vinovat și cum îi penalizăm? Eu vreau să vă spun că întrebările trebuie să fie puse anume în așa consecutivitate, pentru că, dacă o să începem cu cine sînt vinovați, nu o să reușim să ieșim din această situație și așa dificilă.

Acum, la ceea ce trebuie să facem și aceasta se referă și la noi toți care sîntem în această sală, cît și la reprezentanții Guvernului.

În primul rînd, este vorba de necesitatea de capitalizare a Băncii. Și nu întîmplător am pus aceste întrebări și ministrului finanțelor, și Prim-ministrului. Este nevoie de câteva sute de milioane de lei din bugetul de stat.

Întrebarea e că atunci cînd avem nevoie de bani pentru majorări de salarii, de pensii, de compensații, noi vom fi nevoiți să găsim acești bani pentru a rezolva problema și incapacitatea de a gestiona această situație a ministrului finanțelor și a Guvernului Filat.

Altă soluție, în cazul în care nu găsim acești bani, noi trebuie să intervenim în lege pentru a preîntîmpina suspendarea licenței de către Banca Națională la 31 martie.

Adică, stimați colegi, dacă nu găsim bani în buget, pentru a capitaliza Banca de Economii, este necesar să schimbăm legea, pentru ca licența să nu fie suspendată la sfârșitul lunii martie. În caz contrar, eu vreau să vă spun cu toată seriozitatea: culorile politice n-o să conteze, pentru că acest val îi va afecta absolut pe toți, pe toți cetățenii Republicii Moldova.

Acum, cine-i vinovat. Guvernul AIE, începînd cu 2009, încerca să găsească moștenirea comunistă în tot. Moștenirea fostei guvernări. Ba în buget nu sînt bani, ba la Banca de Economii sînt probleme.

Ar trebui să vă liniștiți deja, pentru că s-a spus foarte clar că credite neperformante peste un miliard de lei s-au luat anume după anul 2009. Că „Investprivatbank” a fost unica soluție atunci și, apropo, acest lucru este menționat și în rapoartele Fondului Monetar Internațional din 2010 și 2011, care ne spune foarte clar că astfel trebuia de procedat în cadrul „Investprivatbank”. Altă soluție nu era.

Cine totuși se face vinovat? Mă refer la fostul Guvern AIE, Prim-ministru și alții, nu încercați să dați vina unul pe altul. Toți împreună sînteți vinovați, pentru că Banca a ajuns la așa situație și cînd l-am întrebat de domnul Prim-ministru de ce ați discutat acest subiect abia la începutul... data de 6 februarie 2013, doi ani jumătate știți ce se întîmplă în Bancă și ați închis ochii și pentru aceasta trebuie să răspundeți sincer în fața oamenilor, și Prim-ministrul și alții.

Apropo, la acest subiect s-a discutat mult ultimele zile, că Guvernul trebuie să plece în demisie. Am văzut astăzi cum îi fac, comuniștii devin deja avocați. Tac despre aceasta. Unde, dacă sînteți împotriva acestei guvernări a Alianței pentru Integrarea Europeană? De ce nu ieșiți cu o moțiune de cenzură a Guvernului?

Poftim, ieșiți, vă rog. Ieșiți, vă rog, noi o s-o susținem și alții au s-o susțină. Aveți alte interese, stimați foști colegi. Vreți să intrați, cum a spus domnul conducător al dumneavoastră, vreți să intrați la treuca guvernării. Aici trebuie s-o spuneți foarte sincer, clar și explicit.

Și, în final, stimați colegi, socialiștii au următoarea poziție foarte clară, categoric împotriva privatizării Băncii de Economii. Statul are nevoie de o instituție bancară prin care să îndeplinească politicile sociale pe care le are Guvernul Republicii Moldova.

Doi. Urgent, Guvernul trebuie să vină cu propuneri de capitalizare a Băncii. Dacă această... acest Guvernul nu poate, atunci Guvernul în demisie, vor veni alții și vor rezolva problema.

Și trei. Penalizarea persoanelor implicate în gestionarea activelor statului pe parcursul ultimilor 2 ani jumătate, trei.

Stimați colegi,

Vreau să vă spun că situația de la Banca de Economii poate fi gestionată și aici un mesaj către toți deponenții. Persoanele fizice care au bani în Banca de Economii, probleme cu lichidități nu sînt, sînt probleme cu capitalul Băncii, care depinde de Guvern. Dacă noi împreună, și Guvernul, și Parlamentul, vom lua decizie în regim de urgență, problemele mari, care ar putea fi, ar putea fi soluționate.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Acestea au fost înscrierile pentru luările de cuvînt. La această etapă, finalizăm dezbaterile la subiectul anunțat.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Noi, înainte de a lua o decizie în privința Comisiei, solicităm o pauză de 10 minute.

Domnul Marian Lupu:

Bine, fiindcă exact vroiam să vă propun să trecem la următorul subiect, proiectul nr.46.

Odată ce colegii solicită o scurtă pauză, anunț această pauză.

Revenim în ședința plenului la fără un sfert cinci. Peste 12 minute.

P A U Z Ă

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

...mai avem nevoie încă de cel puțin 4 deputați, pentru a avea cvorum.

Bine.

Stimați colegi,

Secretariatul îmi spune că...

Domnule Ganaciuc,

Sîntem 51 sau ba?

Rog să luați locurile... să vă ocupați locurile dumneavoastră.

Stimați colegi,

A treia și ultima luare de cuvînt la subiectul audieri era înscris domnul Ghimpu, pe care-l invit la tribuna centrală.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Discuția de astăzi cu privire la situația de la Banca de la Economii, cu adevărat, este o discuție neplăcută, întrucît cetățenii pot interpreta diferit această situație. De ce? Fiindcă unii spun una, alții spun alta, dar cel mai mult pot fi deranjați acei care dețin banii în această bancă.

De la început, vreau să fac apel către cetățeni: să stea liniștiți, banii lor nu sînt afectați. Este vorba doar de gestionarea proastă a băncii și pierderea venitului de cîteva sute de milioane. Și să vedem cine, unde-s banii ăștea, de ce au fost date aceste credite neperformante și, dacă e nevoie, să reparăm, și cît mai urgent, ca banca să rămîna banca de încredere a cetățenilor.

Mulțumesc.

Și, în continuare. Și, totuși, discuția e binevenită, fiindcă situația de la BEM nu este așa cum trebuia să fie la o bancă, unde statul deține pachetul majoritar, dar nu este așa. Avem ceea ce avem. Care ar fi motivul? Din punctul meu de vedere...
(Rumoare în sală.)

Vă rog, domnule Președinte,

Liniște în sală, că aici nu e discotecă. Aici e Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Colegi...

Domnul Mihai Ghimpu:

Ia, uitați-vă, aceștia nu ascultă, care cu banca...

Domnul Marian Lupu:

Colegi...

Domnul Mihai Ghimpu:

Acești cu banca nu ascultă... (*Rumoare în sală.*)

Așadar, prima sau unu. Motivul de ce Banca a ajuns în situația în care a ajuns. Consiliul de administrație a BEM-ului a fost format începând cu venirea noastră la guvernare, din păcate, doar de membrii PLDM, doar din păcate, dar cu venirea la guvernare (*rumoare în sală*), începând cu președintele și membrii acestui Consiliu de administrație și, nu în ultimul rând, sub conducerea ministrului de finanțe, care tot de la PLDM vine, și a Prim-ministrului, șeful tuturor liberal-democraților: și a celor de la Bancă, și de la Ministerul Finanțelor.

Doi. Legislația în vigoare spune cu totul altceva: că un membru al Consiliului trebuia să fie din partea Ministerului Economiei, însă nu a fost admis, deoarece Sergiu Ciobanu este viceministru din partea PL. Și atunci apare întrebarea: dar de ce să-i dăm noi drumul lui Ciobanu, pentru că, dacă vine Ciobanu aici, înseamnă că știe Ghimpu, știu liberalii ce ”șurî-murî” o să facem noi la bancă. (*Rumoare în sală.*) Nu-l admitem, nu-l admitem. Îi păstrăm doar pe ai noștri. (*Rumoare în sală.*)

Așadar, astăzi este clar că nu putem vorbi de o răspundere a întregii Alianțe de situația de la Banca de Economii, ci doar a acelorora cărora dețin funcții din partea PLDM în componența acestei Alianțe. Doar ei au condus și conduc această Bancă.

Domnilor deputați,

Stimați cetățeni,

Neadmiterea ca, în cadrul Consiliului de administrație a Băncii să fie și colegul de Alianță, poate fi înțeleasă că deja în 2009 colegii noștri aveau un plan ce ține de activitatea acestei bănci. Altfel cum să înțelegi acordarea creditelor neperformante, date în preajma alegerilor parlamentare din 2010 și nu exclud și că în preajma alegerilor locale din 2011. (*Rumoare în sală.*)

Eu nu reacționez, comsomolistule.

Trei. Eu nu o singură dată, și martor sînteți dumneavoastră, am atras atenția în privința gestionării proaste a banilor de la Banca de Economii.

Vă amintiți? Aici, în această sală, am zis că nu voi vota, eu și Frațiunea Partidului Liberal, pentru alocările de 400 de milioane de lei pînă nu este eliberat din funcția de Președinte al Băncii de Economii domnul Gacikevici care, în primul rând, poartă răspundere, fiindcă a îndeplinit comanda sau... se va lămuri ancheta.

De ce am votat, totuși, în sfîrșit? Că am votat. Pentru că reprezentantul FMI mi-a spus: domnule Președinte, votați alocări de 400 de milioane și Gacikevici va fi eliberat. Noi am votat, dar Gacikevici a fost eliberat cu mult timp mai tîrziu. Cu un an, îmi pare că, și ceva.

Ce s-a întîmplat între timp? Înseamnă că și reprezentantul FMI a fost mințit, FMI, la rîndul lui, m-a mințit pe mine, eu – cu colegii de Alianță... de fracțiune și noi împreună am votat și am amăgit cetățenii, care formează bugetul și dețin banii în această Bancă. Din ce motive? Din motive că colegului nostru de Alianță, domnului Prim-ministru, îi plăcea să se plimbe peste tot cu Gacikevici alături și din banii Băncii. Sînt vorbe, auzite pe la Vamă, pe la Fisc, peste tot. Se va lămuri Procuratura și Comisia de anchetă.

Patru. Stimați colegi, la începutul anului 2009 o acțiune la Banca de Economii costa aproximativ 50 – 60 de lei. Acum o acțiune se vinde cu 14 lei. Iată rezultatul managementului băncii de către doar colegii noștri de alianță – (tire) PLDM. Și cred că nu numai la această bancă. Motivul căderii acțiunilor sper că-l va clarifica Comisia de anchetă, pe care o dorim să o votăm și nu numai motivul, dar și cine este cetățeanul sau cetățenii care cumpără astăzi aceste acțiuni la preț de 14 lei?

Nimic nou pentru Republica Moldova.

Vă rog să-mi dați timp încă. Este cunoscut faptul cum au fost privatizate toate întreprinderile rentabile din Republica Moldova. La început se pune un om, care, în loc să se ocupe de management eficient, el, invers, face totul ca întreprinderea să devină nerentabilă și ieftină de cumpărat. Și, bună dimineată!

Doamnelor și doamnelor,

Am auzit din gura ministrului de finanțe că problema eliberării lui Gacikevici a fost nefuncționalitatea Consiliului de administrație. E un răspuns obraznic, scuzele mele. Conform legislației în vigoare, Președintele băncii poate fi eliberat și de Adunarea generală a acționarilor, care, de fapt, sînt 4 oameni: unul de la stat și doi sau trei – de la acționarii minoritari. Și vă întreb pe dumneavoastră și pe acei care au condus cu banca, a fost greu de convocat 4 oameni?

Șase. E foarte rușinos și foarte obraznic să vorbești de ilegalități, dar, în același timp, să te ocupi de aceste ilegalități. Oare pentru...

Domnul Marian Lupu:

Al doilea minut...

Domnul Mihai Ghimpu:

...cetățenii sau pentru o guvernare democratică legală și eficientă, unde în prim-plan este legea și morala? Vă rog, domnule Președinte, nu mă întrerupeți că îmi luați din timp. (*Rumoare în sală.*)

Domnule ministru Negruța,

Intențiile rămîn intenții și nimeni în această lume nu a fost pedepsit doar pentru gîndul său. E mai rușinos și antidemocratic să vii în fața Parlamentului și să manipulezi cu opinia publică, știind că tu personal nu ai fost de acord cu ce s-a întîmplat la bancă. Și nici în acest... și în fața Parlamentului, la fel, nu ai fost de acord cu ceea ce ai spus. Ai dorit doar să speli fața, mîinile acelor care au trîntit banca.

Opt. Domnule ministru, ai informat Parlamentul că datorită judecătorilor nu ai putut să-l eliberezi pe Gacikevici, fiindcă în această zi, în care a fost eliberat, a fost restabilit în funcție, dar vreau să vă...

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte...

Domnul Mihai Ghimpu:

...în funcția, în instanța superioară de judecată...

Domnul Marian Lupu:

Ultimul minut.

Domnul Mihai Ghimpu:

Ați indicat, poate, la fel cum și la Hotărîrea cu 400 de mii, ce ține de Sandulache, în loc ”de atacat la instanța superioară” ați scris: ”de achitat”, și datorită Procuraturii a examinat instanța superioară și a întors statului 400 de mii de euro. Și vreau să vă spun, și în această Hotărîre care cu Gacikevici nu a fost atacată la instanța superioară, asta a fost de ochii lumii, ca să spună că noi l-am eliberat, dar, vedeți cum, judecata. Ajunge cu minciuna.

Nouă. Și încă ceva, stimați colegi, dar mai mult pentru viitoarea comisie. În 2011, Curtea de Conturi a verificat activitatea BEM-ului și era imposibil să nu vadă acordarea creditelor în sumă de aproape 600 de milioane în 2010, dar aceasta a ascuns această ilegalitate. De ce? Rămîne iarăși la discreția comisiei și a Procuraturii...

Domnul Marian Lupu:

Haideți...

Domnul Mihai Ghimpu:

A fost de acord și a scris că nu.

Domnul Marian Lupu:

...ultimul minut.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și ultima, închei, domnule Președinte.

Știm cu toții cu al cui avion zboară Prim-ministrul. Creditele... ancheta... eu știu, creditele au fost date și acestui om. Și atunci mă întreb: gestionarea banului public pentru cetățeni s-a făcut sau pentru interesul acestui avion?

Mulțumesc. O zi bună. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Aici constat că am încheiat dezbaterile și vreau să vă propun iată ce. Către mine s-a adresat înainte de luare de cuvînt domnul Voronin cu o sugestie, o rugămintă, dacă să accepte toată lumea, să acceptăm proiectul nr.46 să-l examinăm – formarea Comisiei de anchetă, iar celelalte subiecte care sînt, să le mișcăm pentru ziua de mîine. Ne consultăm. *(Rumoare în sală.)*

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

С центральной трибуны у меня было предложение: создать рабочую группу, по два человека от фракции, для того чтобы выработать проект

постановления по этим слушаниям, и в этом проекте постановления предложить: орь создавать комиссию специальную, орь не создавать. Вот и все, потому что эти сегодняшние 8 часов не заканчиваются ничем.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Facem în felul următor. Eu voi propune atenției plenului Parlamentului ideea dumneavoastră, ca fiecare fracțiune să-și delege în acest grup de lucru și să elaboreze un proiect de Hotărîre pe marginea acestor audieri, însă, stimate coleg domnule Reidman, proiectul nr.46 de formare a acestei comisii a fost votat să fie inclus tot astăzi dimineață. Deci, lucrurile acestea cred că ar putea să meargă și în paralel. Cu atât mai mult că subiectul acesta îl avem pe ordinea de zi. Proiectul nr.46 a fost susținut de plen și votat.

Domnul Oleg Reidman:

Это правильно. В повестке дня...

Domnul Marian Lupu:

Și, în acest sens, chiar și Vladimir Nicolaevici a spus, propunerea: nr.46 îl trecem și restul – pe mâine. De aia și zic: mergem așa? Mergem așa.

Stimați colegi,

Proiectul nr.46, Comisia de anchetă. Domnul Popa sau cine prezintă? Domnule Munteanu,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Munteanu:

Aici tu ai avut dreptate, Valeriu.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În rezultatul declarațiilor din presă referitoare la sustragerile mijloacelor financiare din patrimoniul Băncii de Economii și, luînd în considerare că în pachetul de acțiuni al Băncii cota majoritară 56,13 la sută este deținută de stat, Frațiunea Partidului Liberal s-a autosesizat în speță și intervine cu prezentarea proiectului de Hotărîre a Parlamentului privind examinarea situației create la Banca indicată prin crearea unei Comisii de anchetă.

Audierile de astăzi nu fac decît să ne confirme încă o dată supozițiile, pe care le-am avut, astfel, ca rezultat al examinării Hotărîrii Curții de Conturi privind rezultatele auditului gestionării patrimoniului dat, luat în locațiune de către Banca de Economii în perioada 2008 – 2011, informații pertinente, expuse în articolele publicate în presă, cu redarea unor rapoarte executate de Departamentul Politică Monetară și Pieței de Capital al Fondului Monetar Internațional, ianuarie 2013, raportului de audit interimar, efectuate de către Compania de audit "GrandTornMoldova", se atestă o disfuncționalitate completă și o gestionare frauduloasă a patrimoniului, inclusiv a cotei-părți din acțiunile ce aparțin statului.

Având în vedere cele expuse, Frațiunea Partidului Liberal intervine cu prezentul proiect de Hotărîre și propune constituirea Comisiei de anchetă pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului, deținut la Banca de Economii, referitoare la preluarea în locațiune a bunurilor și acordarea de credite. Termen – 3 luni de zile pentru prezentarea acestui raport. Dacă aveți alte idei, noi vă ascultăm cu cea mai mare plăcere.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Domnule Munteanu,

Скажите, пожалуйста, что нового мы предполагаем узнать в результате работы в течение трех месяцев этой комиссии де анкетэ? Давайте придем к компромиссному решению. Рабочая группа попытается разработать проект постановления по этим слушаниям, которые мы сегодня провели целый день, и в нем определить, нужна ли комиссия де анкетэ и по каким вопросам она нужна? Если мы говорим о ситуации в Банка де економий, которую нужно поправлять, то три месяца для этого – бесполезный срок. Если мы говорим о том, чтобы найти каких-то виновных в том, что ушли какие-то государственные активы, то это не совсем функция Парламента, это функция следственных органов. Давайте подумаем, что мы будем в этой комиссия де анкетэ изучать? Вот это рабочая группа – из каждой фракции по два человека – готовит проект, выносит его, в том числе и предложение о том, создаем специальную комиссию или нет.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Reidman,

Mulțumesc foarte mult pentru luarea de poziție și pentru sugestie, dar vreau să vă spun că din... prin definiție nu poate avea loc un compromis între un liberal și comuniști, cel puțin noi nu facem acest lucru. Încercați să faceți compromisuri cu altcineva (*rîsete în sală*).

Noi am expus o poziție și vreau, vă rog frumos, să ne susțineți în acest sens.

Domnul Oleg Reidman:

Это что, я так понимаю, из принципиальных соображений, что мы не можем достичь... а что же мы будем в этой специальной комиссии, где будут представители всех фракций, какие мы будем достигать решения, если мы не можем достичь простого компромиссного решения по форме, когда и чего делать? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Valeriu Munteanu:

Imperativele, pe care le avem noi la baza activității noastre, nu ne permit să avem compromisuri cu dumneavoastră. În cadrul comisiei...

Domnul Oleg Reidman:

Cu dumneavoastră... cu mine personal, mie nu-mi trebuie compromis...

Domnul Valeriu Munteanu:

Cu voi, comuniștii, lucru pe care și-l permit în ultimul timp, în mod special, alți colegi...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dați-mi voie să vă răspund, dacă tot m-ați întrebat.

În cadrul acestei comisii vor fi examinate acele probleme care au fost relevate inclusiv în ședința de astăzi. Eu vreau să vă spun că, pe lângă acele informații care există în presă, pe lângă acele informații care au fost citite astăzi de la microfoanele Parlamentului, există suficiente informații relevante, care vor demonstra sau nu vor demonstra ineficiența sau gestionarea frauduloasă a acestei bănci, și eu consider...

Domnul Oleg Reidman:

Eu vă doresc succes în lucru în această comisie.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Reidman.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Referitor la compromisuri, domnule autor, ați putea lua în calcul propunerea pe care au făcut-o comuniștii, fiindcă ieri ați avut o perfectă armonie în ședința Biroului cu dumnealor și ați votat împreună la Birou. Așa că, n-o faceți atît pe virgini (*rîsete în sală*)... (*aplauze*)... Cît ține de comisie, noi am subliniat...

Domnul Valeriu Munteanu:

Despre bărbat se spune neprihănit, domnule Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

...mai înainte că noi susținem...

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă învăț termenul: neprihănit.

Domnul Valeriu Streleț:

...noi susținem crearea acestei Comisii. Și, luînd în considerare faptul că vizează și activitatea Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară și avînd în vedere ceea ce a menționat și domnul Prim-ministru, astăzi, de la tribună, noi considerăm că mandatul acestei Comisii trebuie extins și împărțit în două. Adică, o primă parte o să stabilim un termen, această Comisi urmează să examineze situația de la Banca de Economii, așa cum și este important și pentru noi este foarte important să aflăm adevărul.

Și următoarea parte a activității Comisiei să fie consacrată examinării situației din sistemul bancar per ansamblu și, în mod special, a modului în care regulatorul principal din acest domeniu și-a executat obligațiunile sale în multe alte cazuri care vizează sistemul bancar.

Din cauza aceasta noi vom propune și propunem, de fapt, din partea Frațiunii noastre ca denumirea acestei Comisii să fie: privind examinarea situației de la Banca de Economii și sectorul bancar al Republicii Moldova. Și să se menționeze în mod expres că pentru prezentarea Raportului privind situația de la Banca de Economii să fie prevăzute 30 de zile, pentru prezentarea Raportului pe sectorul bancar per ansamblu – timp de 60 de zile din momentul prezentării Raportului pe Banca de Economii. Și vom delega în această Comisie, mîine la prima oră, reprezentanți conform proporției.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc, domnule Streleț.

Vreau să vă ajut, termenul, pe care l-ați folosit la adresa bărbaților, este „candid” și „neprihănit”, cel pe care l-ați folosit dumneavoastră puteți să vi-l asociați.

Vizavi de propunerile dumneavoastră. Noi rămînem neclintiți în propunerile noastre, considerăm că este timp suficient pentru examinarea acestei chestiuni – 3 luni de zile în formula în care am propus. Se încearcă...

Iată, vizavi de compromis. Ați văzut că compromisul s-a realizat de la microfonul nr.3 și de la microfonul nr.4. Nu cu noi, vă rog frumos, încercați să faceți astfel de compromisuri. Eu înțeleg că se încearcă să se dilueze substanța problemei, se încearcă să se abată către spațiul privat, către alte probleme, dar problema este astăzi la Banca de Economii. Și aceasta vă rugăm să faceți, să nu mergem în altă parte, pentru că n-o să ajungem la nici o înțelegere.

Domnul Marian Lupu:

Așa. Era microfonul nr.4.

Domnul Hadârcă, microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Eu îl rog frumos și respectuos pe domnul președinte al Frațiunii Partidului Liberal Democrat să nu inducă în eroare Parlamentul. Pentru că, ieri, la ședința Biroului permanent, martor este domnul Președinte al Parlamentului, eu nu am votat. Așa că ideea dumneavoastră de unanimitate nu am votat, nu am ridicat mâna. Așa că, vă rog, refuz să cred că această tactică de manipulare este metoda dumneavoastră tipică.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ajută-i, ajută-i.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Hadârcă:

O lună cred că este suficient pentru comisia respectivă ca să...

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule deputat Munteanu,

Pentru că v-ați exprimat insultător la adresa Frațiunii Comuniștilor, vreau să vă invit ...

Domnul Valeriu Munteanu:

La ce v-ați referit?

Doamna Zinaida Chistruga:

...să faceți o analiză, dacă sînteți în capacitatea de a vă analiza posibilitățile și să înțelegeți că anii de guvernare și tot ce ați făcut în trei ani și jumătate, și legile contestate la Curtea Constituțională, și legile adoptate de voi și anulate, starea deplorabilă în care a ajuns țara și faptul cum s-a prezentat Raportul Comisiei pentru vînătoarea regală din 23 decembrie, ar trebui să vă inducă un gând, o sămîntă măcar că aveți foarte mult să vă învățați de la comuniști.

Eu vă doresc succes și vă doresc măcar un procent luați din gîndire...

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă,

La subiect.

Doamna Zinaida Chistruga:

...din capacitatea de a lucra, de a soluționa problema și de a obține rezultate. Că voi vorbiți numai despre furturi, numai despre delapidări și nimic constructiv, și contrabandă. Acesta e tot vocabularul de care dispuneți voi, limbajul în care vorbiți.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Eu am mai auzit, aseară, la un post de televiziune privat, un coleg comsomolist de al domnului Streleț spunea că eu am umblat pe la ușile comsomolului și acesta tot acum spune că eu am votat ieri. Așa sînt comsomoliștii.

Dar, apropo, de virginitate, domnule Streleț. Primii care pierdeau virginitatea erau comsomoliștii, că altfel nu ajungeau comuniști. Știi de aceasta ori nu? (*Rîsete în sală.*) O zi bună.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule Munteanu,

Vreau să vă anunț din partea Frațiunii Partidului Liberal că ne-am convins în cazul Comisiei... examinarea cazului cu „Pădurea Domnească” și nu este vorba despre capacitățile unor, cum s-au referit reprezentării Partidului Comuniștilor, sau ale altora, este vorba, totuși, că un termen mai scurt a demonstrat că poate fi mai eficient decît un termen mai lung.

Totuși 3 luni pentru această comisie, cînd vor sta în alertă foarte mulți deponenți ai acestei Bănci, este prea riscant. De aceea, noi venim totuși cu propunerea: pentru o lună. Da, e vorba despre Banca de Economii. Și dacă nu se va reuși, atunci să venim cu adaos o săptămîină – două, poate, și o lună maxim, dar, cel puțin, comisia să lucreze și să fie din start dată o singură lună.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Bodrug,

Vă dau dreptate în situația în care nu se extinde prin vot comun și ajungerea la consens, așa cum se încearcă în partea mea stîngă, nu se extinde obiectul de activitate al acestei Comisii.

În situația în care activitatea Comisiei rămîne doar la Banca de Economii din Moldova, atunci cred că este suficient termenul pe care l-ați indicat dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Iurie Muntean:

Da, o replică domnului Ghimpu. El, ca fost comsomolist, vorbește la subiectul respectiv bănuiesc că în plină cunoștință de cauză. Unu.

Doi. În privința colegului lui, domnul Hadârcă. Domnul Hadârcă a fost comsomolist, a fost și lider comsomolist și apoi și comunist, și apoi a fost Laureat al Premiului comsomolist în numele lui Boris Glavan, apoi și secretar al organizației de partid al Uniunii Scriitorilor. Așa că bănuiesc că domnul Hadârcă poate să spună și mai multe, și mai multe, avînd în vedere evoluția pe care a parcurs-o și la care s-a referit domnul Ghimpu: din comsomol, în partid ș.a.m.d.

Și pentru dumneavoastră, domnule Munteanu, avînd în vedere că sînteți fost octombrel și fost pionier, eu cred că n-ar strica și dumneavoastră să comunicați mai intens cu colegii dumneavoastră ca să vorbiți despre anumite lucruri în plină cunoștință de cauză.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Munteanu,

O clipă, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dacă-mi permiteți, am fost vizat, domnule Președinte.

Eu vreau să vă spun că, domnule Muntean și nu Munteanu, vreau să vă zic că și dumneavoastră, cel mai probabil din considerente de oportunitate, ați dansat Hora Unirii, după care nu recunoașteți acest lucru. Trebuie să recunoașteți, trebuie să fiți bărbat, pentru că ați spus astăzi de la microfonul nr.4, vă place acest lucru. Cel puțin, eu, personal, lucrurile pe care le-am făcut le recunosc, mi le asum și dacă am greșit, spun: "scuzați-mă".

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu aș ruga, în pofida faptului că toate discuțiile s-au dus în cu totul altă albie, să nu încurcăm coada vacii cu ștampila primăriei. Fiindcă eu înțeleg că este de interesul cuiva în această sală să ridiculizeze acest subiect, dar fiți atenți că vine sfârșit de martie și atunci întrebarea pentru toți acei care astăzi fac bancuri, rîd și zîmbesc, eu cred că o să aveți completamente alte expresii ale feței. Iată de ce, eu aș ruga puțin mai multă seriozitate și la subiect. Ancheta la BEM.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Puneți la vot, domnule Președinte. Puneți la vot.

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Am încheiat aici dezbaterile, supun votului. (*Rumoare în sală.*)
Dumneavoastră ați făcut deja propunerea, domnule Streleț. Ieșiți deja a doua oară la microfon.

Domnul Valeriu Munteanu:

De trei ori. Rugați pe altcineva.

Domnul Marian Lupu:

Aveți 10 secunde. Fiindcă sînteți a treia oară la microfon la același subiect, de aceea și 10 secunde. Eu am rugat microfonul nr.4. Nu pierdeți timpul.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu cred că este mult mai înțelept să nu comentez aberațiile domnului Ghimpu, fiindcă ele devin tot mai greu de comentat în ultimul timp, dar pentru neprihănitul Ghimpu aș vrea să subliniez că, ieri, dumnealui a votat la Birou, împreună cu reprezentanții PCR-ului, pentru includerea în ordinea de zi. Și acesta este un adevăr.

Domnul Valeriu Munteanu:

Bine. Nici noi n-o să comentăm aberațiile dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Așa.

Stimați colegi,

Ultima...

Microfonul nr.5.

Eu m-am săturat de discuțiile acestea sterile. În loc să facem treabă, voi vă ocupați cu tot felul de alte chestii.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

...e adevărat, dar vedeți, comsomoliștii, fiind, pe de o parte, murdăriți de vai de capul lor, încă ridică capul. N-am votat ieri. Ieri am votat pentru crearea comisiei.

Și ultima, domnule Streleț, nu, nu ești virgin, ce așa mare tare te dai? Nu, nu ești virgin, doar toată lumea știe, nu. Gata, liniștește-te, te rog.

Domnul Marian Lupu:

Măi, da lăsați-vă preferințele voastre intime pentru alt loc, nu pentru această sală. Toți împreună. Ați pornit și voi – tema virginității. Bravo. Preocupare foarte mare. Vă doresc succes. Prioritatea numărul unu în viață. (*Rumoare în sală.*)

Rog comisia. Comisia. Comisia, are ce prezenta sau nu? Raportul comisiei este?

Stimați colegi,

Referitor la nr.46, s-a propus, autorii insistă să rămână același subiect, concomitent să fie redus termenul pînă la o lună. Au fost propuneri alternative: să fie extins subiectul. O lună de zile BEM-ul, alte două luni de zile în plus – tot restul ce e din acest sistem. Iată care sînt, și aici nu mai ieșiți la microfoane, căci s-a terminat.

În ordinea în care aceste propuneri au fost înaintate, le voi supune votului.

Atenție, (*bate în masă*) sectorul nr.3, căci n-o să știți pentru ce votați. Sau nu votați?

Supun votului propunerea de a forma această Comisie la subiectul cum a fost propus acesta de către autori, cu reducerea termenului de la 3 luni pînă la o lună. Cine este pentru rog să voteze. Rezultatele să fie anunțate. De fapt, e majoritatea. Sectorul nr.1 tot a votat. (*Rumoare în sală.*) Banca de Economii și... o lună. Și au votat majoritatea deputaților.

Acum, vă rog să înaintați reprezentanți. (*Rumoare în sală.*) Păi, dacă aceasta a trecut deja, ce să mai pun la vot, căci aceasta a trecut. (*Rumoare în sală.*)

Stimate coleg,

S-au văzut voturile în sală. (*Rumoare în sală.*) Sectorul nr.1 tot a votat, jumătate din sectorul nr.2 și jumătate din sectorul nr.3. Dacă aveți nevoie de rezultate, haideți, încă o dată.

Cine este pentru Comisia de anchetă BEM, termenul – o lună? Cine este pentru rog să voteze. Rog să fie anunțate rezultatele. Ca să convingem pe necrezători. (*Rumoare în sală.*) Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 28.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

– 23.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2 – 23.

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

– 12.

Domnul Marian Lupu:

– 12.

63 de voturi. Propunerea a fost acceptată. Rog să delegați membrii și, respectiv, să fie specificată conducerea: președintele, vice și secretarul.

Păi, propuneți, câți membri și, respectiv, proporția.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Eu propun: 4 – din partea PCRM, 4 – din partea PLDM, 2...

Voce din sală:

Trei.

Domnul Oleg Reidman:

Trei, cer scuze, din partea PLDM, doi – din partea PD și doi – din partea PL.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Unsprezece, unsprezece membri în această formulă. Număr impar.

În acest context, stimate domnule Reidman, dați-mi, vă rog, și numele pentru patru reprezentanți pe care-i delegă Frațiunea. Numele. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Reidman:

Asta-i expromt. Четыре, три, один, один. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Patru, trei, unu, unu. Oricum, dați numele. (*Rumoare în sală.*)

Colegi,

Maria Sevastianovna,

Eu vă rog, descurcați-vă.

Doamna Maria Postoico – Frațiunea PCRM:

Da. Din partea Frațiunii PCRM, noi propunem 4 candidaturi și a fost propunerea domnului Reidman: 4 – de la PCRM, 3 – de la PLDM și câte unul – de la PD și PL.

Domnul Marian Lupu:

9 oameni.

Doamna Maria Postoico:

Așa a fost propunerea.

Domnul Marian Lupu:

Și acum personificăm.

Doamna Maria Postoico:

Și personal, acum, noi înaintăm următoarele candidaturi: Reidman Oleg.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Doamna Maria Postoico:

Noi am propus, căci tot timpul au fost 4.

Domnul Marian Lupu:

Colegi, colegi, înainte.

Doamna Maria Postoico:

Nu pe urmă o să vorbiți...

Domnul Marian Lupu:

Înainte.

Doamna Maria Postoico:

Mai departe: Bannicov.

Domnul Marian Lupu:

Reidman, Bannicov.

Doamna Maria Postoico:

Bondari.

Domnul Marian Lupu:

Bondari. Și.?

Doamna Maria Postoico:

Și Garizan.

Domnul Marian Lupu:

Garizan.

Doamna Maria Postoico:

Președinte – Reidman.

Domnul Marian Lupu:

Președinte – Reidman. Celelalte fracțiuni? Microfonul nr.4, PLDM sau microfonul nr.3, dacă sînteți gata. Cine-i gata?

Domnule Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Bine, dar eu vreau o precizare. 34 de membri ai fracțiunii – 4 înaintează, dar 15 – numai unu. Unde-i dreptatea? De aceea, eu propun din Frațiunea noastră să fie 2, da, domnul Candu și domnul Guma. Domnul Guma o să fie tot ”pomoșcinik-ul” lui Oleg, al lui Reidman.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog la microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu nu vreau să fac careva observații de procedură, dar am impresia că la început trebuia votată componența numerică, totuși pusă la vot.

Domnul Marian Lupu:

Nu este așa.

Domnul Valeriu Streleț:

Ei, dacă nu-i așa.

Domnul Marian Lupu:

Fiindcă au fost două idei conceptuale. Fiți de acord.

Domnul Valeriu Streleț:

Fie așa cum spuneți dumneavoastră. Noi vom prezenta candidaturile noastre mâine, la prima oră, și vom decide dacă le prezentăm, în general, în acest tip de comisii. Fiindcă, subliniem încă o dată, prima parte a mandatului Comisiei am propus să fie consacrat BEM-lui, nu contează cât, 30 de zile și nu văd nici o contradicție care ar fi fost. Iar partea a doua să examineze ...

Domnul Marian Lupu:

Noi am înțeles ideea.

Domnul Valeriu Streleț:

...situația din întregul sistem bancar, inclusiv prestația regulatorului.

Domnul Marian Lupu:

Eu vreau să vă spun că nu văd nici o problemă, că nimeni nu vă împiedică mâine sau chiar azi-seara să înregistrați încă o inițiativă cu formarea încă a unei comisii. Care-i problema, dragi colegi? Eu nu înțeleg de ce atât de multă isterie? Simplu, inițiați-o, cu mare plăcere o votăm și o susținem.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Fracțiunea Partidului Liberal propune în calitate de membri ai acestei Comisii pe domnii Oleg Bodrug și Vadim Cojocaru. Sau invers: Cojocaru și Bodrug. Nu importă.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

De procedură.

Stimați colegi,

Ceva nu s-a înțeles foarte bine în sală, deci de aceea eu aș propune ca noi să revenim încă o dată la procedura de vot, să nu ... Să votăm deci la început componența numerică, așa cum se obișnuiește, de fapt, la noi și după aceasta să ne apreciem, fiindcă se primește cam că fracțiunile improvizează. Deci propun ...

Domnul Marian Lupu:

Nu vă deranjați, eu am să supun anume în modul acesta.

Domnul Sergiu Stati:

Vă rog eu foarte mult. Fiindcă...

Domnul Marian Lupu:

Componența numerică.

Domnul Sergiu Stati:

...la noi, tradițional, deci sînt 9 persoane în componență comisiilor.

Domnul Marian Lupu:

Votăm componența numerică, după care – componența nominală, nici un deranj la acest subiect.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Noi susținem propunerea domnului Streleț ca această Comisie să se ocupe nu doar de Banca de Economii, dar și de întreg sistemul bancar. Dar în ceea ce privește...

Domnul Marian Lupu:

Eu nu vă înțeleg, noi am votat și voi ați votat treaba aceasta.

Domnul Grigore Petreco:

În ceea ce privește... Dumneavoastră nu ați pus la vot această propunere.

Domnul Marian Lupu:

Eu am pus la vot și am numărat voturile.

Domnul Grigore Petrenco:

Nu ați pus la vot propunerea...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petrenco...

Domnul Grigore Petrenco:

...prezentată la microfonul 4.

Domnul Marian Lupu:

Eu vă rog foarte mult.

Domnul Grigore Petrenco:

Dar în privința... Eu vă rog să nu mă întrerupeți. Dar în privința proporției, vreau să vă aduc aminte că în Comisia privind elucidarea evenimentelor din 23 decembrie am avut 9 membri: 4 – de la PCRM, 3 – de la PLDM și câte unu – de la PD și PL.

Domnul Marian Lupu:

Eu nu văd ...

Domnul Grigore Petrenco:

Propunem să procedăm fix așa cum am procedat...

Domnul Marian Lupu:

De ce vă repetați...

Domnul Grigore Petrenco:

...și în cazul Comisiei de anchetă.

Domnul Marian Lupu:

...colegul dumneavoastră? Nu vă repetați de zece ori. Prima. A fost spus votului și numărate voturile la propunerea conceptuală referitor la subiect. Și eu am spus foarte clar: BEM – 30 de zile. Voi toți ați ridicat mâinile. Respectiv, a doua propunere conceptuală, pe care a înaintat-o PLDM, a fost: tot sistemul bancar, o lună BEM și plus două luni. Pe care motiv, eu vă rog frumos, să nu dați din urechi. Deci... (*rumoare în sală.*) Corect.

Componența numerică 9 persoane, așa cum s-a propus de către colegi. Cine este pentru componența numerică de 9 persoane. Majoritatea. Acceptat.

Respectiv, 4 – de la PCRM s-au propus, 3 – de la PLDM se mai gândesc, de la PD și de la PL alegeți câte unul. Fiindcă este formulă de 9: 4, 3, 1, 1.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Fracțiunea Partidului Liberal îl delegă pe domnul Vadim Cojocaru.

Domnul Marian Lupu:

De acord. PDM? Guma sau Candu?

Domnule Diacov,

Guma sau Candu?

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Eu insist, atunci, hai, să mergem pe proporția 3, 3, 1, 1 și atunci e corect.

Domnul Marian Lupu:

Noi am votat adineauri componența numerică, n-ați atras atenție.

Domnul Dumitru Diacov:

Păi nu, d-apoi aceasta se cheamă ”samodeatelnost”.

Domnul Marian Lupu:

Guma sau Candu?

Domnul Dumitru Diacov:

Domnul Candu.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Candu. Cine este pentru această componență nominală? Stați puțin, președinte Reidman. Vicepreședinte cine a fost propus? (*Rumoare în sală.*) Nu contează.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Vicepreședinte Bondari.

Domnul Marian Lupu:

Secretar?

Dați un secretar de la altă fracțiune.

Domnule Cojocaru,

De acord să fiți... Nu?

Domnul Candu? (*Rumoare în sală.*) De acord. Secretarul comisiei.

Iată, în această componență nominală, supun votului adoptarea proiectului nr.46, componența nominală. (*Rumoare în sală.*) Cine este pentru rog să voteze. Componența nominală.

Majoritatea. Este acceptat.

PLDM-ul, stimate domnule președinte, a declarat că mîine dimineată o să decidă: delegă sau nu, în genere delegă.

Proiectul nr.46 este aprobat.
Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Președinte al ședinței,
Două fracțiuni au propus cu ce trebuie să se ocupe această comisie. Două fracțiuni și nu puneți la vot. Prezidați corect ședința Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petrenco,
Acum...

Domnul Grigore Petrenco:

Deci sînteți obligat...

Domnul Marian Lupu:

...eu vă redau.

Domnul Grigore Petrenco:

...conform...

Domnul Marian Lupu:

Deconectați microfonul nr.3 și ascultați-mă cu multă atenție. O să ridicați stenograma și o să vedeți că eu am generalizat și am spus: sînt două propuneri.

Prima. Propunerea autorilor, ca tema să rămîna doar BEM-ul. Termenul activității comisiei – o lună.

Propunerea a doua, conceptuală, să fie BEM-ul și tot sistemul bancar, iar ca termen – o lună pentru BEM, plus două luni pentru toți ceilalți.

Respectiv, am pus la vot prima și am votat prima.

Iată cum a fost, stimate coleg, și rog frumos să nu-mi puneți dumneavoastră paste pe urechi, că nu se primește.

Stimați colegi,

La această etapă, precum am convenit, ședința o declar închisă. Toate subiectele mișcate pentru ziua de mîine.

Mulțumesc și o seară bună în continuare!

Ședința s-a încheiat la ora 17.36.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*